This issue consists of two parts

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

Ši laida susideda iš dviejų dalių

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVII | Kaina 3c | Chicago, Ill., Šeštadienis, Rugsėjo-September 21 d., 1940 | No. 224

KARO OPERACIJOS PERKELIAMOS AFRIKON

EGYPTE PRADĖTOS DIDELĖS KOVOS

Romoje aptariami nenusisekę planai

Dvi dienas Hitlerio užsienių reikalų ministeris tarėsi su Mussolini apie tolimesnę karo politiką. Mussolini įstojo karan su sąlyga, kad karas butų greitai baigtas. Hitleriui pasisekė įtikinti Mussolini, kad ne tiktai Francuzija, bet ir Anglija bus greitai sumušta.

Bet ligi šiam metui Anglija laikosi. Hitleris jos ne tiktai nesumušė, bet šiuo metu nei užpulti negali. Anglai gynėsi kiek galėjo nuo Hitlerio orlaivių ir labai sekmingai naikino visus invazijai parengtus Hitlerio laivus. Daugelis tvirtina, kad invazijos planas teko atidėti.

Diktatoriai kreipia visą dėmesį į Afriką. Jiems yra labai svarbios Afrikos žibalo versmės. Be jų diktatoriai negalės karo toliau tęsti.

Uždarius Suezo kanalą Mussolini jaučiasi visai už gerklės paimtas. Jis jaučia, kad jam slysta iš rankų visa nesustiprinta Afrikos imperija. Mussolini nukariavo Somalijos dykumą, bet svarbesni strateginiai punktai jam neprieinami. Graziani pradėjo pulti Egyptą, bet ir čia be vokiečių jis nieko negalės padaryti.

Vokiečių orlaiviai jau atėjo Mussolini į pagelbą, bet jis nepatenkintas vien tiktai šia parama. Britų laivai laisvai plaukioja juromis ir Mussolini nežino kaip jiems kelią pastoti. Graziani užėmė Sidi-Barani, o britų karo laivai nutraukė visą susisiekimą su šia pozicija ir italai pasiliko labai blogoje padėtyj.

Italai su vokiečiais padalino Rumuniją, bet Balkanų problemos dar neišsprendė. Pasakojama, kad Stalinas labai nepatenkintas todėl, kad jis nebuvo pakviestas konferencijon. Balkanuose Stalinas darys naujų reikalavimų.

Roma pasiekė žinios, kad Graikija pasirašė slaptą karo sutartį su Turkija. Turkija yra pasiryžusi padėti graikams, jeigu bus užpulta jų teritorija. Roma žino, kad Stalinas patenkintas šitokiu turkų pasižadėjimu.

Pasakojama, kad Mussolini reikalaująs iš vokiečių greitos ir didelės pagelbos karui vesti Afrikoje. Jis negalįs ramiai žiurėti kai britų orlaiviai palyginamai laisvai griauna italų aviacijos fabrikus, skandina tokia brangia kaina statytus karo laivus ir ardo visą jo imperiją.

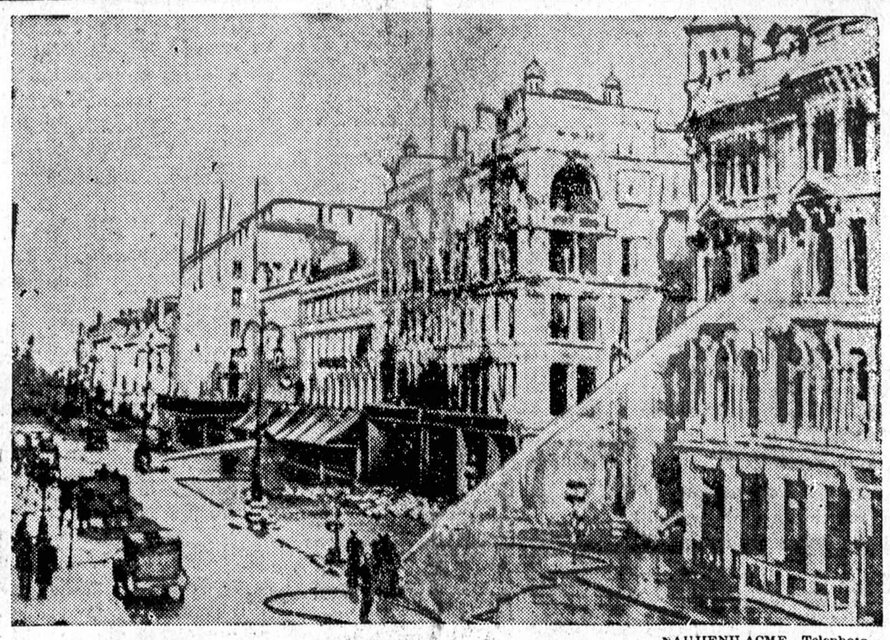

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Išgarsėjusios Londono krautuvės nukentėjo nuo bombonešių.

Žurnalistai nelaisvėj

EGYPTAS, prie Lybijos sienos, rugs. 20 d. — Praeitą sekmadienį britai suėmė tris italų karo korespondentus. Franzetti, La Tribuna korespondentas, Pegolotti, La Nazione korespondentas ir Alessi, kuris dirba Il Picollo redakcijai.

Laikraštininkai išvyko kartu su Graziani kariuomene. Miegojo dukumos smėliuose. Motorizuota italų kariuomenė stumėsi pirmyn taip pamažu, kad jie nutarė eiti pėsti. Pamažu eidami tiek toli nužengė, kad už poros valandų savo kariuomenės užpakalyj jau nebematė. Pamatė artėjančius kareivius, juos palaikė italais, bet pasirodė, kad tai buvo britai, kurie juos ir suėmė nelaisvėn.

Hitlerio pažadais nepasitiki

BERLYNAS, Vokietija, rugsėjo 20 d. — Berlyno savivaldybės tarnautojai gavo įsakymą nutepti Laimėjimų kolonos viršuje esančias pažibas. Mėnulio šviesoje jų atspindys gali buti labai geru kelrodžiu anglų lakunams, kurie vis dažniau atlanko vokiečių sostinę. Hitleris pažadėjo vokiečiams apginti Berlyną nuo anglų aviacijos, bet jo žodžiais, matyt, nepasitiki.

ORAS

Chicagai ir apylinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Giedra ir šilta.

Saulė teka 6:35 v. r., leidžiasi 6:52 v. v.

Japonai spaudžia

VICHY, Francuzija, rugs. 20 d. — Pranešama, kad japonų vyriausybė šiandien įteikė francuzų pasiuntiniui Tokio skubų reikalavimą greičiau baigti derybas dėl Indokinijos.

Francuzai atsakė, kad jie yra pasiryžę pagreitinti derybas. Japonai reikalauja leisti jų kariuomenei įžengti į Indokiniją. Francuzai ligi šiam metui atidedinėjo šias japonų derybas, bet dabar, kada galimas japonų ultimatumas, nutarė nusileisti ir tartis.

Laiškai uždrausti

VICHY, Francuzija, rugs. 20 d. — Dviejų mėnesių laikotarpyj pašto susisiekimas buvo visiškai sustabdytas tarp neokupuotos ir okupuotos Francuzijos. Dabar vokiečiai pranešė, kad susisiekimas vėl galima atnaujinti, bet leidžiama siųsti tiktai atvirutes.

Atvirutėse galima rašyti tiktai apie šeimynos reikalus, daugiau nieko. Visi laiškai ir ne sulig nurodymais parašytos atvirutės bus naikinamos ir neįteikiamos adresatui.

OTTAWA, Kanada, rugs. 20 d. — Karo laivyno ministeris pranešė, kad šeši Suvienytų Amerikos Valstybių laivai-naikintojai bus priskirti prie Kanados laivyno. Dabar Kanados laivynas turės 13 stiprių karo laivų. Amerikos laivams pakeisti vardai. Jiems duoti Kanados upių vardai.

Amerikos karo ministerija naikintojus skaitė senais ir kovai netinkamais, bet Kanados laivyne laivai skaitomi pirmos rųšies karo laivais. Juros laivų specialistai apžiurėjo laivus ir sako, kad jie yra labai geri.

Laukia vokiečių debesyse

LONDONAS, Anglija, rugs. 20 d. — Pačiame Anglijos pakraštyj buvo sulaikyta didelė vokiečių eskadra, kuri turėjo tikslu pasiekti Londoną. Eskadra buvo užpulta angliškų orlaivių, kurie jos laukė pasislėpę debesyse. Vokiečiai netikė, tai buvo užpulti ir priversti trauktis atgal. Daugelis vokiškų orlaivių buvo numušta, o kiti sugrįžo į savo bazes.

Karo sluoksniai tvirtina, kad geriausia vokiečius sutikti ore. Anglų orlaiviai turi buti pakilę atatinkamoj aukštumoj, kad galėtų artėjančius vokiečius pulti.

Laukiama ultimatumo

HANOI, Francuzų Indokinija, rugs. 20 d. — Japonai atšaukė savo konsulus ir įsakė visiems savo piliečiams išsikraustyti iš francuzų kolonijos. Manoma, kad šiomis dienomis japonai įteiks francuzams ultimatumą kolonijų reikalu.

Japonų generolas, kuris vedė derybas su francuzais, išskrido iš Hanoi. Japonai turi paruošę didoką kariuomenės jėgą, kuri galėtų įsiveržti į Indokiniją. Francuzai negalės jiems tinkamai kelio pastoti.

6-ta kolona prieš 5-tąją

BUENOS AIRES, Argentina, rugs. 20 d. — Vienas Argentinos taikos teisėjas šiandien pripažino, jog šeštos kolonos veikla penktos kolonos darbams sustabdyti yra legalus dalykas.

Vokiečių ambasada padavė teisman angliško laikraščio redaktorius Rugeroni ir Rainer. Vokiečiai aiškino, kad minėti laikraštininkai ardo gerus argentiniečių santykius su vokiečiais ir "kviečia maištui" ramius krašto gyventojus.

Teisme buvo pakartoti ir aikštėn iškelti vokiečių penktos kolonos darbai ir ambasados skundas buvo atmestas. Reikalinga 6-ta kolona penktajai sumušti.

Roosevelto kalba

PHILADELPHIA, Pa., rugs. 20 d. — Rooseveltas atvyko į Philadelphiją dalyvauti 200-metinėse universiteto sukaktuvėse. Panaudodamas progą aplankė karo laivų statybos įrenginius. Buvo patenkintas, kai sužinojo, kad fabrikuose dabar dirba daug didesnis žmonių skaičius. Karo komandantas jį informavo apie visą darbų eigą. Prezidentas aplankė ligoninę ir kalbėjosi su kai kuriais ligoniais.

3-čią valandą pasakė universitete kalbą. Džiaugėsi laisvomis Amerikos institucijomis, kai kituose kraštuose deginamos knygos, trypiama sąžinės laisvė ir naikinamos pačios pagrindinės piliečių teisės. Prezidentui suteiktas garbės daktaro laipsnis.

Hull perspėjimai

WASHINGTON, D. C., rugs. 20 d. — Paskutinėmis savaitėmis sekretorius Hull padarė japonams du perspėjimus apie Azijos reikalus. Jis pareiškė, kad japonų kišimasis į olandų arba francuzų kolonijas padarys labai blogą įspudį į Amerikos gyventojus.

Politiniuose sluoksniuose kalbama, kad Amerikos valdžia daro naujus žygius šiuo reikalu. Savaitės pradžioje Hull kalbėjosi su britų atstovu apie visą padėtį Azijoj. Sakoma, jog buvo tartasi apie Amerikos laivyno bazes Singapure ir kitose svarbiose strateginėse vietose. Hull dirbo visą laiką su departamento valdininkais, kurie seka Azijos reikalus.

Bulgarai pasiruošę

VARNA, Bulgarija, rugs. 20 d. — Oficialiai pranešama, kad 10 bulgarų kariuomenės pulkų jau yra sutraukti prie rumunų sienos ir yra pasiruošę užimti pietų Dobrudžę. Karolius buvo prižadėjęs atiduoti šią provinciją Bulgarijai ir dabartinė vyriausybė pildo buvusio karaliaus nutarimą.

Prieš sienos peržengimą bulgarai yra pasiruošę susprogdinti senus sienos stulpus, kurie skyrė Rumuniją nuo Bulgarijos.

Karolis vedė Lupescu

LONDONAS, Anglija, rugs. 20 d. — Visa spauda kartoja, kad Magda Lupescu yra tiktai Karoliaus mylimoji, tuo tarpu paaiškėjo, kad Karolius vedė Lupescu prieš vienuolika metų. Vedybos įvyko Londone ir buvo laikomos didelėje paslaptyj. Mat, Lupescu neturi karališko kraujo.

Karoliaus liudininkais buvo vienas aukštas rumunų ambasados valdininkas ir vienas anglas. Apie jo vedybas žinojo Anglijos karalienė. Jis vedė Lupescu budamas emigracijoj ir grįžęs Rumunijon neturėjo drąsos viešai apie tai pareikšti.

4,000 vokiečių juros dugne

LONDONAS, Anglija, rugs. 20 d. — Britų admiralitetas oficialiai patvirtina, kad didelis vokiečių transporto laivas buvo nuskandintas ir žuvo 4,000 jame plaukusieji vokiečių kareiviai.

Vokiečių laivą nuskandino povandeninis anglų laivas Sturgeon rugsėjo antrą dieną, netoli Danijos-Švedijos krantų. Švedų laikraščiai rašė apie nuskandintą didelį karo laivą, o dabar dažnai teberašo apie vandens išmetamus vokiškų kareivių lavonus.

Gibraltare daug laivų

LISABONAS, Portugalija, rugs. 20 d. — Iš Brazilijos atvažiavę keleiviai pasakoja, kad jie buvo sulaikyti anglų karišku laivų ir nuvežti į Gibraltarą inspekcijai.

Gibraltare matė labai daug laivų. Daugiausia vokiečių ir italų prekybiniai laivai, kuriuos britai sulaikė. Italų bombardavimo nuostoliai Gibraltare nežymųs. Viena italų bomba pataikė į paminklą, kuriame buvo primenama, jog didžiajame kare daugelis italų žuvo kovodami su sąjungininkais. Padarę inspekciją anglai paleido laivą, kuris laisvai nuplaukė į paskirtą uostą. Gibraltare didelis judėjimas.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Šeši francuzų karo laivai, kurie buvo tarnyboje vakarų Afrikoje, išplaukė į Indokiniją.

— Italai giriasi, kad vakar jų orlaiviams pasisekė paskandinti vieną povandeninį britų laivą Egėjaus juroje.

— Indijon atvyko britų karo misija, kuri planuoja steigti ginklams gaminti fabrikus. Komisijai vadovauja Sir Roger.

— Atleisti nuo darbo visi užsieniškiai, kurie dirbo Panamos kanale. 134 užsieniškiai, kurie gyveno nelegaliai, karo laivu atvežami į Ellis Island.

— Šveicarų vyriausybė sustabdė naujai pradėtą leisti savų nacių laikraštį.

— Norvegų prekybiniai laivai ginkluojami Kanados pakraščiams ginti. Norvegai pareiškė, kad jie šitokiu budu tęsia karą prieš vokiečius.

— Nepažįstamas povandeninis laivas paleido torpedą į ispanų laivą Tortosą. Jurininkams pavyko išsigelbėti. Jie plaukė arti Ispanijos krantų.

— Japonų karo laivas pataikė vieną artilerijos šovinį britų laivui, kuris stovėjo Jangtsė upės pakraščiuose.

— Amerikos karo misija sugrįžo iš Londono. Generolas pareiškė, kad britai labai gerai laikosi ir vokiečiai nesunaikino britų karo jėgos.

— Washingtone daug kalbama apie perleidimą britams "skrajojančių tvirtovių". Pasakojama, kad dabar britai jas galės geriau panaudoti negu amerikiečiai. Kai kurie politikieriai priešinasi šių orlaivių pardavimui.

— Washingtone tariamasi su britų atstovais Tolimųjų rytų reikalais. Pasakojama, kad Hull nori susitarti bendram veikimui.

— Juodojoj juroj rusai sutraukė dideles karo laivyno jėgas. Rusai nepatenkinti dabartine Rumunijos vyriausybe. Prasidėjo neramumai rumunų-rusų pasienyj. Reni miestelyj susprogdintas tiltas, kuris jungė abi šalis.

Užmušta 600 vokiečių

BERLYNAS, Vokietija, rugsėjo 20 d. — Vokiečių vyriausybė oficialiai praneša, kad nuo karo pradžios anglų lakunai užmušė 600 vokiečių ir sužeidė 1,400. Visa vokiečių spauda pilna žinių apie civilinių gyventojų ir užfrontės miestų bombardavimą. Aprašinėjama, kaip anglai bombardavo pagarsėjusį universiteto miestą Heidelbergą ir kitus Reinlando miestus.

Užsieniškiai mano, kad užmuštųjų skaičius Vokietijoj yra daug didesnis. Karo pramonės fabrikuose dirbančius darbininkus vokiečiai nepriskaito prie civilinių gyventojų.

Meksikoj maištas

MEKSIKA, Chihuahua, rugs. 20 d. — Generolas Guerrero praneša, kad 150 meksikiečių Cuevas kaime sukilo prieš dabartinę valdžią. Guerrero pasiuntė kariuomenės dalis į minimą kaimą. Pavyko suimti kelis sukilėlius, kurie prisipažino, kad sukilėliai yra labai blogai ginkluoti.

Manoma, kad sukilimas yra vedamas Almazanui ištikimų žmonių, bet sukilėliai aiškiai nepasisakė savo tikslų. Guerrero pasiuntė kitas kariuomenės dalis suimti į Sierrą Madrę pasprukusius sukilėlius. Vyriausybė tikisi maištą lengvai numalšinti.

Diktatorių nesuprasi

BUKARESTAS, Rumunija, rugs. 20 d. — Vokiečiai, vykdydami Vienos nutarimą, traukia kariuomenę Rumunijon ir stengiasi užimti strategines vietas visame Rusijos pasienyj. Šis vokiečių elgesys Maskvai nelabai patinka ir atrodo, kad Maskva visai jo nelaukė.

Camacho prieš komunistus

MEKSIKA, sostinė, rugs. 20 d. — Naujai išrinktas Meksikos prezidentas šiandien padarė labai sensacingą pareiškimą. Daugelis jį skaitė komunistuojančiu žmogumi, bet šiandien spaudai pareiškė, kad jo vyriausybė nebendradarbiausianti su komunistais. Meksika yra laisvių šalis ir komunizmas čia negalimas įgyvendinti.

Meksikos liaudis myli laisvę ir tiktai demokratiškos doktrinos šiame krašte gali rasti gerą dirvą. Tuo pačiu metu jis pareiškė, kad yra katalikas, nes katalikybėje randąs moralinių pradų.

Naciškai sveikina Willkie

LOS ANGELES, Cal., rugs. 20 d. — Willkie šalininkai suorganizavo didelį sutikimą kandidatui į prezidentus. Gatvėse Willkie pasitiko gana didelė studentų grupė. Studentai buvo išsirikiavę eilėsna, kaip naciai; iškėlę dešiniąsias rankas, kaip naciai sveikindami savo fiurerį, o kairiąja ranka buvo suspaudę savo nosis, kaip amerikonai, kai užuodžia blogą kvapą.

Willkiui labai nepatiko toks sutikimas. Studentai taip pasielgė, kai sužinojo, jog naciams ištikimi žmonės nutarė palaikyti Willkie. Willkie palydovams iš gyventojų teko tomačių smugių.

Maskva manė praplėsti savo įtaka Balkanų pusiasalin ir ateinančio mėnesio viduryj tikėjosi jau turėti Bulgariją savo sferose. Rusai labai šaltai sutinka vokiečių kariuomenės judėjimą Rumunijoj. Atrodo, kad Hitleris apgavo Staliną ir sustabdė jo ekspansiją Balkanuose.

ISPANŲ LAISVĖS KOVA

MARTIN GUDELL

(Tęsinys)

Komunistai visomis priemonėmis eina prie tikslo.

Komunistų spauda, o vėliau ir jų rankosna patekusieji valstybės propagandos organai, pradėjo skelbti, jog Barselonos įvykių kaltininkais buvę trockininkai ir su jais susidėję kai kurie anarchistai. Tikrumoj g. jų organizatoriais buvo komunistai, jų provokatoriais komunistų partijos nariai su Rodriguez Salas pryšakyj. Šis pučas jiems buvo reikalingas sustiprinti savo pozicijas valstybės valdžioj, tad jie nieko nežiurėdami jį ir organizavo.

NELEMTI NAUJOS POLITIKOS REIŠKINIAI

Negrinas davė laisvas rankas komunistams.

Plačiuose liaudies sluoksniuose naujas kabinetas padarė labai sunkų įspudį. Liaudis neapsiriko, nes greitai pajuto ant savo kailio naujos politikos našlą.

Komunistai ir toliau varė savo šantažą. Už kiekvieną ginklų transportą, be aukso, dar reikalavo ir aukštų vietų valstybės aparate. Krašto apsaugos ministeris Prieto nė pats nepasijuto, kaip pačioj krašto apsaugos ministerijoj įsistiprino komunistai. — Prieto buvo ne komunistas, bet jo pasisekimas priklausė nuo komunistų malonės. Nežiurint, kad CNT nejėjo naujan ministerių kabinetan, Prieto pasikvietė jos atstovus ir prašė krašto apsaugos dalykuose bendradarbiauti. "Be jusų neįmanoma vesti kova prieš fašistus", — pareiškė Prieto CNT atstovams, na, bet pats Prieto jau nebuvo šeimininkas, jis priklausė nuo kitų.

Negrinas sugrąžina Alvarez del Vayo.

Komunistai vėl pradėjo stiprintis ir užsienių reikalų ministerijoj. Alvarez del Vayo, kurį Kabaliero pavarė už nepadorų pasielgimą krašto apsaugos ministerijoj, vėl buvo Negrino paskirtas Užsienių reikalų ministeriu. Net ir užsienio reikaluose del Vayo prisilaikė komunistų nurodomos politikos.

Komunistams į rankas patko ir Propagandos skyrius prie Užsienių reikalų ministerijos. Nuo to laiko net iš pačios Ispanijos jau negalima buvo gauti nešališkos informacijos apie Ispanijos įvykius, nes viskas turėdavo pereiti per komunistiškų valdininkų rankas.

Kariuomenė įveda politiką.

Kabaliero, kuris savo geru vardu ir nuoširdumu sugebėjo patraukti visas ispanų organizacijas bendran darban ir iš paprastų milicininkų sudaryti vieningą kariuomenę, stengėsi kiek galima stumti iš kariuomenės politiką. Prieto to nemokėjo daryti ir buvo priverstas politikuoti. Jis pradėjo politikuoti net karo operacijomis.

Vyriausias štabas dar prie Kabaliero buvo paruošęs labai svarbias karo operacijas. Kabalero ir Asania manė, kad nuo tų karo veiksmų butų priklausęs karo likvidavimas, nes buvo ruošiamasi suduoti priešui mirtiną smugį ten, kur jis mažiausia jo laukė. Bet negi Prieto, Kabaliero priešas, galėjo vesti Kabaliero planuotas operacijas? Jis sugalvojo naują planą. Be to, Rusijos patarėjai jam taip pat diktavo savo valią. Kabaliero operacijos planas buvo taip paruoštas, kad operacijas turėjo vesti tos kariuomenės dalys, kurios geriau pažįsta Andaluziją, kurios yra pripratusios prie to krašto klimato. Jas privalėjo vesti tie ispanai, kurie jau parodė kovos gabumus. Kabaliero visai nežiurėjo į politines karo vadų pažiuras, jam svarbu buvo kariniai jų gabumai. Tuo tarpu Prieto gavo nurodymų, jog operacijas reikia pavesti tiems karo vadams, kurie yra žinomi komunistai.

Rusų karininkai parodė mažus gabumus.

Vietoje Extremaduros operacijų sugalvoja veikti prie Brunetės. Negrinas norėjo laimėti mušį prie Madrido ir tuo priversti priešą atsitraukti. Jis planavo kiek galima greičiau grąžinti valdžią Madridan. Ispaniški karo technikai šių operacijų nepatarė daryti, nes karo nelaimės, net ir tuo atveju, jeigu pavyktų keliolika kilometrų priešą nuo sostinės atstumti. Pagal turimas vyriausio štabo žinias, fašistai ten turėjo sutraukę labai dideles karo jėgas ir bus labai sunku ten frontą pramušti. Bet tuo metu juk ne ispanų technikų klausė, bet rusiškų.

Iš kur atsirado Listeris.

Prasidėjo operacijos. Vyriausiuoju vadu turėjo buti Listeris. Tai buvo neseniai iš Kubos grįžęs Galicijos darbininkas, kuris buvo labai paklusnus ir ištikimas partijos žmogus. Ligi tam metui jis fronte niekur nepasižymėjo, nes dar nebuvo galutinai apmokęs savo dalių. Komunistų spauda jau buvo atspausdinusi jo atvaizdą, kuriame rodė, kaip jis mankštino savanorius Madrido kareivinių kiemuose ir pažymėjo, kad netrukus jie išeisią į frontą. Listerio patarėjai buvo rusai.

Listeris pradėjo, o baigti turėjo kiti.

Pirmą Brunetės mušių dieną jau buvo aiškiai matyt, kad operacijos nepavyko. Blogai buvo apskaičiuotos priešo jėgos ir neįstengta tiek pirmyn pasistumti, kiek tai numatė Listerio patarėjai. O antrą operacijų dieną, apie laimėjimą jau nė kalbos negalėjo buti. Listeris įstumė savo dalis tarp dviejų ugnių ir nematė jokios išeities. Priešas ne tiktai iš dviejų pusių pradėjo apšaudyti artilerija, bet sutraukė dideles dalis ir aviacijos, kuri padarė labai didelių nuostolių. Operacijas pradėjo Listeris, bet jas pabaigti turėjo Ciprijonas Mera. Jis ne tiktai patį Listerį iš priešo nagų išgelbėjo, bet pastojo priešui kelią ir leido kai kurioms Listerio komanduojamoms dalims pasitraukti. Pats Listeris dėkojo Merai už paramą. Jeigu ne Mera, tai fašistai ten butų galėję pasigirti didžiausiu laimėjimu. Ir nenuostabu, kad Mera taip pasielgė. Jis frontuose juk buvo ne naujokas. Karo dalykų ne kareivinių kiemuose mokėsi, bet gatvių kovose, Guadalacharoj, Sierra Guadaramoj, beginant Madridą, puolant priešą prie Albarasino.

Negrino valdžios atneštos nelaimės.

Negrino valdžia, kurią komunistų spauda nuo pirmos sudarymo dienos kitaip nevadino, kaip lamėtojų valdžia, susilaukė pirmo pralaimėjimo. Prie Brunetės žuvo ne tiktai keli tukstančiai kareivių, bet niekais nuėjo labai daug karo medžiagos. (Bus daugiau)

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

John Cudahy (po kairei) demokratų kandidatas į senatorius ir Fred H. Clausen, republikonų kandidatas. Jie abu yra Wisconsin valstijos kandidatai.

DR. K. NURKAT

Kviečia jumis prisirinkti gerus akinius. Akys egzaminuojamos dykai. Kainos akinių prieinamos

BUDRIK FURNITURE HOUSE

Krautuvė Su Mėlynu Frontu

3409 So. Halsted Street

Tel. Yards 2151

SVEIKINAME "NAUJIENAS" NAUJAI ĮRENGTAME NAME IR LINKIME PASISEKIMO IR DAUG LAIMĖS

Advance Furniture Co.

Rudens Sezono Atidarymo Didis Radio

Išpardavimas

SPECIALIAI SUMAŽINTOS KAINOS

SUČEDIMAI IKI 40%!!

ADVANCE KRAUTUVĖ turi didį staką 1941 metų mados naujus modelius Zenith, Philco ir kitų geriausių išdirbysčių radios, kuriuos dabar per Rudens Sezono Atidarymo Išpardavimą siulo jums už nepaprastai MAŽAS KAINAS

Ateikite pamatyti ir pasiteirauti pirma negu pirksite kitur. ADVANCE KRAUTUVĖJ rasite mažiausias kainas, geriausias išlygas.

Midget radios nuo	$5.00
Console radios nuo	$17.95
Kombinacijos radios nuo	$29.95
Portable radios nuo	$14.95

LENGVI IŠMOKĖJIMAI

Didi nuolaida už senus dalykus mainant ant naujų.

ADVANCE FURNITURE CO. INC.

2536-40 W.63rd St. (Prie Maplewood Ave.)

Vedėjai ir Pardavėjai
J. KALEDINSKAS, A. LAPENAS, J. MIŠKUS, H. PONIŠKA ir kiti maloniai tamstoms patarnaus ir pilnai užganėdins.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite musų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytmečiais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su POVILU ŠALTIMIERU.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone LAFayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARds 1419

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone YARds 0781

S. P. MAŽEIKA
3319 Lituanica Avenue YARds 1138 YARds 1139

LACHAWICZ IR SUNŲS
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue Phone LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone YARds 4908

"NAUJIENŲ" AUTOMOBILIŲ BLITZKRIEG PIKNIKAS

LIBERTY GROVE

WILLOW SPRINGS, ILL.

SEKMADIENY,

Spalių-Oct. 6 d. 1940

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av
Telefonas: HEMLOCK 9252
Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. vak. Šeštadienį ir sekmadienį — į Sand Dunes, Central av. Beverly Shores, Ind. Tel. Michigan City 2799-R 3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036
Residencijos Telefonas BEVERLY 8244
Jeigu neatsiliepia, šaukite BOULEVARD 1040
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Nedėlioj pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8
Šventadieniais: 11 iki 12
DR. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Antrad., Ketvirtad., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų Tel. VINCENNES 5272

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos 1—4 po pietų, 7—8 vak išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais —pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų tel.—Hyde Park 3395

VYTAUTAS TARUTIS
— ADVOKATAS —
3133 SO. HALSTED STREET
Tel. CALumet 6877
Val. 11—2 dieną ir 4—8 vakaro
134 N. LA SALLE STREET
Room 2014 Tel. STAte 7572
3149 SO. HALSTED STREET
Tel. VICtory 2679

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

KROSNIMS
BOILERIAMS
PEČIAMS

Pataisymams

DALYS

Tik įvardinkite dalį kurios reikalaujate, Vardą ir Numerį Krosnies, Pečiaus arba Boilerio—ir mes pristatysime dalis —Garantuotas pritikti!

★ ★ ★

Keturios Didelės Krautuvės Chicagoje

NORTHWESTERN
STOVE
REPAIR CO.

662 W. Roosevelt Road
312 West 63rd Street
2323 Milwaukee Avenue
8816 Commercial Avenue

Neatidėliokit! Ateikite arba šaukite šiandieną!

MONROE 6600

KORESPONDENCIJOS

Free Soil, Mich.

Tolima viešnia pas ukininkus.

Apie "Labor Day" grįžo iš Lietuvos į Chicagą Joana Bučinskaitė (Grybienė). Lietuvoje jai teko pergyventi bolševikų užpludimą Lietuvos ir pamatyti pradžią komunistiško rojaus. Atsikrausčius rusams į Lietuvą, tapo užgniaužta ir ta šiokia tokia žmonių laisvė, kuri buvo Smetonos režimo toleruojama. Amerikiečiai išsinešdino iš Pabaltės kraštų, nes jie yra papratę laisvai gyventi.

Šios apylinkės Lietuviai ukininkai sutiktuvių proga surengė Joanai Bučinskaitei puotą. Susirinko gana gražus burys ukininkų. Joana yra gerai pažįstama šios apylinkės ukininkams, nes praeityje ji čia leisdavo atostogas vasaros metu.

Lietuva yra ukio salis, tai ir mums Amerikos ukininkams gana įdomu patirti apie Lietuvos padėtį. Joana Bučinskaitė daug ką įdomaus papasakojo apie dabartinę Lietuvos buklę. Mes ukininkai išgirdom teigiamų ir neigiamų dalykų apie rusų okupaciją. Ukininkai laba. patenkinti Joanos atsilankymu. Kartu su Joana atsilankė draugai Švabai ir sena veteranė veikėja K. Katkevič.enė. Su jais visais kartu važiavo ir draugai Juškai, bet juos patiko nelaimė ant kelio ir jie sunkiai sužeisti grįžo atgal į Chicagą.

Ukininkai labai apgailestauja draugų Juškų.

Joana Bučinskaitė, praleidus keletą dienų su savo draugais pas V. Martinaičius, rugsėjo 14 d. grįžo į Chicagą. Joana yra baigus Chicagos Universitetą ir Lietuvoje studijavo Vytauto universitete Kaune. Man rodos, neklysiu pasakęs, kad ji yra viena iš naujos kartos žvaigždžių tarpe Amerikos lietuvių.

Ukininkai, kai kuriuos darbus apdirbę, rengiasi kornus kirsti, potam liks tik kasti bulves.

Ruduo gana lietingas, ir kai kurie javai sudygo rikėse. Kaikur matosi gyvuliai ganosi tarpe javų rikių, nes supuvo nuo ilgo lietaus. Javų derlius buvo gana geras. Piknikai užsibaigė, dabar ukininkai pradės rengti balius svetainėse.

Penktakojų pasekėjai labai džiaugiasi, kad jų vienminčiai pavergė Lietuvos žmones. Musų gi apylinkės komunaciai pradėjo bijoti savo vardo. Jie nesą jokie komunistai, bet socialistai. Sako, komunistai ate.s dar už kokių aštuonių šimtų metų. Apie mus jų randasi apie 30 asmenų ir tik keli šios šalies piliečiai, tai gal užtai ir baidosi savo plunksnų... **Ukininkas**

NAMŲ SAVININKAI
ŠILDYMUI
ALIEJAI
Pirkit Dabar! Taupykit!
Pečiams Aliejus 6¢ ....Gal.
Ne mažiau 400 gal.
Furnasams Aliejus 6½¢ Gal.
Ne mažiau 150 gal.
FELDMAN
PETROLEUM COMPANY
Tel. HARRISON 3500

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta $7.65
Perkant 5 tonus ar daugiau.
Sales Tax ekstra.
BLACK LUMP BAND $9.50

INSURED SAVINGS
4%
LATEST DIVIDEND
Accounts open by the 15th earn as of the 1st
FAIRFIELD SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2729 W. CERMAK ROAD

COAL and COKE
Pasinaudokite Pilnai Žemomis Vasaros Kainomis.
NUSIPIRKIT PAKANKAMAI
ATLAS COAL Ateinančiai Žiemai
Illinois Sales Taksų 3% įeina į Paduodamą Žemiau Kainų Sąrašą

Žemiau paduodamos kainos yra už cash, perkant 4 tonus ar Daugiau

POCAHONTAS — Third Vein ar New River. Neruksta ... Namams	$7.75
WEST VIRGINIA MINE RUN — Extra rupios	$7.35
PETROLEUM CARBON Pile Run	$8.75
PETROLEUM SCREENINGS 3-inch Screenings	$8.00
MILLER'S CREEK — Dideli šmotai, Genuine Consolidation	$9.65
ATLAS BLOCK — Puikios Pečiui Anglys	$9.50

Visos musų anglys stokeriams yra dust treated.

ILLINOIS SCREENINGS — geresnis kieme sijojimas; galima stokeriui vartoti arba rankomis kurenti	$4.70
ACE STOKER NUT — 1-inch oil treated, atsargiai ir tiksliai nustatyto dydžio anglys—tinka visiems stokerių įrengimams	$6.05
ROYAL STOKER NUT — Musų Vadas. Puiki Stokeriam Anglis	$6.05
BLACK MAGIC SCREENINGS —1-inch rupumo	$7.20
BLACK MAGIC STOKER NUT —1-inch Nut. Geresnis kuras, su magiškom pasėkom. Geriausias ką pinigai gali pirkti	$7.65

Kainos Gal but Pakeistos Be Įspėjimo.
ATLAS FUEL COMPANY
ĮSTEIGTA 1915 METAIS.
4919-21 So. Paulina St. Prospect 7960-61

Garsus Vaistininkas Naujoj Vietoj

Antanas G. Kartanas

Chicagoj turbut nėra kito žmogaus, kuris turi tiek energijos, planų ir norų visuomeniniams darbams kaip vaistininkas p. Antanas G. Kartanas, bet laikraščiuose apie jį retai terasi žinutę. Jis paprastai tyliai sau darbuojasi nesiafišuodamas, nesirekliamuodamas. Pilsto jis receptus sergantiems marquetteparkiečiams, rupinasi, kad pasaulis eina velniop ir svajoja apie gražesnį rytojų žmonijai.

Visai neseniai p. Kartanas perkėlė savo vaistinę į naują vietą. Buvo Marquette Parke, ir pasilieka Marquette Parke (kągi Marquette Parkas darytų netekęs Kartano vaistinės?), bet turi naują adresą. Pirmiau vaistinė buvo ties 2555 West 69th street, o naujasis adresas yra 2458 West 69th street.

Esam tikri, kad naujoj vietoj p. Kartanas ir jo apsukri žmona, p. Kartanienė, turės dar didesnį pasisekimą biznyj, negu senojoj. Linkim jiems viso gero. **Drg.**

Iš Politikos Lauko

Liet. Republikonai Išmetė iš Komiteto Dr. Graičiuną

Šauks kelis agitacinius mitingus

(Šį raštą redakcijai pridavė Republikonų Partija, kuri ima pilną atsakomybę už pareikštas mintis).

Republikonų partijos lietuvių skyrius turėjo savo susirinkimą Partijos centre, La Salle Hotel, Room 343, pereitą trečiadienį.

Dar susirinkimui neprasidėjus užvesta kalba apie Dr. Graičiuną. Dėl jo vieno laikraščiai netalpino viso komiteto paveikslo. Tuo tarpu atsilankė ir pats daktaras. P-as Olis pareiškė: "Daktar, mes apie jus kalbam". Po kelių pastabų daktaras apleido kambarį, pareikšdamas: "Jeigu aš nereikalingas, tai galiu prasišalinti". Labai protingai padarė. Tarpe gerų lietuvių Stalino garbintojams vietos neturi buti.

Pirmininkas p. Olis atidarė susirinkimą. Sekretoriauti pakvietė advokatą J. J. Grišių. Pirmininkas raportavo apie nuveiktus darbus. Patikrinta komiteto sąstatas, kurin įeina pusė šimto suviršum — tai atstovai visų kolonijų. Nutarta šaukti viešus susirinkimus kiekvienoj kolonijoj agitacijai už partijos kandidatus pradedant nuo prezidento ir einant iki mažiausio. Yra pasiryžimas laimėti daug vietų, kaip apskrityj, taip ir valstijoj.

Mitingas Brighton Parke

Pabaigoj spalių Brighton Parke Kelly High School įvyks masinis susirinkimas. Dalyvaus visos kolonijos, taipgi pirmininkas Olis prašė visų rekomenduoti jauną lietuvaitę, mokančią rašyti angliškai ir lietuviškai užimti ofise sekretoriaus vietą. Tad, lietuvaitės, mokančios tą darbą, atsišaukite tuojaus per laišką: Lithuanian Division, Republican Party, La Salle Hotel, Room 347 c/o Mr. A. Olis.

Sekantis susirinkimas bus už dviejų savaičių, 2 dieną spalių. Kolonijų lietuviai republikonai, norį pasižymėti savo partijoj, stokite darban, susižinokite su pirmininku p. A. Olis, arba su vietos precinkto kapitonais, o agitacija eis "kaip iš pypkės".

K. P. Deveikis.

JU OKAI

Žodis svarbiau už viską

Plaukius stovi gatvėje visas lietaus plakamas, kad vanduo nuo jo čiurliais teka.

Stovi ir laiko skėtį po pažastim.

— Ko taip stovi, ar negali skėčio išskėsti!

— Negaliu!

— Ar sugedęs?

— Ne. Bet sutariau pasimatymą, kurio atpažinimo ženklas — "su skėčiu po pažastimi".

Mėginimas

— Ar tikrai tu, Elenut, tampi turtinga? — klausia Petras.

— Taip aš paveldžiu dėdės turtą — keliolika tukstančių dolerių.

— Ar tu už manęs tekėtum, — klausia toliau Petras.

— Nė galvot apie tai negalvoju, — atsako ši.

— Aš irgi jau iš anksto žinojau, — priduria Petras.

— Tai ko beklausi?

— Aš tik norėjau patirti, kaip žmogus jauties, jeigu staiga netenki didelio turto.

MASTER WINDOW SHADE CO.
S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
Langam Uždangalus Padarom ant Užsakymo
FIRANKOM LAZDAS..MES NUMIERUOJAM IR UŽKABINAM TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

CENTRAL HEALTH SERVICE
Mes sėkmingai gydome chroniškas ligas, pilvo, kepenų, inkstų, ir kt. Lytišką silpnumą ir Veneriškas ligas, varicose gyslas, varicose votis ir hemorroidus be chirurgiškos operacijos. Pasitarimas DYKAI!
Prieš-vedybiniai egzaminavimai pagal Illinois valstijos įstatus.
1922 W. DIVISION ST. (arti Damen Ave.) VISAS 2-RAS AUKŠTAS
Du Telefonai: BRUnswick 2718 ir HUMboldt 6158.
Valandos: Nuo 11 v. ryto iki 8 val. vak. Sekmadieniais tik pagal sutartį
DR. J. E ZAREMBA, Medikalis Direktorius ir SANDRAUGAI.

NELAUKITE—
Rytoj Gali Buti Pervėlu!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parupintų jums polisą per musų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY & McKAY, Inc.
222 W. Adams St. kamb. 1517, 1519, 1521
Telefonas CENTRAL 5208 • Telefonas CENTRAL 5209
GENERALIAI AGENTAI Šių Kompanijų:
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
COLUMBIA FIRE INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY.

LINKIME "NAUJIENOMS" ILGIAUSIŲ METŲ SAVO NAUJAI ĮRENGTAME PUOŠNIAME NAME
Peoples Furniture Co.
KRAUTUVĖJE
DIDIS
Išpardavimas
VISOKIŲ ŠALTO ORO
NAMAMS REIKMENŲ
Už Negirdėtai Nupigintas Kainas

Kaldros
Matracai
Blanketai
Siuloma Specialiai Numažintom Kainom.

$3.00 pilnos mieros vatinės kaldros po	$1.69
$5.00 pilnos mieros vilnom išpildytos kaldros po	$2.95
$7.00 vatiniai matracai po	$4.49
$15.00 springsiniai matracai po	$7.75
$3.00 vertės 70x80 dvigubo didumo maišytų vilnų Blanketai	$1.98
$10.00 vertės 70x80 colių dydžio 100% vilnoniai Blanketai po	$6.95
$20.00 vertės pilni naujos mados lovos įrengimai: Graži Lova, Coil Springsai ir 45 svarų Vatinis Matracas. Viskas tik už	$11.95

LENGVI IŠMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY
4179-83 ARCHER AVENUE
Tel. LAFayette 3171 Chicago, Illinois
Vedėjai ir pardavėjai: M. T. KEZAS, BROLIAI KRUKAI ir K. LESNIKAS visiems maloniai patarnaus.
Pasiklausykite Peoples Radio Programo kas antradienį 7tą valandą vak. iš stoties WGES.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

EGG $6.00
NUT $6.00
LUMP $6.00
MINE RUN $5.75
STOKER Screenings $5.25
PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ AR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

Bukit Malonus
SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami iš-ekzaminuot jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti
32 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie pašalina visą akių įtempimą
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523—Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

KAINUOJA MAŽIAU PORA NUDAŽYTI KURTENUS SU ½¢
Yra vaistų ir Notions krautuvėse
Prašykite pakelio su čigone.

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Šaukit Tel. VICTORY 0066

STEPHENS
—MUSIC—
STUDIO
4142 Archer Ave.
Tel. VIRGINIA 0396
Mokytojas:
PIANO—ORCHESTRA
VISOKIEMS REIKALAMS
Kasdien—3 val. vak.—7 val. vak.
Šeštadieniais—9 v. r. iki 2 p. p.
George Stephens-Steponavičius.

AUDITORIUM
RESTAURANT
3131 So. Halsted St.
Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai Su Geriausiu Skoniu
P. BALČIUNAS ir M. KOVARSKI, Sav.

PATRUKUSIEJI
PASVEIKIT
BE OPERACIJOS

Pagaliau—Jus galite pasveikti visiškai be operacijos—Be gaišinimo laiko nuo darbo—Ateikite kada jums patogu—Ir išgykite Saugiu Mokslišku Metodu —Tukstančiams sėkmingu—
KODĖL NE TAMSTAI?
Prirodymas išgydimo galimybės į 2 ar 3 savaites arba PINIGAI GRĄŽINAMI.—Ateikite egzaminavimui kurį atliks per 20 metų patyręs SPECIALISTAS DAKTARAS IR PAMĖGINIMUI GYDYMĄ.

Vartokite savo raištes arba įgykite 100% pataisančią ir apsaugančią tinkančią naują raištą, taip pigiai kaip už $5., kuri duos puikias pasėkas.

Neatidėliokite — Ateikite šiandien egzaminavimui arba rašykite dėl NEMOKAMU INFORMACIJŲ.
100% RUPTURE AND TRUSS SERVICE
Dr. Peter B. Schyman, Director
1869 N. Damen Ave. Chicago
Armitage 8200
Įėjimas per krautuvę ant kampo į 2trą aukštą.
Mes kalbame Lietuviškai.
(Naujienos 9-21-40)

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.5
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3
Savaitei	18
Mėnesiui	75
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta):	
Metams	$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

"Naujienų" namo remontas

Šiandien ir rytoj musų draugai ir prieteliai yra kviečiami pažiurėti, kaip atrodo "pajaunintas" "Naujienų" namas. Reikia pasakyti, kad iki šiol tapo atlikta mažiau kaip pusė suplanuoto remonto. Tačiau kiekvienas galės įsitikinti, kad tai, kas padaryta, jau labai daug prisidėjo prie dienraščio patalpos pagražinimo.

"Naujienos" sugebėjo šitą darbą atlikti su musų skaitytojų ir draugų parama. Labai daug tos paramos mes neprašėme. Per 26 su viršum metus savo gyvavimo "Naujienos" rėmė šimtus įvairių visuomeninių sumanymų, nereikalaudamos sau už tai jokio atlyginimo. Sau aukų jos niekuomet nerinkdavo. Todėl ir šitame reikale jos nedarė didelio aukų rinkimo "vajaus".

Bet darbas, kuris yra atliktas prie "Naujienų" namo remontavimo, jau kaštavo tukstančius dolerių, nors, kaip minėjome aukščiau, kol kas dar tėra įvykinta mažiau kaip pusė remonto plano. "Naujienos" pasitiki, kad visuomenės parama nesustos, iki šis svarbus dienraščio ateičiai sumanymas bus pilnai įkunytas.

Visiems, kurie "Naujienoms" atėjo į talką, reiškiame nuoširdžią padėką!

Baigiasi vasara

Rytoj bus paskutinė vasaros diena, bet Hitleris dar ne Londone. Jisai žadėjo įmaršuoti į britų imperijos sostinę rugpiučio 15 dieną. Matyt, pražiopsojo "bus'ą" ar kitokios rųšies vežimą, kuriuo jisai ketino tenai traukti!

Tas vienas faktas, kad, vasarai besibaigiant, Anglija dar nėra paklupdyta, reiškia be galo didelį laimėjimą totalitarinių diktaturų priešams. Apie vidurį birželio mėnesio atrodė, kad Hitleris netrukus diktuos savo "taikos" sąlygas visam Senajam Pasauliui. Francuzija jau buvo kapituliavus. Buvusieji demokratijų talkininkai buvo sumušti arba skubinosi vienas po kito susitarti su Berlynu. Daugelis manė, kad ir Londonas bus greitai priverstas pasiduoti.

Bet Londonas išsilaikė iki šiol, ir dauguma karo ekspertų šiandien yra įsitikinę, kad jisai galės laikytis per žiemą ir pavasarį. O už kokių šešių-septynių mėnesių daug dalykų pasaulyje bus pasikeitę. Galimas daiktas, kad tuomet Anglija jau turės pakankamai jėgų pradėti ofensyvą prieš nacius.

Tai priklausys daugiausia nuo to, kiek pagalbos Anglija gaus per ateinantį pusmetį iš Amerikos. Britų imperija, turinti tarp 700 ir 800 milionų gyventojų (ketvirtą dalį visos žmonijos!), kartu su Amerikos Jungtinėmis Valstijomis, gali sutriuškinti ne tiktai Hitlerį, bet ir visus pasaulio diktatorius. Šitam tikslui nėra reikalo, kad Amerika siųstų kariuomenę Europon. Pakaks, jeigu ji duos anglams nesigailėdama lėktuvų, laivų, tankų ir kanuolių.

Totalitarinės diktaturos veikia išvien. Atėjo laikas sujungti savo jėgas demokratijoms.

"Šviesa iš rytų"

Kauno "Izvestija", tariant, "Darbo Lietuva" rašo apie Lietuvos (pardavikų) delegacijos "žygius" Maskvoje. Po to, kai ji palaidojo nepriklausomą Lietuvą, jos nariai nuėjo su "poklonais" pas stambiuosius sovietų šulus — ir pasigyrė spaudoje, kad šie "teikėsi" su jais kalbėti. Atseit:

"Žemės ukio ministeris Mickis atsilankė pas visasąjunginį žemės ukio komisarą Benediktovą ir aptarė svarbiausius Lietuvos žemės ukio klausimus...

"Švietimo ministeris Venclova su Švietimo ministerijos generaliniu sekretoriumi Liudu Gira lankėsi pas visasąjunginį švietimo komisarą Potiomkiną ir dvi valandas trukusiame pokalbyje aptarė svarbiausius Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos švietimo perorganizavimą...

"Vyriausios rinkimų į Liaudies Seimą komisijos pirmininkas Niunka lankėsi pas visasąjunginį teisingumo komisarą Ryčkovą ir informavosi apie Lietuvos teismų pertvarkymą pagal sovietinius įstatymus."

Nieko tie "ministeriai" patys sugalvoti negali: turi vis "informuotis" pas komisarus Maskvoje. Bet kam tuomet reikėjo tokius "kruglodurovus" skirti į ministerių vietas?

APŽVALGA

RUSIŠKOS MOKYKLOS KAUNE IR MARIJAMPOLĖJE

"Elta" praneša, kad Kaune ir Marijampolėje bus įsteigtos 3 vidurinės mokyklos (gimnazijos) pagal SSSR planą ir programą:

"1940 m. rugpiučio 9 d. Ministerių Taryba leido Švietimo ministerijai įsteigti Raudonosios Armijos vadovybės šeimų vaikams Kaune ir Marijampolėje dešimtmetę mokyklą (pilnutinę vidurinę mokyklą), kuriose mokslas bus einamas pagal SSSR vidurinių mokyklų mokslo planą ir programas dėstomąja rusų kalba."

Matyt, nemažai raudonarmiečių yra Lietuvoje, jeigu tik jų karininkų vaikams reikia trijų gimnazijų. Ir jie ketina tenai pasilikti ilgam laikui, bet kažin ar jų viltys išsipildys?

10 KILOMETRŲ PASIENIO RUOŽAS

Nuo rugpiučio 15 d. sovietinė Lietuvos valdžia nustatė 10 kilometrų (verstų) pločio "pasienio roužą" paliai Lietuvos sieną. Tame pasienio ruože žmonių judėjimas yra labai suvaržytas, visi gyventojai privalo turėti pasus, ir jeigu kas nori iš toliaus įvažiuoti į tą žemės plotą, tai privalo gauti specialų policijos leidimą. Be to, tame ruože yra dar du ruožai, kuriuose judėjimas suvaržytas dar labiau: 800 metrų ruožas ir 10 metrų ruožas. Metras yra truputį ilgesnis negu yardas (3 pėdos).

Štai kai kurios taisyklės apie įvažiavimą į tuos pasienio ruožus:

"Įvažiavimas į uždraustų zonų bei pasienio ruožo plotą asmenims, ten nuolat negyvenantiems, be atskiro milicijos įstaigos leidimo, o į 800 metrų pasienio ruožo plotą — be pasienio kariuomenės leidimo, — yra uždraustas.

"Leidimus įvažiuoti, kurie gaunami kaip leidimai įvažiuoti į uždraustas zonas bei pasienio ruožą, duoda Lietuvos TSR Milicijos Valdyba ir apskričių ar miestų milicijos įstaigos.

"Įvažiavimas į 800 metrų pasienio ruožo plotą asmenims, gyvenantiems pasienio ruože ir turintiems pasą su štampu Nr. 1, leidžiamas bendra tvarka — pagal leidimus pasienio kariuomenės sutikimu.

"Asmenys, kurie nori gauti leidimus įvažiuoti ir laikinai gyventi pasienio ruože, turi:

"prieš 10 dienų ligi ketinamo išvykimo asmeniškai paduoti savo nuolatinės gyvenamosios vietovės milicijos įstaigai raštu pareikštą, motyvuotą pareiškimą, nurodydamas kelionės butinumo priežastis;

"asmeniškai pridėti prie pareiškimo aiškia rašysena ir butinai rašalu užpildytą anketą...

"pridėti dvi fotografijos korteles...

"pridėti vietos valdžios arba milicijos nuovados pasiteiravimą apie išgyventą toje vietoje laiką ir paso turėjimą, nurodžius, kieno, kada pasas duotas ir paso numeris;

"gaunant leidimą, įnešti du litus valstybės mokesčio..."

Yra dar ir visa eilė kitų taisyklių, kurias čia minėtu užimtų perdaug vietos. Asmuo, bent vieną tų taisyklių sulaužęs, gali buti nubaustas bauda ligi 1,000 litų arba administracine tvarka išsiuntimu į privalomuosius darbus ligi vienerių metų.

Šitie biurokratiškai-policiniai suvaržymai reiškia labai didelį apsunkinimą šimtams tukstančių Lietuvos gyventojų. Žmogus, gyvenantis toliaus, kaip už 10 kilometrų nuo sienos, negali be policijos leidimo nė aplankyti savo giminių "pasienio ruože", nei nuvykti tenai šiaip kokiu nors reikalu.

Sakysime, tame pasienio ruože numirė žmogus. Jo giminės, kurie gyvena už keleto kaimų toliau nuo sienos, nori važiuoti į šermenis. Pagal valdžios išleistas taisykles, tie giminės turi už 10 dienų prieš išvykimą paduoti prašymą milicijos įstaigai, kad ji duotų jiems leidimą. Prie prašymo turi but pridėtos dvi fotografijos kortelės kiekvieno asmens, kuris ketina važiuoti į šermenis; turi but pridėtas vietos milicijos paliudymas, kad tie asmens tikrai tenai gyvena, iš kur jie nori važiuoti; ir turi but užmokėta po du litu už kiekvieną asmenį, gaunant leidimus.

Taigi, pradėti rupintis leidimu reikia iš tiesų ne už 10 dienų prieš važiavimą į šermenis, bet mažiausia už pusės mėnesio. Kuomet giminės, galų gale, atvyks į šermenis, tai ant numirėlio kapo jau bus pradėjus želti žolė!

Kam reikia šitų idiotiškų suvaržymų? Vyriausias jų tikslas yra, be abejonės, tas, kad iš Lietuvos negalėtų išeiti į užsienį, arba iš užsienio pasiektų Lietuvą, nei vienas žmogus ir nei viena žinia. Lietuva tapo paversta kalėjimu, iš kurio, kaip teisingai pastebėjo vienas laikraštis, nebegali pabėgti ne tiktai žmogus, bet ir pelė. Stalino žvalgybininkai nenori, kad pasaulis žinotų, kas dedasi Lietuvoje, pateikusioje į sovietų rojų.

ŽEMĖ ATIMA NUO UKININKŲ, ATIDUODA ČIGONAMS

Rugpiučio 13 d. "Elta" pranešė, kad—

"Apskričių žemės ukio komisijų surinktomis žiniomis, ligi šių metų rugpiučio 12 d. iš viso buvo sudaryta (suardyta? — "N." Red.) 30,850 ukių, iš kurių žemės fondui paimama 599,616 ha. Prašymų žemei gauti paduota 164,179. Vadinasi, jeigu žemė butų skiriama visiems prašytojams, tai kiekvienam jų vidutiniškai tektų 3.65 ha."

Aišku, kad gavo žemės tiktai maža dalis tų, kurie prašė. Pavyzdžiui, Marijampolės apskrityje buvo sudraskyti 910 ukių, iš kurių paimta į žemės fondą 12,332 hektarai. Prašymų žemei gauti buvo paduota 8,005, bet komisija nutarė patenkinti tiktai 1,017 prašymų, t. y. tiktai aštuntą dalį.

Reikia atsiminti, kad beveik visos žemės, kurias sovietų komisarai nutarė paimti į "žemės fondą", yra atimamos iš ukininkų, nes dvarų Lietuvoje jau buvo likę tik keli (neskaitant Vilniaus krašto). Dvarai buvo suskaldyti ir žemė išdalinta bežemiams ir mažažemiams pagal St. Seimo išleistą Žemės Reformos įstatymą.

Paleckio valdžia sumanė tomis iš ukininkų atimtomis žemėmis apdovanoti ir čigonus. "Darbo Lietuva" rugp. 11 d. įdėjo pranešimą iš Kauno apskrities žemės ukio komisijos darbų tokia antrašte: "Čigonai rupinasi įsigyti žemės". Vienas čigonas komisijai pareiškė:

"Įgriso doresniems čigonams klajoklių gyvenimas. Dabar jie norėtų doru žemės darbu verstis. Jie tikisi, kad Liaudies valdžia duos jiems žemės ir jie galės pradėti laimingą gyvenimą."

Iki šiol čigonai Lietuvoje paprastai užsiimdavo visai kitokiomis "profesijomis".

PALEIDŽIAMI IŠ KALĖJIMŲ KRIMINALISTAI

Rugp. 10 d. "Elta" pranešė:

"Teisingumo ministeriui pasiulius, Respublikos Prezidento aktais iki šių metų rugpiučio 8 dienos iš Lietuvos kalėjimų yra paleista lygiai tukstantis kalinių, tame skaičiuje politinių — 293, o kriminalinių — 707."

Na, tai neatrodo, kad Lietuvoje, prieš ateisiant sovietų žvalgybai, buvo labai žiauri politinė priespauda. Norėdamas neva parodyti savo gerą širdį, Paleckis paleido iš kalėjimų beveik tris kartus daugiau kriminalistų, negu politinių kalinių.

Kodėl gi vagys, žmogžudžiai ir kitokie nusidėjėliai buvo paleisti? Veikiausia todėl, kad valdžia norėjo parupinti daugiaus vietos kalėjimuose sovietinės tvarkos priešams.

VIENAM ŽMOGUI — 9 KV. METRAI

Paleckio finansų ministeris nustatė, kiek vietos duoti kiekvienam žmogui gyvenamuose namuose, butent:

"Pirmaeiliuose ir antraeiliuose miestuose gyvenamųjų patalpų ploto naudojimo pagrindinė norma vienam žmogui 9 kv. metrai."

Devyni ketvirtainiai metrai tai apie 90 ketvirtainių pėdų. Jeigu žmogus turi keturių kambarių namelį, tai valdžia palieka jam vieną kambarį 9×10 pėdų, o kitus "sekvestruoja" ir apgyvendina juose kitus žmones, nepaisydama, ar namo savininkui tai patinka, ar ne.

Šie Biznieriai Prisidėjo Prie "Naujienų" Grand Opening

Su vertingomis dovanomis

Stanley Welichka
Chas. Kriščiunas
Anton Šilimas
Chas. Kazikauski
Geo. Jokubonis
Jos. Rachunas
Paul Gailius
Mrs. Kairis
Jonas Daučiunas
Delas Tavern
John Pocius
Geo. Norbut
John Gaubas
Mr. Janulis
Jos. Molis
Aleksynas-Zujus

JUOKAI

Simboliškai

— Žinai ką, drauguži, — taria amžinas studentas savo kolegai, — šiandien prof. X. egzaminuodamas padarė man simbolinį gestą.

— Na, o kas per gestas.

— Jis man davė surukyti cigarą, ir kai aš pagyriau cigaro skonį, profesorius man pridurė:

— Tamstai priklauso dar vienas toks cigaras, kurį duosiu surukyti po mėnesio, kai čia vėl turėsim susitikti.

St. Miščikas-Žiemys

Medaliai--Kryžiai--Ordenai--Pareiga

(NAUJA MORALĖ)

I.

Pradedant aštuoniolikto amžiaus pradžia ir baigiant dvidešimto amžiaus pradžia, prasidėjo reakcija prieš taip vadinamus pasižymėjimo ženklus, kurie užsiliko iš senovės laikų, bajorų ir kunigaikščių laikų, kuomet kiekvienas sutvėrimas stengėsi įsigyti ką nors, kas jį skirtų nuo paprasto vergo, baudžiauninko ir prilygintų valdomajam luomui.

Herbai, įvairųs luominiai laipsniai, pasižymėjimo ženklai prasidėjus liaudies judėjimui buvo naikinami. Naikinami kaip pirmas ženklas nelygybės, naujos aristokratijos atsiradimo simbolis. Ir tiesa, akip tik kur nors išsigimdavo revoliuciniai obalsiai, buvo grįžtama vėl prie nelygybės, atsirasdavo pirmi luominiai skirtumai, tuojau, kaip pirmos vergijos kregždės atsirasdavo ordenai, kryžiai, medaliai.

Taip įvyko po Prancuzijos revoliucijos, kas buvo pirmu ženklu busimo napoleonizmo, taip atsitiko kai kuriose Pietų bei Centralinės Amerikos respublikose po nepriklausomybės kovų ir busimų diktaturų išvakarėse, tą patį matome Rusijoje, kur po revoliucijos buvo panaikinti visi luomai, visi laipsniai, visokeropi pasižymėjimo ženklai, bet kur vėl atsirado visi šie žaisleliai, kai tik susidarė naujas valdomasis luomas, nauja aristokratija, nauja nelygybė pranašaujanti reakciją, kurią jau Rusija gyvena.

Neverta dargi rašyti visų ar kai kurių ordenų istoriją, tuo labiau neverta ieškoti kada ir kur jie pirmiausia atsirado, nes tai mums nieko neduotų, svarbu jų buvus dvasia ir prasmė.

Kas pirmiau duodavo pasižymėjimo ženklus ar herbų atžvilgiu ar titulų? Karaliai. Kodėl? Už ką? Už ištikimą tarnavimą jam, tam, kuris ne kitų reikalų, bet savų žiurėjo, kuriam visa valstybė buvo vienas didžiulis dvaras, o visi kiti jo tarnai. Ir tuos tarnus, kurie pasižymėdavo ypatingu ištikimumu, pakeldavo į aukštesnį luomą, suteikdavo pasižymėjimo ženklus, nes visi valdovai žinojo, jog toki pasižymi tarnai neturėtų rodyti ypatingo darbštumo, nes ką jie daro, daro ne sau ir dargi ne savo artimiems, bet jam, karaliui, valdovui, carui ar kaizeriui ir jis ne už nuoširdumą, bet už darbą kuris ne buvo jų pareigose — suteikdavo ypatingą atlyginimą, vėliau tai darydavo norėdamas įsigyti daugiau šalininkų, kurie padėtų jam išsilaikyti vietoje ir tuo pat galėtų patys naudotis tomis teisėmis, kurias valdovas jiems suteikė ir kurių gali netekti prie naujo valdovo ar prie naujos santvarkos.

Jeigu taip kai kas negalvojo, tai atsiradus liaudies judėjimui, kuris naikino visas privilegijas, kuris skelbė naują dorą, naujas moralės taisykles, buvo aiškiai pasakyta kas yra ordenas, pasižymėjimo ženklas ir visi kiti žmones skirią ženklai.

Liaudies, buvusių vergų dora sakė labai aiškiai: — Ordenai, pasižymėjimo ženklai, ypatingos dovanos, laipsniai? Kam? Kodėl? Už ką? Jei pirmiau juos dalino valdovai tai todėl, kad visi apdovanoti žmonės esant nelygybei, tarnavo ne savo luomo žmonėms, bet svetimiems, kuriems jie nepriklausė. Ir valdovai davė jiems pasižymėjimo ženklus, visokias dovanas kaip užmokesnį už nudirbtą darbą valdovų naudai. Tai tas pats, kaip ponas tarnui užmoka tam tikrą sumą už ypatingą patarnavimą, kuris neįėjo į jo pareigas. Tai skirstymas į tarnus ir ponus. Bet šiandien mes visi lygųs, visa kas visų ir nėra vaidovų, kurie nuo dievo ar ko kito gavo valdžią, bet nuo liaudies ir tol bus valdžioje, kol liaudis norės. Jei šiandien kas ką gero padarė — daro lygiai visiems, o ne valdžiai. Jei valdžia pasižymėjusius žmones, valdininkus ar kariškius apdovanotų ordenais, išeitų, jog jie gynė ne liaudį, ne visus, bet tik mus, valdžią. Tiesa, kai kas gali sakyti, jog jie gynė visą valstybę, visą liaudį ir liaudis, visas kolektyvas juos apdovanoja. Bet ar nesigautų nesąmonė? Tuomet pirmoje eilėje turėtume apdovanoti ordenais ir pasižymėjimo ženklais žuvusius, kurie jau viską paaukojo. Kodėl gyvus apdovanoti? Už narsumą? Nesąmonė. O tas, kuris išlindo tik iš apkasų ir buvo nukautas nevertas pasižymėjimo ženklo, nes nespėjo nubėgti toliau, o tas, kuriam pasisekė pirmam įšokti į priešo apkasus ir išlikti gyvam duodama pasižymėjimo ženklas? Kodėl? Juk jeigu nebutų kulipka pataikius pirmajam, antrasis nebutų dabėgęs priešo apkasų, nes but tekus jam. Narsųs buvo visi, tik vienas turėjo laimę pirma kitą nušauti, o pats likti sveikas, o šimtai kitų žuvo anksčiau, negu patys nušovė. Bet juk tai yra paprastas atsitikimas, o ne asmeniškas nuopelnas.

Paimkime kitą atsitikimą.

Jonui buvo suteikta ordenas už lakstytuvo lėkimo rekordą. Ar tai nesąmonė? Bet juk Jonas pasiekė rekordą tik po to, kaip dešimtis kitų siekdami tą patį rekordą žuvo. Ir Jonas galėjo rekordą pasiekti, nes pasimokė iš žuvusių draugų nelaimių. Už tai reikia jam duoti pasižymėjimo ženklą ir tuojau išskirti iš kitų skaičiaus? Ar to ženklo nebutų verti žuvę, o ne Jonas, kuris tik pasinaudojo anų patyrimu ir nekartojo buvusias klaidas ir maža to pasinaudojo visais tuo laiku jau įvykusiais patobulinimais.

Valdininkas tinkamai eina savo pareigas, visuomet atliko visus darbus gerai ir jis buvo apdovanotas ordenu. O už ką jam visuomenė mokėjo algą, jeigu ne už sąžiningą pareigų ėjimą? Nejaugi už tai jam reikia ačiu pasakyti? Ar ne didesnės dovanos vertas paprastas anglių kasyklos ar akmenų laužyklos darbininkas — sprogdintojas, kuris kasdien stato savo gyvybę pavojun palengvindamas darbą savo draugams? Kodėl jis turi dirbti sąžiningai vien už algą, o valdininkas priedo gauna dar ordeną? Juk jei kas negerai, nesąžiningai dirba — pašalinamas, jei kenkia dargi baudžiamas ir tai pasako, jog kiekvienas turi atlikti savo pareigas, nes už tai jis gauna atlyginimą ir visi čia lygųs.

Karo vadas apdovanotas ordenu, nes pravedė kovą taip, jog mažai žuvo kareivių ir buvo tikslas pasiektas. O ar jis kitoniškom pareigom buvo paskirtas? Tai įėjo į jo profesines pareigas ir tai jis turėjo atlikti, tam jis mokėsi, tam jis buvo vadas, kad mažiausia žuty ir daugiausia butų pasiekta.

Nejaugi tuomet nevertas to pat ordeno gatvių šlavikas, kuris gatvę nuvalo greičiausiai, geriausia ir mažiausia nudilindamas šluotą? Bet tuomet turėtume visiems duoti ordenus.

(Bus daugiau)

Dviguba priežastis

— Kodėl jųs taip greit tarnaitę atleidote?

— Viena, kad ji neturėjo pas mus ko dirbti, antra — buvo didelė tinginė.

Vartotos Padangos Naujos

Pasažieriniams ir Trokams
Išmainyk Savo Senas Padangas ir aukšč. $1.00

Archer & Halsted TIRE COMPANY
2510 ARCHER AVE.
(4 durys vakaruos nuo Halsted)

Be "Naujienų" Mes
Nebuvom ir Nebusim

Walter ir Mrs.
Yurenai

561 W. 14th St.

Namas Jusų —
"Naujienos" Musų
Sveikinu Visą Štabą

PETE YOUNG

KEAN AVE.,
Willow Springs, Ill.

Ilgiausių Metų
"Naujienoms"
Linki

Julia Adočkus
Savininkė

Lietuviškos Valgyklos
3206 So. Halsted St.

ILGIAUSIŲ METŲ LINKIME "NAUJIENOMS" NAUJAI Atremontuotame NAME

NEW CITY FURNITURE MART
1646-48 W. 47th St.

Garsinkitės "N-nose"

Kas Dabar Dedasi Lietuvoje

Liaudies komisarų sąstatas. — Pakeistas muziejaus pavadinimas. — "Pravda" apie Baltijos valstybes. — Maskva kontroliuos pavergtos Lietuvos užsienio prekybą. — Pensijų ir pašalpų įstatymas. — Visokie patvarkymai.

(BIULETENIS Nr. 7)

—Rugpiučio 26 d. buvo susirinkusi laikinoji aukščiausioji taryba, kaip dabar pasivadino "liaudies seimas". Tame posėdyje buvo, kaip paprastai, vienbalsiai išrinkta nauja Lietuvos TSR liaudies komisarų taryba, kuri dabar stoja ministrų kabineto arba ministrų tarybos vieton. Komisarų taryba yra tokios sudėties: pirmininkas — Mečius Gedvilas, pirmininko pavaduotojas — Stasys Bražiškis, pirmininko pavaduotojas ir valstybinio plano komisijos pirmininkas — Pijus Glovackas, vietinės pramonės komisaras— Motiejus Šunauskas, maisto pramonės — Jonas Laurinaitis, finansų — Juozas Vaišnoras, žemės ukio — Matas Mickis, prekybos — Marijonas Gregorauskas, Vidaus — Aleksandras Guzevičius, teisingumo — Povilas Pakarklis, sveikatos apsaugos — Dr. Vytautas Girdzijauskas, švietimo — Antanas Venclovas, komunistinio ukio — Valerijonas Knyva, socialinio draudimo — Jurgis Glužauskas, darbo — Martynas Junča-Kučinskas, valst. kontrolierius — Liudas Adomauskas.

Panaikinus krašto apsaugos, užsienių reikalų ir susisiekimo ministerijas, toms sritims nauji komisarai jau nebepaskirti. Šias sritis perima tiesiogiai Maskva. Tokiu budu į naują komisarų tarybą nebeįėjo gen. Vitkauskas, prof. Krėvė-Mickevičius, kuris buvo ir ministro pirmininko pavaduotojas ir Pupeikis, susisiekimo ministras. Be to, į naująją komisarų tarybą nebeįeina sveikatos ir socialinės apsaugos ministras Dr. Leonas Koganas ir pramonės ministras inž. Chaimas Alperavičius.

Įkurta visa eilė naujų žinybų. Valstybinio plano komisija, kuriai pirmininkaus Pijus Glovackis, ligšiol buvęs užsienių reikalų ministerijos generalinis sekretorius, turėsianti normuoti visą gamybą ir planuoti "socialinę statybą". Pramonės reikalai pavesti dviems žinyboms: vietinės pramonės ir maisto pramonės komisarams. Maisto pramonės komisaro pareigos busiančios organizuoti maisto produktų gamybą ir žemės ukio gaminių perdirbimą. Kaip "Tiesa" išsireiškia, jo pareiga busianti "kartu su žemės ukio komisaru vadovauti geresniam visos darbo liaudies maitinimui" (jeigu sovietų rusų pusbadžio gyvenimo pavyzdžiu, tai tauta greit pajus šį "geresnį maitinimą"). Komunistinio ukio komisaras rupinsis savivaldybių ukiu, o socialinio draudimo sritis išskirta iš sveikatos komisariato.

Pasak "Tiesos", perėjimas iš ministrų kabineto į liaudies komisarų tarybą, reiškiąs "perėjimą iš vieno pasaulio į kitą."

—Ligšiol buvusio Kaune Vytauto Didžiojo Muziejaus pavadinimas pakeistas Kauno valstybiniu kulturos muziejum.

—Ryšium su nuo kitų Maskvos pavergtų tautų nukopijuotos konstitucijos priėmimu, "Pravda" deda straipsnį apie Baltijos valstybes. Tame straipsnyje, tarp kita ko, sakoma: "Lietuvos TSR konstitucijoje įrašyta, kad greta socialistinės ukio sistemos leidžiami privatųs atskirų ukininkų, amatininkų ukiai, smulkios privačios pramonės ir prekybos įmonės. įstatymų nustatytose ribose. Tuo pačiu sugriaunami smetoninininkų prasimanymai apie priverstiną kolektivizaciją, apie amatininkų, smulkių pramoninininkų ir prekybininkų persekiojimą."

Toliau laikraštis rašo, kad Baltijos tautos turėsiančios pasivyti pažengusias į priekį politinėje, ukinėje ir kulturinėje plėtotėje vyresniąsias tarybų respublikas. — Reikia turėti tiesiog bolševikišką įžulumą, kad išdrįstum rašyti tokią frazę! Kai sovietiškoje Lietuvoje prasidės tas pats pusbadžio gyvenimas, kaip likusiame sovietų "rojuje", tuomet Lietuva bus "pasivijusi" vyresnąsias tarybų respublikas...

—Likvidavus Lietuvos Užsienių prekybos departamentą ir užsienių prekybą perėmus sovietų sąjungos užsienių prekybos liaudies komisariatui, dabar paskelbtas įsakymas, kad visi leidimai įvežti iš užsienio prekes į Lietuvą ir išvežti prekes iš jos, laikomi nebetekę galios. Visos užsienio prekybos operacijos gali buti daromos tik su SSSR užsienių prekybos komisariato įgaliotinio prie Lietuvos vyriausybės leidimu.

—Valstybės tarnautojų pensijų ir pašalpų įstatymas pakeistas ta prasme, kad į pensijos išsitarnavimo laiką gali buti įskaityta buv. Lenkijos valstybės tarnyba Lietuvos teritorijos ribose.

—Finansų ministerijai leista išduoti pramonės ministerijai paskolos įmonėms kredituoti 659,450 litų, o apyvartos kapitalui sudaryti — 500,000 litų.

—Švietimo ministerijai leista suorganizuoti Vilniuje 60 žmonių orkestrą ir orkestrantams pagal sutartis mokėti ligi 300 litų kas mėnesį. Orkestrui laikyti šiais metais asignuota 80,000 litų.

—Kauno priemiesčių Julijanavos ir Birutės kaimų žemei nusausinti paskirta 35,500 litų.

—"Tiesa" buvo paskelbusi šmeižiančių žinių apie gen. V. Magių-Magevičių. Dabar generolas paskelbė savo pareiškimą ir "Tiesos" redakcija viešai jo atsiprašė. Ji, girdi, buvusi suklaidinta.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinimų.

Skundžiasi, Kad Mokyklų Vaikai Daro Žalą Namams

Iš Marquette Parko Namų Savininkų Susirinkimo

MARQUETTE PARK.—Praėjusio mėn. pabaigoj įvyko Namų Savininkų Org. pusmetinis susirinkimas. Nariai-ės buvo kviečiami pakvietimais, tat skaitlingai atsilankė.

Susirinkimą atidarė pirm. J. Damkus — pareiškė — "Gerbiamieji, pailsėję po atostogų imkimės visi už org. darbo. Vasaros metu, poras susirinkimų buvo visai neskaitlingai."

Finansų raštininkės ir kasierius pranešė, kad: pinigiškai org. stovi gerai, auga.

Raportai, atsibuvusių — balio ir bunco, priimti su užgyrimu, nes per abu pelno liko šimtas keturiasdešimts dolerių.

Nutarimai

Susirinkimai turi buti šaukiami kvietimais — atvirutėms.

Nutarta pasiųsti nusiskundimo laišką Marquette Parko mokyklų principalui apie vaikučių daromas mokslo metu — žalas, skriaudas, namų savininkams.

Nutarta laišką pasiųsti 13-to wardo aldermanui, kad pastarasis daugiaus domės kreiptų į Alley švarą.

Nutarta laišką pasiųsti ir Gyvulių Globos Org. apie ožkų išgyvendinimą iš Marquette Parko (distrikto).

Balių komisijoms paskyrė už gerą pasidarbavimą aštuonis dolerius. Komisija, padėkojus nariams už jų įvertintą darbe trusą — apskyrimą grąžino, ir jį paskyrė visiems nariams bendrai už tą sumą pasilinksminti busimąjame susirinkime.

Ateinantis susirinkimas bus 26 d. rugs., P-lės Šv. Auditorijoj, Washtenaw ir 68th St., 8 val. vak.

Koresp. B.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš - - - - $5,500,000.00
Atsargos fondas virš - - $400,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres
Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 1141

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICtory 4965
Stogus, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Remkite Lietuvišką Žyduką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel Boulevard 0014

PIRKITE ANT KREDITO
MUSŲ ŽEMOMIS CASH KAINOMIS
Imkite 3 metus išmokėti—reikia tik jusų parašo.

Celotex Plasterboard	pėda 2c
1x6 Lentos	pėda 1½c
1x4 Grindims Lentos	pėda 1¾c
Cedriniai Postai (7 pėdų)	10c
2x4	pėda 1½c
Wallboard—sheet nuo 4x6 iki 4x10	pėda 2c
Albert Special Maleva gal.	$1.25

Apskaitliavimas DYKAI—Pristatymas DYKAI
ALBERT LUMBER & SUPPLY CO.
3800 S. Western Ave.
Tel. LAFayette 2101
Atdara kasdien 7 v. ryto iki 6 v. v., nedėliomis 8 v. r. iki 12 val. dienos.

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILUS Išima Už	$13.50
PRABUVIMAS Ligoninėje	$50.00
RAUDONGYSLIŲ Išėmimas ir Ligon.	$25.00
REUMATIZMAS	$2.00
Greita Pagelba	
GYDO VISAS LIGAS Ekzaminacija ir vaistai	$1.00

DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

SYKORA BARGENAI

Viena iš daugelio namo savininkystės priežasčių yra "Prestižas". Savo namo turėjime yra draugijinė nauda. "Jis namo savininkas. Jis be abejonės gerina savo buvį!" Kita priežastis yra "Saugumas". Nuo to laiko kada jis padaro įmokėjimą namo savininkas stato sau užtikrinimą kuris prašalina rupesčius.

Gal jis ir turi išmokėjimus mokėti, bet renduotojas turi rendas mokėti ir **nieko** sau nestato. O kada namas jau išmokėtas, tai jis pasidaro tikra priglaudą.

ATDARA SEKMADIENIAIS 1 p. p. iki 5 p. p.
BARGENAI? IR DAR KOKIE!
NELAUKITE! MATYKITE ŠIANDIEN!

PRIVERŠKITE SAPNAMS IŠSIPILDYTI!
6 kamb. muro rez. arti Austin Blvd., Ciceroj. Furniso šil., 2 karų garažas. Kaina tik $4950.

DRAUGŲ VETERANŲ ATYDAI!
Kaina tik $5350. Muro bung. ant Grove Ave., Berwyne. 5 kamb., furniso šil. Taipgi vienas kamb. attike. 2 karų garažas.

BUKIT SAVO BOSAIS!
5 kamb. muro bung. arti Kostner Ave. ir 28th St. Naujas Holland furnisas. Neseniai išdekoruotas. Lotas 30x125. Tikras barg. uk $5300. Taipgi 2 karų garažas.

NORTHWEST SIDE
2 flatų murinis, 5 ir 5 kamb., karšto vand. šil. 2 boileriai. Lotas 33x125. Randasi arti Irving Park Blvd. ir Laramie Ave. Kaina greitam pardavimui tik $6600.

LAWNDALE SPL.
4 ir 4 kamb. murinis. Attikas. Labai platus lotas. Arti Cermak Rd. ir Kedzie Ave. Kaina tik $2800.

TIKĖKIT AR NE!
Bizniška savastis ant bizniškos gatvės Ciceroje. 5 kambarių flatas užpakalyje krautuvės. 3 karų konkreto garažas. Turi buti parduotas už tik $2300.

RIVERSIDE SPECIAL
5 kambarių stucco bungalow, furniso šiluma. Platus lotas. Savininkas sako: "Parduokit už tik $4500."

TIKRAS SMUGIS!
6 kambarių namas ant 24 Pl. arti 50th Ave. Naujas furnisas. Naujas stogas. Automatiškas karštu vandeniu šildytuvas. Garažas. Kaina tik $4950.

PARKHOLME
2 flatų muro 5 ir 5 kambarių. Furniso šiluma. Dideli bedruimiai. Sunparloriai. Lotas 30x125. Randasi ant 49th Ave. arti 19th St. Kaina tik $6950.

NEPAVĖLUOKIT!
5 kambarių muro rezidencija. 2 metų senumo, Berwyne. Karšto vandens šiluma. Lotas 35x125. 2 karų garažas. Turite pamatyti, kad įvertinti. Kaina tik $7300.

DOLERIAI VĖL KALBA!
Taip! Kaina tik $4700. Muro bungalow Ciceroj. 5 kambariai, furniso šiluma, 2 karų garažas. Sukruskite!

CAPE COD NAMAS
5 kambarių murinis Berwyne. Aliejum kurenamas furnisas. Lotas 35x125. Venetian Blinds uždangalai. Garažas. Savininkas apleidžia miestą ir parduos už tik $7200.

FOREST PARK
5 kambarių shingled namas. Holland furnisas ir 2 karų garažas. Naujai atremontuotas. Žemė aplinkui gražiai sutvarkyta. Uždaromas porčius. Lotas 33½x179. Kaina tik $4800.

"ESTATE" TURI PARDUOTI
2 flatų murinis, tik ½ bloko į šiaurę nuo Cermak Rd., Ciceroj. 5 ir 6 kambariai. Naujas stogas. Lotas 40x125. 2 karų garažas. Kaina tik $6900.

PROGA BELDŽIA!
4 kambarių medinis Cottage. Turi dargi kambarį attike. Furniso šiluma. Lotas 30x125. Garažas. Kaina tik $2750.

STROPUMAS, MANDAGUMAS IR PROTINGUMAS!
Bet kuris musų aštuonių patyrusių sėlsmanų parodys jums namus kuriuos mes turime pardavimui ir jums patarnaus stropiai, mandagiai ir protingai, nes jie kaip tik tokie ir yra! Ateikite ir pasikalbėkite!

PINIGAI PASKOLOMS
Ant 1-mų morgičių palukanos žemos, net tik 4 nuoš. Gaukite apskaitliavimą dykai.

DYKAI! DYKAI!
Musų dykai duodamas sąrašas tikrų nejudamo turto bargenų dabar jau iš spaudos. Ar jųs gavote savo kopiją? Jei ne, ją apturėsite tik paprašę. Sutaupykite daug laiko ir pinigų. Persitikrinkite, kad šis sąrašas yra didžiausias išskiriamų Cicero, Berwyn, Riverside ir Lawndale-Crawford nuosavybių sąrašas.

SAVININKŲ ATYDAI
Jei jųs turite nejudamo turto Chicagoje arba vakariniuose priemiesčiuose ir norite jį parduoti tuojau ir visiškai už cash, praneškite mums ir persitikrinkite, kad musų yra 1940 metodai nejudomo turto pardavinėjime.

PAŽVELKIM Į REKORDĄ
Per pirmą balandžio mėnesio, 1940, savaitę, mes pardavėme dvyliką (12) namų ir per karštą liepos atostogų mėnesį pardavėme keturioliką (14) namų. Ar tai ne prirodymas, kad mes turime **tikrus** bargenus? Neatidėliokite! Pasimatykite su mumis šiandieną!

2411 So. 52nd Ave.

JOHN O. SYKORA
REALTOR

Phone: Cicero 453 ir 454

25 Metai Real Estate Bizny — Atdara Sekmad. 1 p. p. iki 5 p. p.
MES VADOVAUJAME PARSIDUODANČIŲ SAVASČIŲ PARINKIME

PEČIAI! PEČIAI! PEČIAI!

Su Anglimis, Su Alyva, Su Elektra, Su Gasu, Stokeriai.
Jųs rasite tokį, kokio jums tik reikia, Budriko Rakandų Krautuvėj

Naujas Pečius 1941 už	$19.50 ir aukščiau
Naujas Aliejinis Pečius už	$29.50
Naujas Gasinis Pečius, baltas porcelain	$29.50
4 ar 5 kambariams aliejinis pečius už	$49.50
Bungalow Pečiai su anglimis ir gasu po	$59.50
4 su anglimis ir 4 su gasu Kombinacijos po	$98.50

Čionai rasite geriausių išdirbysčių pečių COLE'S, QUAKER, NORGE, UNIVERSAL, MONOGRAM, ORIGINAL, CROWN ir kitų

LENGVI IŠMOKĖJIMAI

Jos. F. BUDRIK
FURNITURE HOUSE
3409-11 South Halsted Street
Tel. YARds 3088

BUDRIK ANNEX
3417-21 So. Halsted Street

WCFL 970 Kil., žymus radio programas, su Makalais, nedėlios vakare, 9 valandą.

• FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Tel CICERO 5306
C. & M. PAUGA DISTRIBUTORS

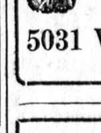

Parduodam geriausį ir stipriausį FOX HEAD ALŲ Vynai-Likieriai-Gėrimai į visas miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskit vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

GERBIAMI NAUJIENŲ Skaitytojai Prašomi Pirkinių Reikalais Eiti į tas Krautuves, kurios Skelbiasi Naujienose.

Rytoj "Naujos Gadynės" Choro Piknikas

Nepamirškite Sveterius!

Rytoj Jono Mikniaus darže įvyksta tas ilgai lauktas "Naujos Gadynės" Choro piknikas. Miknio vieta lietuviams yra mažai žinoma, nors ten daržas labai gražus ir yra didelė šokių svetainė. Daržu ikišiol daugiausiai naudojosi svetimtaučiai, bet gal butų laikas ten užsukti ir lietuviams. Jis randasi prie Archer avenue, tik vienas blokas į vakarus nuo O'Henry Parko.

Choristai perspėja svečius nepamiršti pasiimti sveterius. Mat, kas atvažiuos su gražiausiu — tas bus apdovanotas. Kad dovaną gautų ne vien tas, kuris turi gražiausį, tai kitą dovaną gaus ir tas, kur s atvažiuos su prasčiausiu sveteriu, o kas atvažiuos visai be sveterio, tai tas bus nuvestas pas "džiodžę" bausmei. Žinoma, viskas bus daroma juokais, ir "džiodžė" prižada, kad jo bausmės nebus didelės.

Choras pildys dainų programą, bus šokiai, bus kepamos bulvės, ir "hotdogai", bus ir visomis reikmenomis aprupintas baras. Kviečiam choro rėmėjus ir draugus atsilankyti ir linksmai praleisti laiką. Ruduo jau netoli, tad dar kartą pasidžiaukime, pasilinksminkime sykiu su jaunais choristais.

Repr.

NAUJOS GADYNĖS CHORO

RUDENINIS PIKNIKAS

MIKNIO DARŽE

1 blokas į vakarus O'Henry Park, Archer Road.

Sekmadienį (Sept.) 22, 1940

Wienie Rost—Potato Bake—Muzikalis Programas. PRIZAI už gražiausius ir prasčiausius megstinukus (Sweaters).

WM. A. POPELL DIENA

-- OUTING --

Įvyks NEDĖLIOJ, RUGSĖJO 22 D.

BIRUTĖS DARŽE, 79 ir Archer

BUS AVIŲ (LAMB) BAR-B-Q

Gražus programas. Daug linksmybių. Gera muzika. Kurie norite važiuoti busais rezervuokite sėdynes jau dabar pašaukdami LAFayette 2649. Kviečia visus RENGĖJAI

DŽIAUGKIS NATURALIA IR GRAŽIA IŠVAIZDA

DAROME DANTIS TIK laisniuotam ir registruotam dentistui užsakius arba jo impresijų receptą gavę

DĖVĖKITE PER 60 DIENŲ

Jei nebusite 100% patenkinti, UŽTIKRINAME, KAD ATGAUSITE KIEKVIENĄ CENTĄ. DYKAI APSKAIČIUOJAME IR PERDIRBAME SENAS PLEITAS

1 denos patarnavimas. Galima mokėtis mėnesiais. SUTAUPYK pusę ar DAUGIAU musų laboratorijų. Pasauly Didžiausių Dantim Pleitų Dirbėjų darbo pleitų. ATEIKIT ŠIANDIEN!

*PERMATOMOS STOGELIŲ IR PLEITOS. *BE *DALINOS

G. P. Johnson Pres.

ŠIOKIOMS DIENOMS:

Tolimesni ofisai iki 8 val. vak.

Vidurmiesčio ofisas iki 6 v. v., o antrad. ir ketvirtad. iki 7 val. vakaro.

A.A.A. Dental Laboratories

(INCORPORATED)

MAIN OFFICE: Phone ARMitage 5550

1555 MILWAUKEE AVE.

LOOP OFFICE: Phone HARrison 9559

202 SO. STATE STREET

Northwest Office: 4831 IRVING PK. BLVD. Phone Avenue 4060

KAM LAUKTI?

GAUK SAVO DANTINIUS PLEITUS DABAR!

$9.50 ir aukščiau

Mes gaminame Dentures tik gavę įspaudą ir užsakymą nuo laisniuotų Dentistų.

APSKAIČIAVIMAS DYKAI.

Mes esame puikių dantinių pleitų gamintojai jau per suviršius 18 metų. Ateikite, leiskit mums parodyti kombinaciją PERMATOMO PLEITO su NEW HUE DANTIMIS.

Pataisymas $1.00

Lawndale Dental Laboratories

HEJNA BROS.

Atdara iki 8:30 v. v. — Subatomis iki 5 v. vak.

3945 W. 26th St. Tel. Lawndale 2908

1724 S. Ashland Ave. Tel. Monroe 9251

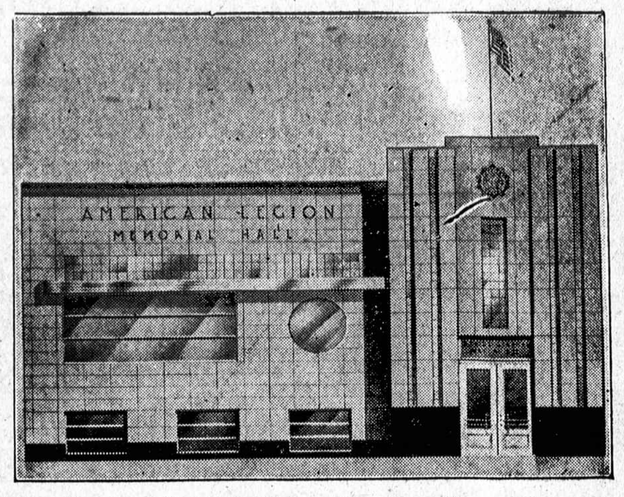

Banketas ir Dedikacija Darius-Girėnas Post Memorial Namo

Šiandien Darius Girėnas post 271 of the American Legion rengia banketą ir pasilinksminimo vakarą, Memorial Namo užbaigtuvėms atšvęsti. Svečiams pavaišinti bus prirengta labai gardi jaunų paukščių vakarienė, o palinksminimui gros dvi garsios orkestros,—viena didžiojoj svetainėj, antra naujai išpuoštoj žemutinėj svetainėj. Vakarienė ir muzika prasidės kaip 8:00 val. vakaro ir tęsis kol visi ir visos bus pilnai sotųs ir linksmi.

Tikietas banketui tik vienas doleris ypatai. Galima gauti pas posto narius, arba Legiono svetainėje, 4416 So. Western avenue, Chicago, Ill.

Oficiali Dedikacija

Sekmadienį, rugsėjo 22 d. antrą val. popiet, įvyks nepaprastai iškilminga Dedikacija Dariaus-Girėno puošnaus paminklinio namo.

Įvyks didžiausias paradas, kokio Brighton Parko lietuvių kolonija nėra mačiusi. Dalyvaus daugybės Amerikos Legiono postų su Drum ir Bugle Corps, pulkai Legionierių užplus Brighton Parko gatves, su vėliavomis ir benais, ir sumaršuos prie Dariaus-Girėno paminklinio namo, kame bus atliktos tam tikros dedikacijos ceremonijos, dalyvaujant augštiems Amerikos Legiono, Chicagos miesto ir Illinois valstijos atstovams.

Visuomenė kviečiama skaitlingai dalyvauti.

Dariaus Girėno postas, visa valdyba, ypatingai posto komandierius Wm. Sebastian, ir namo statymo komiteto pirmininkas B. R. Pietkiewicz, kviečia lietuvišką visuomenę kuoskaitlingiausiai dalyvauti. Kuriems tik laikas ir aplinkybės leidžia, atsilankykite šeštadienio vakare į banketą, pasisvečiuoti ir pasilinksminti, pilnai užbaigtame ir moderniškai įrengtame Legionierių Dariaus-Girėno name. O sekmadienį popiet kuoskaitlingiausiai dalyvauti nepaprastose dedikacijų iškilmėse.

—Frank Krasauskas.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinimų.

Diena Iš Dienos

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Anthony Urbonas, 25, su Ann Nickel, 19

Leonard Stakovic, 26, su Margaret Muskaus, 24

Edward Leppa, 27, su Anne Makowsky, 20

Albert Kraukl.s, 32, su Mildred Yeshkewitz, 27

Paul Shafran, 55, su Lillian Lubinas, 49

Frank Welke, 26, su Aldona Sakal, 23

Robert Selesky, 24, su Esther Baker, 19

Reikalauja Perskirų

Augustin Salinas nuo M. Salinas

Gimimai Chicagoj

(Informacijos paimtos iš gimimų rekordų Chicagos miesto Sveikatos Departamente)

BUKAUSKAS, Louis, 2544 West 45th street, gimė rugsėjo 10, tėvai: Louis ir Lillian.

SARNA, Thomas, 3730 South Wallace street, gimė rugsėjo 8, tėvai: John ir Rita.

MILAWSKIS, Edward, 1715 South Union avenue, gimė rugsėjo 4, tėvai: Edward ir Aldona.

ZIRBES, Georgette Marie, 3139 West 56th street, gimė rugsėjo 3, tėvai: George ir Esther.

Lietuvių Tautos Katalikų Parapijos Vakaras

Rytoj, rugsėjo 22 d., Tautiškos Bažnyčios nariai rengia pasilinksminimo vakarą šv. Marijos parapijos salėje, 2235 So. Damen Ave. Pradžia 7 val. vakare. Visi lietuviai esate maloniai užkviečiami atsilankyti, kas tik nori linksmai ir draugiškai laiką praleisti.

Parap. kleb. kun. St. Linkus ir Komitetas.

Radio

Kalbės adv. Gugis; žymus dainininkai pildys Progress radio programą

Primintina radio klausytojams užsistatyti savo radio sekmadienį 11:30 val. prieš piet ir pasiklausyti gražių dainelių ir muzikos, kurią pildys žymus talentai. Prie to, patarėjas adv. K. Gugis po trumpų atostogų vėl grįžta į šiuos programus su naudingais patarimais bei svarbiom pasaulinėm žiniom.

Prie to, programo vedėjas A. Žilius praneš daug gerų žinių iš Progress krautuvės didelio rudens išpardavimo, kame yra progos visiems susipirkti visokias namų reikmenis nepaprastai sumažintom kainom.

Rep. A. Z.

Budriko Radio Programas

WCFL, 970 Kil., sekmadienio vakare 9 val. esate širdingai kviečiami pasiklausyti lietuviško simfonijos programo, 15 muzikantų ir patyrusių dainininkų, dainuojant liaudies dainas. Makalų dramoj išgirsite ką Makalai veikia svetimame krašte.

17 dieną rugsėjo suėjo 11 metų nuo pirmo lietuviško programo Amerikoje. Ši yra sukaktuvių savaitė. Jau 11 metų sukako kaip leidžiami Budriko rakandų krautuvės programai ne svetimtaučių rekliamai, bet tik lietuvių bizniams.

Pranešėjas.

LAI GYVUOJA "NAUJIENOS" ILGIAUSIUS METUS SAVO NAUJAI IŠTAISYTAME IR PAGRAŽINTAME NAME.

MATYKITE

Progress Krautuvėj

NAUJUS, PAGERINTUS, 1941 METŲ MADOS

ALIEJUM KURENAMUS

ŠILDOMUS PEČIUS

PARDUODAM VISŲ GERŲJŲ IŠDIRBYSČIŲ

Coles, Moores, Monogram, American, Quaker, Athens ir kitų.

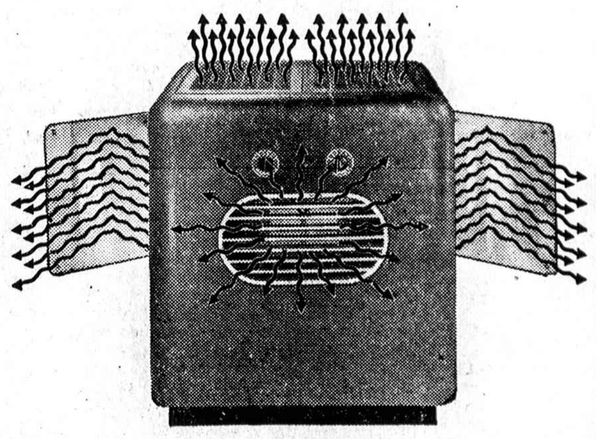

Atidarymui sezono Progress Krautuvė nustatė specialiai žemas kainas, lengviausiais išmokėjimais. Pasiskirkite sau pečių dabar; įmokėkite tik mažą dalelę—ir pečius bus rezervuotas pristatymui kada pareikalausite.

ŠIMTAI PASIRINKIMUI

Aliejum kurenami šildytuvai, nuo **$29.50** iki $95.00
Anglim ir malkom kurenami, nuo **$12.50** iki 75.00
Kombinuoti gesui-anglim pečiai, nuo **$59.50** iki 150.00

Didelė Nuolaida už Seną Pečių Mainant ant Naujo.

PROGRESS FURNITURE Co INC

3222-24 So. Halsted St., prie 32-ros Gatvės.

JURGIS NAKROSIS, Vedėjas.

Tel. Victory 4226 Chicago, Illinois

Pasiklausykite musų gražaus RADIO Programo nedėlioje, 11:30 valandą prieš piet, iš stoties WGES.

Sveikinam Naujienas

MRS. STELLA SHURNA

Happy Hour Tavern

3106 So. Halsted St.

Sveikinam NAUJIENAS

STANLEY BRUNO ir J. ŠVELNIS

Union Lunch and Tavern

3856 S. Union Ave.

Yards 4946

Sveikinu NAUJIENAS Ir Linkiu Joms Ilgiausių Metų!

CHAS. UKELIS

3436 S. Lituanica Ave.

Ilgiausių Metų NAUJIENOMS Linki

K. J. Šemeška ir Žmona

2438 W. 45th St.

Ilgiausių Metų NAUJIENOMS Linki

ALICE IR JONAS DAUČIUNAI

3300 So. Union Ave.

Ilgiausių Metų "NAUJIENOMS" Linki

Juozas Balčiunas ir Žmona

3200 So. Lowe Ave...

DAR TURIME KELETĄ KOPIJŲ

Mikalinos Glemžaitės

Lietuvių Moterų Tautiniai Drabužiai

(iliustruota)

KAINA $1.00

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST. Chicago, Ill.

Garsinkitės "N-nose"

JACK SWIFT

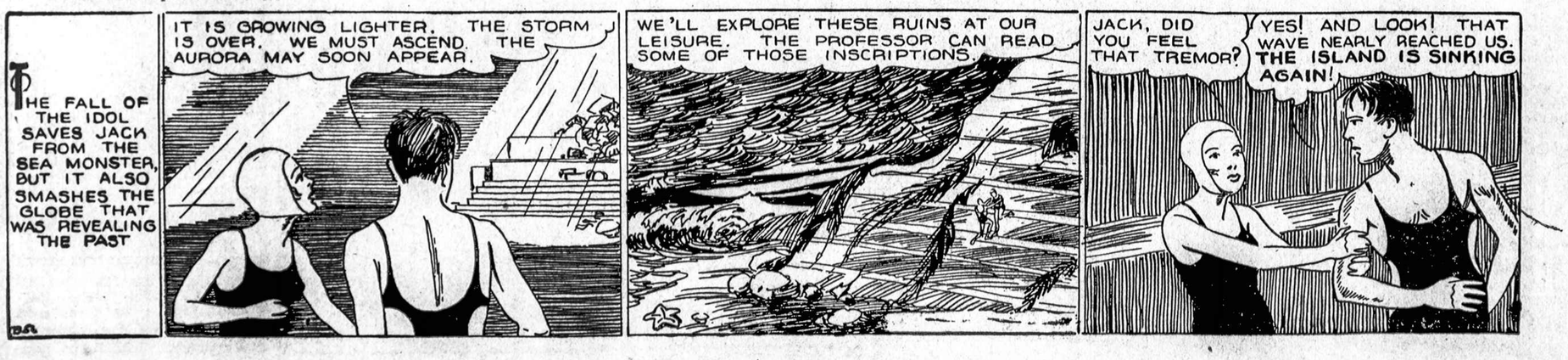

Įvairios Žinutės Iš Cicero Lietuvių Gyvenimo...

Vestuvės Paskui Vestuves. — L. Namo Piknikas. — Kitos Žinios.

CICERO. — Vėliausi nuotykiai. Praeitą šeštadienį parapijos svetainėj įvyko šauni vestuvių puota panelės Aleksiunaitės su p. Šukalu. Jaunųjų tėvai turi plačią giminę, daug pažįstamų, tai susiilaukė skaitlingo burio svečių — didžiuma chicagiečių. Gražiai linksminosi — suvartodami nemažai produktų. Jaunieji turi pastovius darbus, atrodo sveiki, gražųs. Linkiu jiems sukurti gražią šeimyną.

Vėl Vestuvės

Ir vėl vestuvės. 28 dieną Juozas Černevičius pereina "moterystės stonan" su p-le Šilkunas, chicagiete. Tikra lietuvė. Nėra abejonės, jie sukurs gražią šeimyną ir gyvens laimingai, pavyzdingai, kaip ir jų tėveliai. Aš to linkiu iš širdies.

Ir Vėl

O sekmadienį, 29 dieną, šaunios vestuvės C. Biknio, irgi su chicagiete. Vestuvių puota gražioj Community svetainėj. C. Biknis linksmo budo vaikinas, Raudonos Rožės klubo narys, niekur nesisarmatija pasisakyti, jog yra lietuvis. Nėra abejonės, kad ir vedęs nesišalins lietuviško veikimo.

Piknikas

Liuosybės Namo Bendrovės išvažiavimas pilnai nusisekė. Diena pasitaikė gana graži, šilta, svietelio suvažiavo iš visų kolionijų.

Dovanas taipgi pasiskirstė gana plačiai. Kurie nebuvote vietoj, dovanų dalinimo laiku, gausite žinią apie savo laimikį atsilankę į direktorių susirinkimą, antrą trečiadienį, spalių mėnesį Liuosybės svetainėj, 7:30 vakare.

Christenson

Miesto asesorius M. Christenson grįžo iš viso mėnesio atostogų, su pilna energija imsis darbo. Jo ofisas, 4917 W. 14th St., vakarais pilnas žmonių su įvairiais reikalais, kaip miestelio taip ir teismiškais. Jisai yra gabus advokatas ir lietuvių geras užtarėjas. Jeigu dar keletas butų tokių vietos valdžioje, tai lietuvių ne vienas turėtų atsakančias vietas.

K.

3-jų Metų Mirties Sukaktuvės

JONAS LAPINSKAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 24 d., 1937 m., sulaukęs 55 metų amž., gimęs Suvalkų red., šaulių apskr., Kaimelių parap.

Paliko dideliame nuliudime moterį Sofiją, brolius, seseres ir kitas gimines.

Jau praslinko 3 metai kaip nemielaširdinga mirtis ištraukė Tave iš musų tarpo. Paliko neužgydomas žaizdas o namuose neužpildomą tuštybę. Dienos ilgos, liudnos, tamsios be Tavęs brangusiai. Tik musų akyse rodos Tavo šypsantis veidas. Tave slėgia šalta žemelė, musų širdis slėgia didžiausias nuliudimas ir gailesis. Mes Tave niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes ankščiaus ar vėliaus pas Tave ateisime. Lauk mus ateinant.

Sekmadienį, rugsėjo 22 d., visi draugai ir pažįstami. A. A. Jono Lapinskio kviečiami atlankyti jo kapą Tautiškose Kapinėse.

Nuliudus lieka,
Moteris Sofija

A. ✚ A.

MYKOLAS PEČIULIS

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugs. 20 d., 6:50 val. ryto, 1940 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Tauragės apskr., Kvedarnos parap.

Paliko dideliame nuliudime moterį Dorą, dukterį Mikaliną, sunų Leoną, brolį Aleksandrą, seserį Marcijoną Katauskienę ir jos vyrą Juozapą ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kunas pašarvotas 1979 Canalport Ave. Laidotuvės įvyks antradienį, rugsėjo 24 d., 9:00 val. ryto iš namų į Dievo Apveizd. parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Mykolo Pečiulio giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka:

Moteris, Duktė, Sunus, Brolis, Sesuo ir Giminės.

Laid. Direkt. J. F. Radžius, Tel. CANAL 6174.

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams

GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Lietuviai Liuteronai Švenčia Dvigubas Sukaktuves

Minės Parapijos 30-tus Gyvavimo Metus ir Klebono Sidabrinį Jubiliejų.

Rytoj Čikagos lietuviai-liuteronai švenčia savo parapijos 30 metų suorganizavimo sukaktuves ir jų klebonas, kunigas E. Korys, 25-kių metų kunigavimo sukaktuves. Šis dviejų sukaktuvių įvykis bus iškilmingai švenčiamas su mišiomis 10-tą valandą ryto Lietuvių-Liuteronų bažnyčioje, 2225 West Cermak Road. Gerbiamas Klebonas Ulkas iš Collinsville, Ill., lietuviškai pamokslą sakys, o gerb. Klebonas Zymon iš Čikagos angliškai. Mišių liturgijos dalis prie altoriaus atliks svečiai-kunigai.

Pamaldoms pasibaigus bus banketas Lietuvių-Liuteronų svetainėje po antrašu: 2209 S. Bell Avenue. Visus pažystamus ir draugus kviečia:

Čikagos Lietuvių-Liuteronų Jubiliejaus Komitetas:

Martinas Nauyokas; Mikas Macaitis; Mikas Bikneris; Karolis Lemkis; Jurgis Andrulaitis; Jieva Valutis; Anna Kasparaitis; Jieva Mankewich.

ANTANAS LILEIKIS

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 20 d., iš ryto, 1940 m., sulaukęs 62 m. amž., gimęs Liet. Telšių apskr., Lokės par. Patumšalių kaime. Amerikoj išgyveno 35 metus.

Paliko dideliame nuliudime pusseserę Bronislavą, jos vyrą Jurgį Kliknus, ir jų šeimyną, brolienę Lileikienę ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Liet. brolį Joną ir seserį Julijoną Grikštienę.

Kunas pašarvotas kopl., 4348 So. California. Namų tel. Fairfax 7327. Laidotuvės įvyks antrad., rugsėjo 24 d., 8:30 valandą ryto iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Pan. Šv. parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Lileikio giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka:

Pusseserė ir Giminės.

Laid. Direkt. J. Liulevičius, Tel. LAFayette 3572.

1940 Geriausi Iš 10 Metų Real Estate Biznyje

John O. Sykora

Veteranas nejudomo turto pardavėjas, cicerietis John O. Sykora, praneša, kad iš pastarųjų 10 metų 1940 yra geriausias real estate biznyje. Per pirmutinius aštuonis š. m. mėnesius jo organizacijai pasisekė parduoti daugiau savasčių negu pardavė tame pačiame laikotarpy per 10 metų.

John O. Sykora darbuojasi tame biznyje jau 25 metai, pardavinėdamas nejudomą turtą Ciceroj, Berwyne ir kituose vakariniuose Chicagos priemiesčiuose. Jo sąrašas parsiduodančių savasčių Ciceroj, Berwyne, Riverside ir Lawndale-Crawford apylinkėj yra didžiausias, nes jo patyrimu pasitiki ne tik individai, bet apdraudos kompanijos, kontraktoriai, spulkos ir bankai.

Home Owners Loan Corporation, federalė įstaiga, jį paskyrė pardavimų brokeriu. H. O. L. C. savastis galima pirkti įmokėjus 10 nuoš., mokant 4½ nuos. palukanomis ant likusios sumos.

Ponas Sykora yra buvęs Berwyn-Cicero Real Estate Tarybos prezidentu ir nuo 1933 metų eina sekretoriaus pareigas toje organizacijoje. Jo raštinė, kurioje tarnauja aštuoni patyrę pardavėjai, randasi 2111 S. 52nd Ave., Ciceroj. Reikia pridėti, kad Chicagos didžiulės nejudamo turto organizacijos pripažįsta, kad John O. Sykora yra vienas iš pažangesnių ir veikliausių tame biznyje. (Sk.)

"Venetian" Langams Uždangalai Dabar Visiems Prieinami

Namo kambarius pagražinti namų savininkai turėtų atkreipti daugiau dėmesio į langus. Norint, kad namas išrodytų gražesnis ir iš vidaus ir iš lauko, galima tai padaryti įrengiant langams "Venetian" uždangalus.

Seniau tik daugiau pasiturintieji galėdavo džiaugtis tokiais uždangalais, nes jie budavo brangus. Dabar, betgi, jų gaminimo amatas išsivystė tiek, kad jie yra visiems prieinami. Master Window Shade kompanija, 1803 W. 47th St., arti Wood St., gali jums patenkinančiai tame reikale patarnauti, išmieruos ir padarys "Venetian" uždangalus ant užsakymo ir juos pakabins jusų namuose. Ta kompanija taipgi gamina uždangalus tavernams ir kitoms biznio įstaigoms.

Nueikite į Master Window Shade kompaniją ir pasitarkite su savininku, Stanley J. Vondrak. Patirsite, kaip pigiai atsieis jusų namo bei biznio vietos pagražinimas. (Sk.)

Skelbimai Naujienose duoda nauda dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

SUSIRINKIMAI

CHICAGOS LIETUVIŲ VYRŲ CHORO dainų pamokos jau prasidėjo, tad visi choro nariai butinai lankykitės laiku, nes turime jau rengtis prie savo metinio parengimo, kuris įvyks lapkričio (Nov.) 3 d. Taipgi bendrai su "Naujienomis" yra rengiamas piknikas, kuris įvyks spalių 6 d. Taipgi kviečiame visus senuosius veikėjus ir dainų mylėtojus prisidėti prie Chicagos Lietuvių Vyrų Choro. Dainų pamokos atsibuna kas nedėldienį, Neffo svet., 2435 So. Leavitt St., kaip 10 val. ryto.

Choro Valdyba.

ŽAGARIEČIŲ KLIUBO mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 22 d., 1 val. popiet, Hollywood Svet., 2417 W. 43rd St. Malonėkite atsilankyti, nes išgirsite raportą iš praeito kliubo pikniko, taipgi yra daug kitų svarbių reikalų aptarti.

J. Keturakis, rašt.

Šokiai Ir Pasilinksminimas

Lietuvių kalbos mokyklos kambarių ir salės įkurtuvių šokiai ir pasilinksminimo pokilis įvyks šiandien, rugs.-Sept. 21-mą, 7:30 val. vakare, 814 W. 33rd St.

Šis pokilis bus su klasiškų šokių ir muzikos pamarginimais, dalyvaus vietos ir apylinkės kolionijų svečiai ir akrobatiškos mokyklos jaunuoliai. Vadovybėje Andrėjevo išpildys akrobatiškus šokius.

Širdingai visus užkviečia,
— Mokyklos Taryba.

Rytoj "Wm. A. Popell Diena"

Rytoj, rugsėjo 22 dieną, pasimatysime Birutės darže, prie 79th ir Archer Ave. Tai bus diena pagerbimui musų visuomeninio veikėjo, Wm. A. Popell.

Pamatysime gražų programą. Pasišoksime, išsigersime ir valgysime avies "Bar-B-Q".

Yra užprašomi visi: dzukai, zanavykai, kapsai, zanemunčiokai ir žemaičiai. Čia nebus pasiskirstymo į partijas ar religines sektas. Visi bus maloniai priimti ir pavaišinti.

Todėl, iki pasimatymo.
Už komisiją — **Steponas.**

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

PERSONAL
Asmenų Ieško

PAIEŠKAU PRAPUOLUSIOS sesers, vardu Lucille Stsulys. Kas žino kur ji randasi, malonėkite pranešti šiuo adresu: Box 2417, 1739 So. Halsted St.

PAIEŠKAU savo sesers, Magdalenos Lučinskaitės, kuri išvažiavo į Glasgow, Škotiją, apie 35 metus atgal. Jeigu kas turi apie ją informacijų, prašau man pranešti. Ieva Ramanauskienė, 2524 S. Green St., Chicago, Ill.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

PATYRUSI SENŲ POPIERŲ sorterė, kuri galėtų užimti furleidės vietą. Nepaprastai gera alga atsakančiai ypatai. Kreipkitės: General Fiber Co., 3801 So. Racine Avenue, YARds 1150.

REIKALINGA MERGINA namų darbui. Maža šeimyna. Atsišaukite nuo 10 iki 2:00, Englewood 8060, 6833 So. Racine.

MERGINA arba JAUNA MOTERIS prižiurėti 1½ metų amžiaus kudikį ir biskį padirbėti namuose. Kreipkitės: Mrs. Josephine Dudko, 3360 S. Emerald, 1-mas aukštas užpakaly.

MERGINA, 18—25 metų amžiaus, namų darbui. Nereikia virti arba skalbti. Gyvenimas vietoj. Rosen, ROCkwell 1400, 1400 S. Kedzie.

OPERATORĖS, patyrę prie two needle feed off the arm mašinų siuti gym siutus. Dirbti dienoms ar naktims. E. R. Moore Co., 932 W. Dakin St.

ŠVARI MERGINA, gyvenimas vietoj. Geri namai, mažas apartmentas, 1 kudikis, nereik virti. HUMboldt 1796.

REIKIA PATYRUSIŲ skudurų sorterių. 347 W. 42nd Place.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

PATYRĘS SENŲ POPIERŲ Grader, kuris galėtų užimti furmano vietą. Nepaprastai gera alga atsakančiam vyrui. Kreipkitės: General Fiber Co., 3801 So. Racine Ave., YARds 1150.

REIKALINGAS PATYRĘS Shearman dirbti prie Nr. 3 Shear, taipgi vyrų, kurie galėtų dirbti Auto Wrecking yarde. Gera mokestis patyrusiems vyrams. Warshawsky and Co., 1900 So. State Street.

REIKALINGAS patyręs dženitorius dirbti apie namus. Gyvenimas vietoj. 3738 So. Halsted St.

REIKIA patyrusio liquor sėlsmano, pardavinėti garsinamas ir privatines rųšis. Mes turime visokių išdirbysčių. Geriausia propozicija. Cornell Distributing Co. 5648 So. Kedzie, HEMlock 2320.

PATYRĘ VAIKAI DIRBTUVĖMS
SHOPBOYS
JAUNI SHOPMEN
DIRBTUVĖSE PADĖJĖJAI
AMATININKAI
L O O P
EMPLOYMENT AGENCY
28 E. JACKSON BLVD.

REIKALINGA PATYRĘ plumberiai, nebrangininkai. Atsišaukite: Willow Springs 911J.

FURNISHED ROOMS — TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDON FORNIŠIUOTAS kambarys, nebrangiai. Karštu vandeniu šildomas, prie dviejų suaugusių žmonių. 4609 So. Rockwell, Lafayette 3859.

RENDON kambarys, didelis, šviesus, gražus, del vaikinų. Atsišaukite po adresu 7126 S. Maplewood Ave.

RENDON KAMBARYS, vienam ar dviems vyrams. Gali vartoti virtuvę. 3342 So. Halsted St. Yards 4417.

FOR RENT—IN GENERAL
Rendžai—Bendrai

RENDAI 2 aukštų flatas, šivesus, 6 kambarių, naujai išplautas. 3409 So. Lowe Ave.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

SPORTUI REIKMENŲ, mokyklos reikmenų, žaislų, cigarų, tabakos, saldainių ir ice cream krautuvė, įsteigta 10 metų, su gyvenimo kambariais, parsiduoda. Priežastis—senatvė. Brokeriai neatsišaukite. 2519 W. 63rd St., Prospect 6430.

GERA VIETA TAVERNUI
Transferių kampas, 3801 South Kedzie Avenue, 2 aukštų namas, murinis, karšto vandens šiluma, vienas štoras, ofisai, ir flatas. Tikras bargenas, lengvi išmokėjimai. Stanley Realty Co., 179 West Washington St., RANdolph 7055.

PARDUOSIU TAVERNĄ arba mainysiu ant namo, ar išrenduosiu pigiai. Atsišaukite: 4342 So. Ashland Avenue.

PARDUODAM VIENĄ IŠ DVIEJŲ tavernų—1956 W. Cermak Rd., arba 2462 Blue Island Ave. (Buvusi šturmo vieta) su rooming house.

PARDAVIMUI GROSERNĖ IR MEAT MARKET, arba mainysiu ant mažo namo. Priežastis—neturiu patyrimo. PRospect 0853.

PARSIDUODA VALGYKLA, gerai įrengta. Biznis gerai išdirbtas. Galima pirkti su ar be namo. 2343 So. Leavitt St.

PARSIDUODA GROSERNĖ labai geroj vietoj, lietuvių apgyventoj kolonijo. Parduosiu labai pigiai. Vienai merginai perdaug darbo. Savininkė ant vietos. 2 arba 6 kambariai gyvenimui. 4612 South Paulina St., YARds 1395. M. Raisutis.

PARDAVIMUI GROSERNĖ su arba be namo. Biznis išdirbtas per ilgus metus. Kreipkitės: 3847 West 66th St.

PARSIDUODA GRAŽUS taverno fikčeriai ir barai. Geram stovy. 4300 So. Wood Street, Lafayette 5132.

PARDAVIMUI barbernė su 2-m krėslais. Geroj vietoj. Puikus bargenas. 4732 S. Dorchester Ave.

PARSIDUODA TAVERNAS. Vieta gera, biznis gerai išdirbtas, 5 kambariai gyvenimui užpakaly. Pigi renda. Prašome atvažiuoti ir apžiurėti vietą. 3245 West 63rd St.

GROSERNĖ IR MARKETAS, elegantiški fiksčeriai, šaldytuvas, pilnu stoku, žema renda su flatu, $650 nuperka viską. 1520 W. Huron, arti Ashland, 700 į šiaurę (North.)

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

$5,800—prie 60 ir Artesian gat., augštos rųšies 6 kambarių murinis bungalow.

$3750 — prie 64 ir Marshfield gat., 6 kambarių murinis bungalow, furnaso šiluma, medinis garažas.

$8500—prie 80 ir Peoria gat., 2 flatų murinis, štymo šiluma, lotas 35x125.

$6000—prie 74 ir Wentworth gat., 2 flatų murinis, po 5 kamb., porčiai, 2 karų garažas, lotas 30x180.

Kreipkitės:
MR. MEDORA,
Stewart 3601. 8110 So. Ashland Av.

2 aukštų murinis namas, su taverno bizniu, karšto vandens šiluma. Parduosim ar mainysim. Priežastis—liga. Frank ir Nellie Yasius, 739 E. 92 Place.

NAMAI UŽ ¼ DALĮ KAINOS kiek kainavo. Duokite pasiulymą, priimsim mainus ką jųs turite. 2 namai baigiami statyti, 3007—3011 W. 71 St. Bungalow prie 70th ir Talman Ave. kaina $4,850. 2 flatis medinis, 4008 So. Maplewood Ave. Kaina $3,800. 4 flatų 64th ir So. Campbell Ave. Kaina $9,800. 10 flatų netoli 63 St. Kaina $19,500. Turime visokių kitokių bargenų ir mainų. C. P. SUROMSKIS, 6921 S. Western Ave., Republic 3713.

PARSIDUODA DVIFLATIS po 5 ir 6 kambarius, pirmas flatas apšildomas, 2 karų garažas, arti Marquette Parko ir gatvekarių. Gražiausia vieta ir pigiausiai parsiduoda. Tikras bargenas, kaina tiktai $5175. Mažai reikia cash įnešti. Turi buti parduotas greitai.
CHARLES URNICH (Urnikas)
2500 W. 63 St. Prospect 6025.
Antros lubos.

2719 WEST 55th STREET
Pardavimui štymu apšildomas murinis bungalow, 6 dideli kambariai, 2 karų garažas. Didelis lotas. Agentas ant vietos.

MARQUETTE PARKE
3 flatų po 5 kambarius, 3 karų muro garažas, štymo šiluma. Kaina $9500.
4 flatų, 2 po 4 kambarius ir 2 po 3, štymo šiluma. Kaina $10,750.

BRIDGEPORTE
2 flatų po 5 kambarius, naujas namas, pečiais apšildomas. Kaina $5400.
2 flatų, 6 ir 6 kambarių, pirmas aukštas karštu vandeniu apšildomas, 2 karų murinis garažas. Kaina $6000.
Štoras ir 3 flatai ant Emerald Avenue, kaina $6500.
Tavernas ir 2 flatai, kaina $8000.

BRIDGEPORT REALTY CO.
Shimkus and Costello
953 West 31st St.
Tel. YARDS 0311.
Atdara nedėliomis nuo 10 iki 4.

7½ KAMBARIŲ, 2 AUKŠTŲ murinė rezidencija, karštu vandeniu apšildoma, arti mokyklos ir Herzl Junior kolegijos. Geras investmentas dėl Rooming House. Neperbrangiai. Savininkas, 1346 So. Crawford Ave., 2 aukštas.

PARSIDUODA 2 flatų medinis, 1932 S. Desplaines St. $900 su lengvais išmokėjimais. Norima likviduoti palikimą. F. C. Freid, 1720 S. Racine Ave., CANal 6844.

2 flatų murinis, 5 ir 6 kambarių, 2 karų garažas, karšto vandens šiluma. Cash kaina $4500. W. Paul, 3553 S. Halsted St. Yards 5118.

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ bungalow arba mainysiu ant didesnio namo. Marquette Parke. 6436 So. California Ave.

EXTRA BARGENAS, Bizniavas Namas, štorai ir trys flatai, mainysiu ant farmos. Brighton Parke — geriausia kolonija — trijų flatų muro namas, parduosiu už $6550. Šešių kambarių cottage parduosiu už $1650. 3644 So. Halsted St. M. and C.

PARSIDUODA AR išsimaino trijų flatų murinis namas, 1—5 2 po 4 kamb. ir cottage užpakaly; parsiduoda labai pigiai arba mainysiu ant mažesnio. Randasi 42 ir Kedzie ir Archer Ave. Atsišaukite L. V. Sirus, 3553 So. Halsted St. Yards 5118.

FRUKTŲ FARMOS

GRAŽI FRUKTŲ FARMA 68 akrų ant Highway 31, Michigane; 600 pyčių medžių, 600 obuolių, 400 kriaušių; 6 akrai vynuogių; 17 akrų miško, 1 blokas nuo Lake Michigan kranto. Namai pirmos rųšies.

80 AKRŲ FARMA netoli Benton Harbor, Mich., su staku. Visa žemė dirbama. Gražus sodnas, 200 obelių. Namai geri. $6500. Atsišaukite 3649 So. Halsted St.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

PARDAVIMUI 6 FLATŲ murinis namas arba mainysiu į mažesnį. 3405 So. Union Ave. 2ras aukštas užpakaly.

6 KAMBARIŲ NAMAS ant grįsto kelio, netoli kar-lainės galo. Šiaurvakary miesto ribų. Reikia tik $200 cash, kitus mažais mėnesiniais išmokėjimais. Box E5, 1739 South Halsted St.

6 KAMBARIŲ NAMAS ANT gražaus loto tik trumpą kelią nuo Oak Park. Imsiu $300 cash. $25 kas mėnesį. Arti mokyklos, bažnyčios. Gera transportacija. Box D346, 1739 So. Halsted St.

BIZNIŠKA PROGA
Kampinis Murinis namas, du štorai, šokiams salė ir 9 flatai po 4 kambarius. Pilna kaina tik $5000. cash. Turi buti parduota šį mėnesį! 4400 So. Honore St., VIRginia 9075.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

PARDUOSIU AR MAINYSIU 40, 80 arba 120 akrų farmą Indianoje. Derlinga juoda žemė. Kreipkitės tarpe 6 ir 8 val. vakaro, trečiadieniais ar ketvirtadieniais: Mr. Walter Kawall, 4508 West End Ave., Chicago.

SVARBI PRIEŽASTIS VERČIA parduoti labai puikiai įrengtą farmą, 30 akrų Michigan, 80 mylių nuo Chicagos. Didelis sodas. Greitam pardavimui didelis bargenas. 7139 So. Winchester Ave., Chicago. Illinois.

MICHIGANE
120 akrų generališka farma geriausioj Oceana County sekcijoj, arti Michigan ežero. Puikųs namai, moliuota žemė. $3500.
60 akrų farma tarpe Hart ir Scottville už $3800. Elegantiški namai, gera žemė, viskas A-1 stovy. Arti ežerinio rezorto.
90 akrų Rekreacijos farma. Elegantiški namai, dalis prie ežero, 55 akrai miško. Puikus panaudojimui ir farmai ir rezortui. $2800.
HANSON-OSBORN
Hart, Michigan

200 AKRŲ GERAI įrengta farma. Turi buti parduota, kad likviduoti paveldėjimą. 120 akrų geros žemės, gan gerai pagerinti, du 80 akrų plotai pagerinti. Ši žemė randasi Warren apskrity. Geriausi Bargenai Iowa Valstijoj. Rašykite ar pamatykite: Doc Chumbley, Indianola, Iowa.

GRAŽI 20 AKRŲ FRUKTŲ farma. Murinis namas, modernus patogumai, pilnai įrengtas. Puiki vieta; taipgi namas, lotas. Edward Mielke, Stevensville, Michigan.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Statytojai ir Kontraktoriai

C. J. ZELVIS
BUILDING KONTRAKTORIAI
Statom naujus, ir taisom senus namus. Muro, cemento ir karpenterystės darbus atliekam prieinama kaina. Lengvais išmokėjimais arba cash nupiginta kaina dabar. Taipgi apskaičiuojame ugnies nuostolius ir patarnaujam apdraudos reikaluose. 2716 W. 42nd St. Lafayette 0331

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MOKĖDAMAS CASH už rakandus, sutaupysi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

MUSICAL INSTR'NTS FOR SALE
Muzikaliai Instrumentai

PARDAVIMUI PIANAS, geram stovy. Del informacijų šaukite Mockus, VAN Buren 9652, 3537 5th Ave., Garfield Parke.

ANIMALS—DOGS—BIRDS—PETS
Gyvuliai—Šunys—Paukščiai etc.

PAIEŠKOME KANARKŲ
ANT vietos mokame aukščiausias kainas už dainuojančias kanarkas—irgi patelkas. Atvažiuojame pasiimti paukščius—tuomi jums nėra rizikos. Šaukite arba rašykite, pranešdami po kiek jų turite. WEBER'S Aquarium, 2969 Lincoln Ave., GRAceland 1979.

PERSONAL NOTICE
Asmeniniai Pranešimai

HUNTERS WANTED
Mes gavome lysą tinkamoje vietoje su klubauze medžioti antis, žąsis ir zuikius. Musų klube dar truksta 3-jų narių. Del informacijų pašaukite YARds 2828. Jos. M. Azukas.

PROFESSIONAL SERVICE
Profesionalis Patarnavimas

AR TURI FISTULA ARBA HEMMOROIDUS? Aš pasakysiu, kaip aš buvau išgydytas. Atsiųskit stampuotą konvertą. H. A. Bergman, P. O. Box 641, Chicago, Ill.

Šiandien, Rytoj "Naujienų" Namo Įkurtuvės

Prašom Atsilankyti!

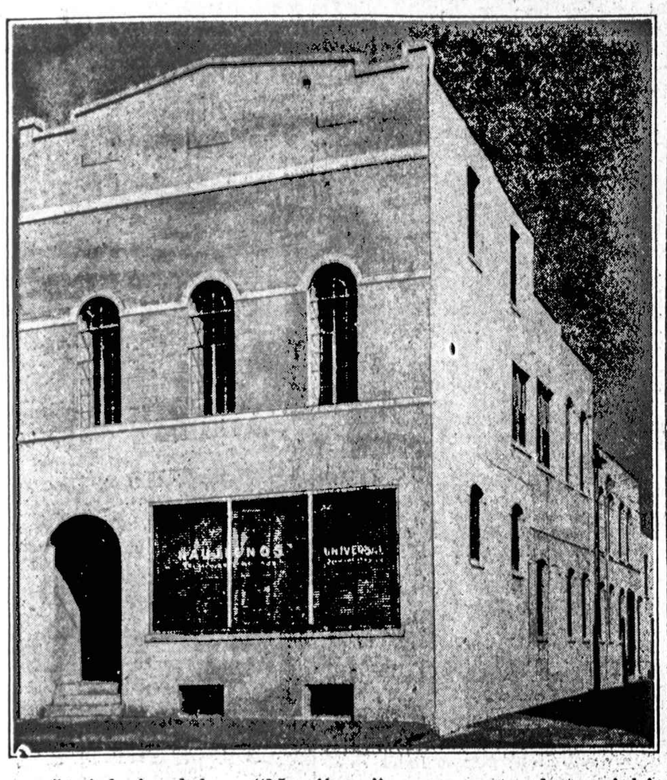

Štai kaip dabar "Naujienų" namas atrodo: priekis visai naujas, baltas; ofisas buvo atremontotas nuo grindų iki lubų, taipgi buvo atremontuotas "Naujienų" susirinkimų kambarys ir Chicagos Lietuvių Draugijos ofisas.

Šiandien ir rytoj bukite "Naujienų" svečiais.

Kviečiam Chicagos ir apylinkės lietuvius skaitlingai atsilankyti į atremontuoto "Naujienų" namo įkurtuves, ir pamatyti kaip ta musų sena, lietuviams tiek daug metų tarnavusi įstaiga, dabar atrodo, gavusi "naują veidą".

Ofisas šiandien ir rytoj bus atdaras ilgiau negu paprastai, kad duoti visiems progą jį pamatyti, taipgi aplankyti kitus "Naujienų" skyrius, butent spaustuvę, presrumį ir redakciją.

Visas "Naujienų" štabas bus prie savo pareigų — su svečiais susipažinti ir parodyti kaip "Naujienų" įstaiga veikia, kaip tvarkosi, kaip "Naujienų" dienraštis yra paruošiamas ir kaip spaustuvė jį "iškepa".

Jeigu negalite šiandien ar šįvakar, tai bent rytoj užbėkit į "Naujienas" nors trumpai valandėlei, ir bukit musų svečiais!

Štai vėliausios aukos "Naujienų" Namo Fondui:

A. PIKIEL	$5.00
FRANK KLIKNA	2.00
F. DANAUSKAS, CICERO	2.00
J. KAVALIAUSKAS, CICERO	3.00
ANONIMAS	5.00
VAKAR BUVO PASKELBTA	525.25
VISO	$542.25

(Tęsinys pirmadienį)

Atrado Du Skenduolius

Iš Chicagos upės, prie 22-tros, policija vakar ištraukė skenduolį — 60 metų chicagietį Jacob Fox, kuris dingo iš namų keletą dienų atgal, susirupinęs, kad netenka sveikatos. Jis buvo siuvėjas ir gyveno ad. 1815 Karlov avenue.

Antrasis skenduolis buvo atrastas prude, ties 92-tra ir Ridgeland avenue. Tai buvo 23 metų jaunuolis Louis Ambrus, nuo 9204 Greenwood avenue. Pažįstami pasakoja, kad jis turbut nusižudė del nepasisekimų šeimyniniame gyvenime.

Bioff Išėjo Iš Kalėjimo

Vakar šešių mėnesių terminą Cook apskričio kalėjime užbaigė Willie Bioff, viršininkas Hollywoodo filmų studijų darbininkų unijos. Bausmė buvo už mažą prasižengimą, kurį Bioff papildė apie 18 metų atgal.

Rytoj NAUJIENŲ

Radio Programas

DAINUOJA "NAUJOS GADYNĖS" CHORO MERGAIČIŲ TRIO: LILIJA STUPARAITĖ, VALERIJA LADYGAITĖ IR JOSEPHINE MILLERIUTĖ,

Taipgi "NAUJOS GADYNĖS" DUETAS.

Vėliausių Pasaulio Žinių Apžvalga—Pranešimai iš Chicagos Lietuvių Veikimo.

Iš Stoties W. G. E. S. 1360 Kilocycles

11 VALANDĄ RYTO.

Maloniai kviečiam visus šio gražaus programo pasiklausyti!

Ragina Piliečius Registruotis Lapr. 5 Balsavimams

Neužsiregistravę Negalės Balsuoti

Dabar atėjo visokiausių registracijų dienos. Ateiviai-nepiliečiai turi registruotis pašto stotyse, vyrai nuo 21 iki 35 metų amžiaus spalių 16 turės registruotis kariuomenei, na, turi registruotis ir piliečiai, kurie nori balsuoti, o dar nėra užsiregistravę.

Pagal dabar valstijoj veikiančią tvarką balsavimuose gali dalyvauti tiktai tokie balsuotojai, kurie turi užregistravę savo adresus ir parašus su rinkimų taryba.

Užsiregistruoti bus galima iki spalių 7 d. Jau dabar tam tikslui yra atdara rinkimų komisionierių raštinė miesto rotušėje (nuo 8 ryto iki 9-tos vakare), o pradedant rugsėjo 28 d., registracijai bus atdaros ir visos Chicagos ugniagesių stotys.

Registruotis privalo sekami balsuotojai:

1. Tie, kurie sueis 21 metų amžiaus, prieš lapkričio 5 d.;
2. Tie, kurie apsivesdami arba teismo keliu pakeitė savo pavardes;
3. Tie, kurie persikėlė kitur gyventi, ir, galiau,
4. Tie, kurie po pereitos balsuotojų registracijos paliko piliečiais arba dar nebuvo užsiregistravę.

Visuotini rinkimai įvyks lapkričio 5 d. Tą dieną bus renkamas Jungtinių Valstijų prezidentas, valstijos gubernatorius, senatorius, ir visa eilė kitų federalių, valstijinių ir lokalių valdininkų.

Žuvo Įvažiavęs I Gatvekarį Prie Skerdyklų

—Automobilių Nelaimės Chicagoj—

Prie Chicagos skerdyklų, ties 4223 South Halsted street, įvažiavęs su automobiliu į gatvekarį žuvo E. E. Mathews. Jis buvo 45 metų amžiaus, tarnavo skerdyklose už inspektorių ir gyveno adresu 4316 Emerald avenue.

Gatvekario motormonas buvo paliuosuotas nuo atsakomybės.

Kitos Nelaimės

● Prie Congress ir Ashland avenue, po automobiliu žuvo 60 metų chicagietis Dominic Vantura, nuo 1533 Congress street. Automobilio vairuotojas, John Baldi, 19 metų jaunuolis iš Highwood, buvo suimtas už neatsargų važiavimą.

● Kito 19 metų jaunuolio valdoma mašina užmušė 45 metų kinietį George Tong, ties Parkside avenue ir Madison st. Vairuotojas Charles Goerlitz, 3805 North Nordica avenue, buvo sulaikytas inkvestui. Tong buvo kinietiško restorano savininkas, gyvenęs ad. 5661 Madison street.

● Vengdamas susikulimo su kitu automobiliu, nuo 20 pėdų aukščio tilto nukrito mašina, valdoma policisto Irving C. Johnson iš Chicagos trafiko divizijos. Jis buvo sunkiai sužeistas. Nelaimė įvyko ties 23-čia ir Outer Drive.

Nusižudė Po Šeimyninio Ginčo

Pereitą trečiadienį 26 metų John Klimek, 2026 West 18th street, parėjo namo labai vėlai. Nuo tėvų ir savo vyresnio brolio gavo aštriai barti. Užpykęs, Klimek pagrąsino jį barančius "nušauti", ir pabėgo.

Vakar rytą jis grįžo namoj Radęs duris užrakintas, jaunuolis atstatė sau į kaktą revolverį, kuriuo buvo apsiginklavęs, ir nusišovė.

Du Darbininkai Žuvo Sprogime

Standard Oil rumuose, adresu 910 South Michigan ave. įvyko garo katilo sprogimas, kuriame du darbininkai buvo užmušti, o trečias buvo skaudžiai apiplikintas.

Nelaimė įvyko namo sklepe. Užmuštieji yra Herbert Jordan, 45, nuo 8205 Kenwood ave., ir 57 metų Frank Wolf, 2217 Foster avenue, o sužeistasis — Hubert Udelhoff, 311 East 113 street.

VAKAR CHICAGOJE

● **Žiema dar, rodos, toli, bet štai keli vagiliai, kuriems šalčiai jau rupi. Iš salesmano automobilio, pastatyto ties 5016 Blackstone avenue, jie pasivogė 100 "sniego siutų", kuriuos žiemą dėvi maži vaikai.**

● Louis Anicitas, 766 Vernon Park Place, vienoj alinėj susipažino su gražia blondine. Bet pažintis buvo labai trumpa. Jam išgėrus kelis stiklelius "stipriosios", mergina staigiai dingo, o kartu dingo ir Anicito piniginė su $55 ir $150 vertės žiedas.

● **Kaip vakar rytą Cook apskričio kalėjime turėjo mirti 22 metų jaunuolis Henry Drewek. Po girtuokliavimo orgijos jisai ir du kiti sėbrai alinėj ties 1859 North Washtenaw avenue, nužudė žmogų. Drewek'o sėbrai, Victor Wnukowski ir Frank Michalowski, mirė elektros kėdėj gegužės 17 d., bet Drewek išliko gyvas, kai gubernatorius vakar jo bausmę pakeitė amžinu kalėjimu.**

● Bedirbdami giliam šulinyj, Evergreen Parke, srutų dujomis vos nenutroško keturi W.P.A. darbininkai. Visi buvo atgaivinti Little Company of Mary ligoninėje.

● **Evanstono miesto taryba priėmė įstatymą, užtikrinčiama pensijas savo miesto valdininkams, kurie bus pašaukti kariuomenėn, taipgi per tris mėnesius jiems mokės skirtumą tarp dabartinės algos ir atlyginimo, kurį gaus kariuomenėj. nėj.**

● Norėdamas pasirodyti didvyriu, sargas Frank Vershaw padegė St. Charles Kitchen Cabinet dirbtuvę, St. Charles'e, pašaukė ugniagesius, bet kai jie atvyko, gaisro nebebuvo, o Vershaw pasigyrė, kad "jis vienas ugnį didvyriškai užgesino". Vershaw buvo sumtas ir kamantinėjimas prisipažino.

● **Iš Chicagos upės, prie Webster avenue, buvo ištrauktas kunas 37 metų chicagiečio Edward Singer, 2115 N. Winchester avenue.**

● Gaisras padarė kelis šimtus dolerių nuostolių Crystal teatre, Northsidėj, adresu 2705 North avenue. Ugnis prasidėjo prožektorių kambaryj.

AUTOMOBILIŲ BLITZKRIEGAS!

Rengia

NAUJIENOS

TAIPGI DALYVAUS MUSŲ GERIAUSI ČIKAGOS CHORAI

PIRMYN, BIRUTĖS, NAUJOS GADYNĖS, VYRŲ CHORAS IR KULTUROS RATELIS

LIBERTY GROVE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

Spalio-Oct. 6 d., 1940 m.

MATYSITE:

Automobilį važiuojant per degantį namą. Drąsuolį, kuris su automobiliu apsiverčia net kelis kartus. Kaip greitai lekiantis automobilis susikulia su kitu. kaip drąsuolis vairuotojas su mašina nuverčia degančią sieną. Kaip automobilis lekia per orą. Kaip du automobiliai susikulia ore ir daug kitų niekad nematytų vizdų.

ĮŽANGA TIKTAI KVOTERIS—25 CENTAI

Part Two

NAUJIENOS

Antra Dalis

VOL XXVI — Chicago, Ill., Šeštadienis, Rugsėjo-September 21 d., 1940 — No. 224

Apie švietimo tikslą

Žurnalas Kultura, No. 10, 1936, įdėjo žingeidų straipsnį parašytą J. Laisvuno, — "Švietimo tikslas ir musų mokyklų reforma".

Kadangi "Naujienų" skaitytojai neturėjo progos perskaityti šio straipsnio, tai čia paduosime keletą svarbesnių ištraukų štai jos:

Gyvename tokį metą, kada ištikrųjų atrodo, jog tesam tik kažkokie svečiai, nežiną kas toliau bus, ką veiksim, ką darysim. Dėl to daugely gyvenimo sričių kiaurai atspindi kažkoks laikinumas, kažkoks nepasitikėjimas rytojumi ir net, iš viso, neturėjimas nieko pastovesnio, griežčiau apibrėžti. Tokia gyvenamojo meto dvasia vienose tautose atspindi ryškiau, kitose silpniau, tačiau sunku rasti, kad ji kurioj tautoj visiškai neprasiskverbtų. O kai gyvenama tik einamuoju momentu, tai visiškai suprantamas visuomenės susiaurėjimas, paskendimas į savo kasdieniškus reikalus, asmeniškas intrigas, karjerizmą, materializmą ir kitokias instinktinio ar žemo emocinio pobudžio reikmenes. Nenuostabu, jei šiandien daug kur net vadinamų inteligentų sferose įvyksta sensacingi dvasinio nupuolimo įvykiai: žmogžudystės, vagystės, paleistuvystės, visokie apiplėšimai, išeikvojimai ir kitokie moraliniai bei socialiniai iškrypimai. Taip pat nebesukelia ypatingai didelio nusistebėjimo ir didieji pasauliniai sąmyšiai, žudynės, vyriausybių represijos, mokslo ir kulturos išniekinimai ir gausybė įvairių vandalizmo simptomų.

Visa gausybė gyvenamo momento antihumaniškų reiškinių verčia rimtai susimąstyti dėl musų kulturinės buklės ir giliau panagrinėti dvasines vertybes, turtus bei idealus. Tatai ypačiai aktualu yra kiekvienam, gyvai jaučiančiam kulturos buvį, siekiančiam skaidresnės, tobulesnės ateities.

Pirmiausia iškyla toks klausimas: tokiai buklei esant, ar verčiau žvelgti į pačius pirmuosius reikalus, t. y. į gyvybines, tiek individo, tiek giminės reikmenas, ar reikia į nieką nepaisant užsibrėžti aukštesnius kulturinius idealus ir tiesiai į juos žengti. Iš tikrųjų, čia lengva patekti į vieną ar kitą kraštutinumą; neretai kraštutiniai realistai temato tik einamąjį momentą ir tik prie jo tesitaiko, visiškai nematydami jokių tolimesnių uždavinių ir idealų. Bet taip pat ir kraštutiniai idealistai per daug įsigyvena į aukštąsias vertybes, veikia tik aukštųjų idealų vedini ir visiškai nepaiso artimosios tikrovės.

Ar galima rasti tokia forma, kurioje asmuo nejaustų konfliktų su gyvenimu ir butų aktingas kulturos veikėjas? Aišku, tokia forma nėra iliuzija, harmoninga sandermė realizmo ir idealizmo, taigi, forma realaus idealizmo arba idealaus realizmo. Tai tokia pasaulėžiura, kuri matytų aukštuosius idealus ir jų siektų, bet neatitruktų nuo gyvenimo tikrovės, sugebėtų joj darnai veikti ir jai prisitaikinti. Gal but, tai yra idealas, bet realus idealas.

Juk ne viena tauta buvo bei yra užsibrėžusi perteikti jaunajai kartai vien praktišką sugebėjimą pelnytis sau duoną, buti našiu, ištvermingu darbininku ir paklusniu tėvynės bei vyriausybės pavaldiniu. Ir kad vyriausybė teturi tik artimus, siaurus tikslus, tai tik tokio ir paklusnumo tereikalauja. Platesnieji kulturiniai ar humaniški idealai, jungią žmogų su aukštesnėmis idėjomis, surištą su kitomis tautomis, su bendraisiais žmonijos uždaviniais, į švietimo tikslus dažnai nejrašomi ir laikomi svetimais. Tačiau tuo pačiu metu akcentuojami tikslai, kurie liečia pačius aukščiausius idealus, aukščiausią abstrakciją — amžinąjį gyvenimą, Dievą ir panašiai. Taigi, tuo paliekamas didžiausias tarpas tarp kasdieniškojo, automatiško realizmo, ir gilaus realinio idealizmo. Aišku, toks tikslų dvilypumas tiek individui, tiek ir tautai negali sudaryti žmoniškos vienovės, kuri padėtų tvirtus kulturinės veiklos pagrindus.

Imkim pavyzdžiui, kad ir vokiečius, kuriems prieš didįjį karą visi tikslai buvo suvesti į militariškąją vokiečių galybę, į militariškąją tautos misiją ir kiekvieno asmens drausmę bei paklusnybę. Aukštesni asmenybės idealai, platesni žmonijos uždaviniai ir horizontai buvo palikti visai nuošalyje.

Tokius ir panašaus pobudžio tikslus matome buvusius ir kitų tautų švietime, pav., amerikiečių tikslai: kuo lanksčiau prisitaikinti kasdieniškam gyvenimui ir čia atrasi visą gyvenimo džiaugsmą ir prasmę.

Apskritai, visas švietimas tiesiogiai ar netiesiogiai ilgą laiką telietė tik kasdieniškas reikmenas. O tai ir sukėlė didelį mokyklų sąjudį, kontasto principą. Buvo imta ieškoti tvirtesnių švietimo tikslų, imta ieškoti tos dvasinės gyvybės, kuria galėtų drauge gyventi žmonių bendruomenė, visuotinė kultura. Imta gaudyti aukščiausias kulturinės vertybės, giliausi žmonijos idealai, o griežčiausiai buvo paniekinami visi kasdieniškieji, iki tol vyravusieji, sausi tikslai. Einama prie griežtosios mokyklų reformos. Tačiau visuomenė, įaugusi į senas tradicijas, griežtųjų šukių išsigando, pasiryžėliai nerado tvirtos papėdės — ir vėl susidarė kelias reakcijai, vėl grįžtama prie siaurų tikslų.

Taip trumpai galima apibudinti švietimo tikslus, kuriais yra pagrįstos imperialistiškųjų ir industriškųjų kraštų: Vokietijos, Austrijos, Italijos, iš dalies ir Amerikos, Prancuzijos, Rusijos ir kitų, švietimo vyksmas.

Tačiau galima ne tik įsivaizduoti, bet ir matyti jau formuluotų ir taikintų tokių švietimo tikslų, kurie nesueina į vieną kurį kraštutinumą, o pasiremiant realiais tikslais, siekią gilesnių humanizmo ir kulturos idealų, pavyzdžiui, Šveicarai, Pestolocio pedagogikos įtakoje jau 1848 m. švietimo įstatyme pažymėjo, kad auklėjimo tikslas yra išauklėti asmens kuno ir dvasios pajėgumą savo asmeninei, krašto ir žmonijos gerovei, o 1905 m. įstatyme jau kalbama apie asmenybės išugdymą tautos kulturos gyvenimui.

Panašių realaus idealizmo ir idealaus realizmo minčių patinkame ir Prancuzų, Švedų švietimo įstatymuose. Tačiau jau senovės graikai, neatsitraukdami nuo realizmo, kėlė aikštėn aukštąsias vertybes ir nurodė jas, kaip švietimo, kaip žmogaus buities idealus.

Ir jeigu po tų samprotavimų iškelsime aikštėn faktą, kurios tautos individai jaučiasi laimingesni, kuri tikriau realizuoja tikrąją žmogaus paskirtį ir daugiau įneša į kulturos lobyną, tai vargu ar beabejosime. Atsukymas yra vienas:

Tik tas individas jaučiasi prasmingai gyvenas, džiaugiasi gyvenimu ir kuria visuotinio pobudžio veikalus, kuris turi tikrą gyvenimo pagrindą ir mato užbrėžtus gražius, skaidriai spindinčius idealus.

• • •

Sąmoningo lietuvio mokslinimosi tikslai buvo aiškiai žinomi — tai tikslai, kurių dėlei lietuvis, lankydamas to meto mokyklas, naudojosi tik pačiais pirminiais tikslais, savaip juos prisitaikindamas nuslėptiems aukštesniems tikslams, butent: įgyti dvasios ir kuno pajėgumo, įgyti išsimokslinimo bei žinių ir paskui dirbti tautos prisikėlimo darbui, išlaisvinti prispaustą lietuvį. Tas tikslas buvo gyvas atbundančioj tautoj ir gyvai persidavė jaunajai kartai. Ir jis buvo labai nuosekliai, vieningai įšlaikytas, nors tautos prisikėlimas ir išlaisvinimas atrodė tolimas nepasiekiamas idealas. Ir jeigu net žymieji šių dienų valstybės vyrai, musų valstybės vadai, dar 1905 m. Lietuvos autonomiją laikė visai negalimu dalyku, tai daugeliui lietuvių Lietuvos nepriklausomybė tebuvo tik graži, gražiausia ir aukščiausia vertybė, kuri apėmė daugelį kitų aukštųjų ar net amžinųjų vertybių.

Ir vis dėlto tie tolimi tikslai turėjo tvirtus, vienijančius pagrindus, nesudarė pavojų lietuviams iškrikti, išsiblaškyti. Tie tolimieji tikslai atvedė į realų nepriklausomybės darbą, davė didžių pajėgų laimėti karo ir vidaus ukio sunkias kovas.

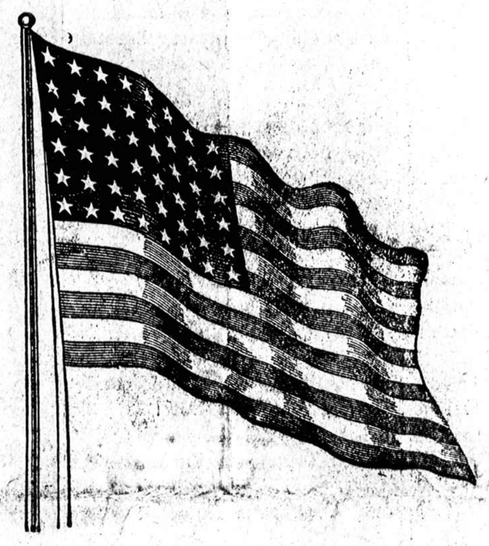

SVEIKINAME

"NAUJIENAS"

PIRMUTINĮ IR DIDŽIAUSĮ LIETUVIŲ

DIENRAŠTĮ AMERIKOJE IR LINKIME

DAR DIDESNIO PASISEKIMO

SAVO MODERNIŠKAI ĮRENGTAME

NAME

HOME CRYSTAL LAUNDRIES

"The PRIDE of The HOUSEWIFE"

S. PRIMACK, President

4204-22 So. Western Ave. Tel. Lafayette 9700

LINKIU
"NAUJIENOMS"
ILGIAUSIŲ
METŲ!

Dr. A. JUOZAITIS

3261 S. Halsted St.
Phone Victory 5048

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Pasaulio Sukurimas

Šintoinstinė japonų legenda

Dangus. Beribė mėlynė, kuria slenka malonys balti debesys.

Tai tenai gyvena dievai.

Dievai panašus į žmones, tik jie galingesni, didesni, stipresni, lengvesni, gražesni. Jų eisena, kaip paukščių skridimas. Jiems nereikia ant žemės statyti kojų.

Tarp kitko, tais laikais, apie kuriuos pasakoja ši legenda, viršum juros yra tiktai savotiškas plaukiojąs skystis. Žemės, tikros žemės, ant kurios gyvena žmonės, dar nėra.

Danguje — plati lyguma, be ribų, visa balta, balta, kaip pienas.

Tai ten vieną neužmirštamą dieną susirenka patys senieji dievai ir nutaria sukurti pasaulį.

Šį darbą jie paveda dviems žavingiems dievams: jaunam dievui Idzanagiui ir jaunai deivei Idzanamei.

— Mylėkite vienas kitą, — sako jiems dievai. — Susituokite. Veiskitės ir dauginkitės. Mes jums pažadame, kad jųs susilauksite gražiausių vaikų.

Idzanagis ir Idzanamė priima jiems pavestą garbingą darbą. Jie laimingi iškeliauja.

Idzanagis rankoje laiko auksinę ietį, nusagstytą brangiaisiais akmenimis.

Abu dievai atsiduria ant nuostabaus tilto — begalinio puslankio, numesto viduryje dangaus. Jo pagrindas violetinis. Viršuj — sluoksnis, iš pradžių tamsiai mėlynas, paskui šviesiai mėlynas, paskui žalias, paskui gelsvai žalias, paskui gelsvai raudonas. Jo atspalviai tokie švelnus, kad nuo vienos spalvos prie kitos pareina nepastebimai. Tilto paviršius raudonas, kaip puikus lakas. Šis nuostabusis tiltas, tai vaivorykštė.

Abu dievai sustoja puslankį sudarančio tilto viršunėje. Apačioj tyvuliuoja beribė jura, judinama amžino judėjimo, žavingoji mėlynė, kurią be paliovos raukšlėja mažos sidabro vilnys.

Idzanagis savo ietį paneria į suriąsias bangas. Jis maišo jas, maišo, maišo: **Konoro, Konoro, Konoro.**

Ir štai įvyksta pirmasis stebuklas: kai Idzanagis ištraukia savo ietį, nuo jos nukrinta savotiškos putos, kurios tirštėja, tankėja, kietėja, tampa žeme. Tai pirmoji žemė, pasirodžiusi po plačiuoju dangumi. Maža, mažytė žemė. Visai mažytė žemė, apsupta vandenų. Onogoro sala.

Kaip žuvėdros grakščiai nutupia ant uolos, taip Idzanagis ir Idzanamė nulipa ant mažosios salos. O koks džiaugsmas dviems, tiktai dviems gyventi pirmojoje pasaulyje atsiradusioje žemėje!

Šia vienintele laime ypatingai gėrisi jaunoji deivė. Ji užmiršta dievų pasaulį, iš kurio ji ką tik atėjo. Ji viską užmiršta, kas nėra surišta su šia brangia minute.

— Mes jau niekados nebusime tokios nuotaikos, kaip šį rytą, — sako ji pati sau.

Jos akys, įsmeigtos į akis, į plaukus, į lupas, į rankas, į kojas, į visą raumeningąjį jos gražiojo draugo kuną, dega.

— Ar tu nori, kad mes susituoktume? — klausia deivė.

Abu dievai įsmeigia viens į kitą akis, tartum jie pirmą kartą matytųsi. Abu šypsosi. Abiejų akyse sutvaska tokia pat švelnumo liepsnelė.

Idzanagis ir Idzanamė nutaria susituokti.

Ir juodu laukia gražiųjų vaikų, kuriuos jiems pažadėjo dievai.

Deja, pirmasis jų kudikis — baidyklė, keista milžiniška dėlė. Jie nenori auginti šios baisios butybės. Kudikį — dėlę jie paguldo iš nendrių nupinto laivelio dugne ir atiduoda jį bangų valiai.

Naujas kudikis, naujas nusivylimas. Ir šį kudikį, panašų į baisią meduzą, jaunieji dievai atsisako prisiimti.

Idzanagis ir Idzanamė, nusivylę, nutaria eiti pas kitus dievus ir paprašyti šios širdį draskančios paslapties išaiškinimo. Jie klausia seniausiųjų dievų, tų, kurie žino gyvenimo paslaptis, tų, kuriems pavesta ypatinga seniausios dorovės taisyklių globa:

— Kodėl mes nesusilaukėme gražiųjų vaikų, kuriuos jųs mums buvote pažadėję?

Dievai jiems atsako:

— Vyras turi prašyti moters rankos. Tokia Dangaus valia... O Idzanamė pirmoji prakalbėjo... Tai ji Idzanagiui pasiuiė ją vesti... Štai dėl ko jųs nesusilaukėte pažadėtųjų gražiųjų vaikų.

Idzanagis ir Idzanamė neturi ką atsakyti. Jie nusilenkia prieš senųjų dievų pabarimą. Jie palieka dangų ir grįžta į savo salą.

Idzanamė jau nedrįsta pasižiurėti į Idzanagį, nedrįsta į jį prabilti. Ji eina, palenkusi galvą ir sučiaupusi lupas. O Idzanagis dėl savo draugės grožio jaučiasi išdidus ir smagus. Jis su pasigėrėjimu žiuri į jos plaukus, į akis, į lupas, į rankas, į visą jos švelnųjį kuną.

— Ar tu vis dar nori buti mano žmona?—klausia jis ją.

Ji šypsodamasi sutinka.

Jaunieji dievai paklausė senųjų dievų: vyras pirmasis prabilo. Už paklusnumą jiems bus atlyginta.

Dabar jie susilaukia vaikų. Ir dar kokių vaikų! Gražiausių pasaulyje!

Jų vaikai, tai japonų salos!

Taip, japonų salos ir jų žemė, uolos, kalnai, upės, eglės, vyšnios, gyvuliai ir žmonės, tai Idzanagio ir Idzanamės vaikai!

Vertė K. P.

LINKIME
"NAUJIENOMS"
GERIAUSIO
PASISEKIMO!

METROPOLITAN STATE BANK

Narys Federal Deposit Insurance Corporation— Federal Reserve System

2202 W. Cermak Rd.

SVEIKINIMAI NUO REMONTO DARBO TALKININKU!

D. Mamin'as Sibiriak'as.

Pasakaitė apie varnelę ir kanarką

Tupi Varna ant beržo, pūkši nosimi į šakelę: paukšt paukšt. Nusivalė nosį, apsidairė aplinkui, ir kaip sukarks:

—Karr . . . karr . . .

Snaudęs ant tvoros katinas Vaska vos nenuvirto iš baimės ir ėmė urgzti:

—Kad tave kur galas, juoda galva! Duoda gi Dievas tokią gerklę. Ko gi apsidžiaugei!?

—Eik šalin. Aš neturiu laiko, argi nematai! Karr karr karr!.. Ir vis reikalai ir reikalai.

—Pavargai, vargše! — nusijuokė Vaska.

—Tylėk, šonguli! Tu štai visus šonus pragulėjai, tiktai ir žinai, kad po saulute šildytis, o aš gi nuo ryto ramybės nežinau: ant dešimties stogų patupėjau, pusę miesto aplėkiau, visas kerteles ir užkertes apžiurėjau. Už tai dar reikia ant varpinės nulėkti, turgavietėje pabuvoti, daržuose pakasinėti. Bet ką aš su tavimi veltui laiką gaišinu, — aš neturiu laiko. Ach, kaip neturiu laiko!

Supauškėjo Varna paskutinį kartą nosimi į šakelę, susipurtė ir ką tiktai norėjo nuskristi, kaip išgirdo baisų riksmą. Lėkė burys žvirblių, o priešakyje lėkė kažin koks mažas geltonutis paukštelis.

—Broleliai, laikykite jį! ai, laikykite! — čirškė žvirbliai.

—Kas tokia? kur? — suriko Varna, puldama paskui žvirblius.

Sumosavo Varna sparnais apie dešimtį kartų ir pavijo žvirblių burį.

Geltonutis paukštelis nustojo paskutinių jėgų ir puolė į mažą sodnelį, kame augo krumai bezų, serbentų ir šermukšnių. Jis norėjo pasislėpti nuo persekiojusių jį žvirblių. Palindo geltonutis paukštelis po krumu, o Varna — jau ir čia.

—Tu kas toks busi? — sukarkė ji.

Žvirbliai taip ir apibėrė kraštus, lyg kas metė saują žirnių.

Jie supyko ant geltonučio paukštelio ir norėjo jį snapais užmušti.

—Už ką jųs jį skriaudžiate? — klausė Varna.

—O kam jis geltonas... — sučirškė iš vieno visi žvirbliai.

Varna pažiurėjo į geltonutį paukštelį — iš tikrųjų visas geltonas — mostelėjo galva ir tarė:

—Ach, jųs, pasileidėliai! Juk, tai visai ne paukštis. Argi tokių paukščių buna? O pagaliau, eikite sau! Man reikia pakalbėti su tuo nepaprastunu. Jis tiktai nuduoda paukštį...

Žvirbliai sučirškė, sutreškėjo, supyko dar labiau, o veikti nėra kas, — reikia eiti šalin. Pasikalbėjimai su Varna trumpi: taip droš didžiule nosimi, kad ir kvapas išeis.

Išvaikiusi žvirblius, Varna ėmė kvosti geltonutį paukštelį, kuris sunkiai kvėpavo ir taip gailiai žiurėjo savo juodomis akelėmis.

—Kas tu toks busi? — klausė Varna.

—Aš — Kanarka.

—Žiurėk, neapgaudinėk, o tai blogai bus. Jeigu ne aš, tai žvirbliai butų snapais užmušę tave.

—Iš tiesų, aš Kanarka.

—Iš kur tu atsiradai?

—O aš gyvenau narvelyje . . . narvelyje ir gimiau, ir užaugau, ir gyvenu. Aš vis norėjau palekioti kaip kiti paukščiai. Narvelis stovėjo ant lango ir aš vis žiurėjau į kitus paukštelius. Taip jiems linksma buvo! o narvelyje taip ankšta! Na, mergaitė Alonuška atnešė puodelį su vandeniu, atidarė dureles, aš ir ištrukau. Lekiojau, lekiojau po kambarį, o paskui į langelį ir išlėkiau.

—Ką gi tu darei narvelyje?

—Aš gerai daintuoju...

—Na gi, padaintuok.

Kanarka padainavo. Varna palenkė galvą ant šono ir nusistebėjo.

—Tu tai vadini dainavimu. Cha cha... Paiki gi buvo tavo šeimininkai, jeigu maitino už tokį dainavimą. Jeigu jau ką maitinti, tai tikrą paukštį, kaip pavyzdžiui, mane... Aną dieną sukarkiau — tai sukčius Vaska vos nuo tvoros nenuvirto. Štai tas — dainavimas.

—Aš pažįstu Vaską... Keistausias žvėris. Jis kiek kartų sėlino prie musų narvelio. Akys žalios, taip ir žiba, išleidžia nagus...

—Na, kam baisus, o kam ir ne. Sukčius jis didelis — tas teisybė, o baisaus nieko nėra. Na, bet apie tai pakalbėsim paskui. O aš vis tiktai nenoriu tikėti, kad tu tikras paukštis... — paukščiai.

—Iš tiesų, tetute, aš paukštis, visai paukštis. Visos kanarkos — paukščiai

—Gerai, gerai, pamatysime... O štai kaip tu gyvensi?

—Man nedaug reikia... Keletą grudelių, cukraus šmotelį, sausainėlį — štai ir soti.

—Matai, kokia poni! Na, be cukraus dar apsieisi, o grudelių kaip nors gausi. Bendrai, tu man patinki. Ar nori gyventi drauge. Mano beržė — puikus lizdas.

—Dėkoju. Tiktai štai žvirbliai.

—Su manimi gyvensi, tai niekas neišdrįs pirštu paliesti. Ne tai, kad žvirbliai, o ir sukčius Vaska žino gerai mano budą. Aš nemėgstu juokauti!

Kanarka iš karto gavo upą ir nulėkė drauge su Varna. Ką gi, lizdas puikus, jeigu dar sausainėlį ir cukraus šmotelį!..

* * *

Ėmė Varna su kanarka gyventi ir gyvuoti viename lizde. Varna nors ir dėjo kartais paurzgėti, bet buvo paukštis neblogas. Svarbiausias trukumas jos bude buvo tas, kad ji visiems pavydėjo, o save skaitė nuskriausta.

—Na, kuo geresnės už mane paikos vištos? O jas maitina, jas prižiuri, jąs saugoja, — skundėsi ji kanarkai. — Taip pat štai paimti balandžius; kokia iš jų nauda? o ne, ne, ir numeta jiems saujelę avižų. Taip pat paikas paukštis... O vos aš prilekiu — mane tuojau visi ir ima vyti kiek gali. Argi tai teisinga. Ir dar bara vydami: — "Et, tu, Varna!". O tu pastebėjai, kad aš geresnė už kitus esu, o ir gražesnė... Leiskime, apie save to netenka kalbėti, o verčia patys. Ar netiesa?

Kanarka sutiko su visu kuo.

—Taip, tu didelis paukštis...

—Štai tame ir dalykas. Juk laiko papugas narveliuose, prižiuri jas, o kuo papuga geresnė už mane? Taip, paikiausias paukštis. Tiktai ir žino, ką rėkti ir murmėti, o niekas suprasti negali apie ką murma. Ar netiesa?

—Taip, pas mus taip pat buvo papuga ir baisiai visiems įgrisdavo.

—Bet ar mažai kitų tokių paukščių susirinko, kurie ir gyvena nežinia kam. Šnekučiai, pavyzdžiui, atlekia kaip beprotčiai, nežinia iš kur, išgyvena vasarą ir vėl išlekia. Kregždės taip pat, kielis, lakštingalos, — ar mažai tokios biaurybės susirinko. Nei vieno, bendrai, rimto, tikro paukščio... Vos šalčiuku kvepia, — visi ir ima skusti, kur akys mato.

Esmėje, Varna ir Kanarka nesuprato viena kitos. Kanarka nesuprato to gyvenimo laisvėje, o Varna nesuprato gyvenimo nelaisvėje.

Naujienų-Acmė Telephoto

INDIANAPOLIS, IND. — Wendell Willkie (po kairei) sveikinasi su Joseph Martin, republikonų partijos pirmininku.

—Nejaugi tamstai, tetute, niekas grudelio niekuomet nenumetė, — stebėjosi Kanarka. — Na, vieno grudelio?

—Kokia tu paika! Kokie čia grudeliai? Tiktai ir žiurėk, kad lazdą kas neužmuštų arba akmeniu. Žmonės labai pikti...

Su pastara mintimi Kanarka niekaip negalėjo sutikti, todėl, kad ją žmonės maitino. Gali buti, tas Varnai taip atrodo. Tačiau, Kanarkai greitai teko pačiai įsitikinti žmonių piktumu. Kartą ji tupėjo ant tvoros, kaip staiga virš pačios galvos nušvilpė sunkus akmuo. Ėjo gatvė moksleiviai, pamatė ant tvoros Varną, — kaip gi nepaleisti į ją akmeniu?..

—Na ką, ar dabar matei? — klausė Varna, užsinpusi ant stogo. — Štai visi jie tokie, t. y. žmonės.

—Gali buti, tamsta kuo nors įsipykusi jiems, tetute?

—Visiškai nieku. Tiesiai, taip pykšta. Jie mane visi neapkenčia...

Kanarkai pasidarė gaila vargšės Varnos jos niekas, niekas nemylėjo. Juk tai ir gyventi negalima...

Priešų, bendrai, buvo pakankamai. Pavyzdžiui, katinas Vaska. Kokiomis godžiomis akimis jis žiurinėjo į visus paukštelius! Nudavė miegantį, ir Kanarka matė savo akimis, kaip jis nutvėrė mažą, nepritysusį žvirbliuką, — tiktai kauliukai sutratėjo ir plunksnelės sudulkėjo. Uch, baisu! Paskui vanagai — taip pat geri — plaukioja ore, o paskui kaip akmuo ir krinta ant kokio nors neatsargaus paukštelio. Kanarka taip pat matė, kaip vanagas vilko viščiuką. Tačiau, Varna nebijojo nei kačių, nei vanagų ir dargi pati nesišalino pasigardžiuoti mažu paukštelliu. Iš pradžios Kanarka tuo netikėjo, kol neįsitikino savo akimis. Kartą ji pamatė, kaip žvirbliai visu buriu vijosi Varną. Lekia, čirškia, terškia... Kanarka baisiai išsigando lizde.

—Atiduok, atiduok! — baisiai čirškė žvirbliai, lekiodami virš Varnos lizdo. — Kas gi tai tokia? Tai plėšikavimas!..

Varna spruko į savo lizdą ir Kanarka su išgąstimi pamatė, kad ji atsinešė naguose negyvą, apkruvintą žvirbliuką.

—Tetute, ką tamsta darai?

—Tylėk! — sušnypštė Varna.

Jos akys buvo baisios — taip ir švytuoja... Kanarka užmerkė akis iš baimės, kad nematyti,

SVEIKINIMAI NUO "NAUJIENŲ"
NAMO VIDAUS DEKORATORIŲ

FRANZ
DECORATORS

1720 South Halsted St.

Telefonas CANAL 3046

SVEIKINAME "NAUJIENAS"

Pasitikėjimas — Musų Šukis

SMITH
CONSTRUCTION CO.

MASONRY

6850 SOUTH PEORIA STREET

Tel. NORMAL 4383

SVEIKINU
"NAUJIENAS"

ĮRENGUSIAS SAU MODERNIŠKĄ NAMĄ
IR LINKIU JOMS ILGIAUSIŲ METŲ!

John Pakel

GENERAL BUILDING CONTRACTOR

6816 SOUTH WESTERN AVENUE

PHONE GROVEHILL 0306

SVEIKINIMAI NUO REMONTO DARBO TALKININKU!

kaip Varna plėš nelaimingą žvirbliuką.

—"Juk taip ji ir mane kuomet nors suės". — manė Kanarka.

Bet Varna, užkandusi, darėsi kiekvieną kartą geresnė. Nusivalo nosį, atsitupia patogiau kur nors ant šakos ir saldžiai snaudžia. Bendrai, kaip pastebėjo Kanarka, tetutė buvo baisiai ėdri ir visą ėsdavo. Tai plutelę duonos pavogs, tai šmotelį supuvusios mėsos, tai kažin kokias nuograužas, kurias suieškodavo paplavų duobėse. Pastara buvo mėgiamu Varnos užsiėmimu, ir kanarka niekaip negalėjo suprasti, kas per malonumas knistis paplavų duobėje. Tačiau, ir kaltinti Varną buvo sunku: ji suėsdavo kiekvieną dieną tiek, kiek nesuėstų dvi dešimtys kanarkų. Ir visas rupestis Varnai buvo tiktai apie ėdesį. Nutups kur nors ant stogo ir žiurinėja.

Kai Varna tingėdavo pati ieškotis maisto, ji griebdavosi gudrumo. Pamato, kad žvirbliai ką nors tąso, tuojau ir puola. Buk tai lekia pro šalį, o pati rėkia visa gerkle:

—Ach, aš neturiu laiko!.. visai neturiu laiko!

Prilėks, sugriebs grobį — ir lekia sau.

—Juk tai negera, tetute, atiminėti nuo kitų, — pastebėjo kartą pasipiktinusi Kanarka.

—Negerai. O jeigu aš nuolat ėsti noriu...

—Ir kiti taip pat nori...

—Na, kiti patys apie save pasirupins. Tai, juk, jumis, eiklutes, narveliuose visuose maitina, o mes vis pačios turime pasirupinti. O ir taip, ar daug tau arba žvirbliui reikia: palesei grudelių, ir soti visai dienai.

¤ ¤ ¤

Vasara prabėgo nepastebimai. Saulė pasidarė lyg šaltesnė, o diena — trumpesnė. Prasidėjo lietųs, ėmė pusti šaltas vėjas. Kanarka pasijuto nelaimingiausiu paukščiu, ypatingai kai lydavo. O Varna — lyg nieko nepastebi.

—Kasgi iš to, kad lyja, — stebėjosi ji. — Lis, lis ir nustos.

—Bet juk šalta, tetute. Ach, kaip šalta!..

Ypatingai blogai budavo naktimis. Šiapia Kanarka visa drebėjo. O Varna dar pyksta.

—Tai eiklutė! Ar tai dar bus, kai suspaus šaltis ir ims snigti.

Varna jausdavo dargi apmaudą. Koks gi tai paukštis, jeigu ir lietaus, ir vėjo, ir šalčio bijo?! Juk taip ir gyventi negalima baltame pasaulyje. Ji vėl ėmė abejoti, kad jau ar paukštis ta kanarka. Turi buti, tiktai nuduoda paukštį...

—Tikrai, aš tikriausias paukštis, tetule, — tikino Kanarka su ašaromis akyse, — tiktai man buna šalta.

—Na, žiurėk. O man vis atrodo, kad tu tik nuduodi paukštį...

—Ne, tikrai, nenuduodu.

Kartais Kanarka labai susimąstydavo apie savo likimą. Gali buti, geriau butų buvę pasilikti narvelyje... Ten ir šilta ir sotu. Ji dargi keletą kartų prilėkė prie to lango, ant kurio stovėjo narvelis. Ten jau tupėjo dvi naujos kanarkos ir pavydėjo jai.

—Ach, kaip šalta! — gailiai čirškė šąlanti Kanarka. — Leiskite mane namo!

Kartą rytą, kai Kanarka pažvelgė iš varnos lizdo, ją nustebino liudnas vaizdas: žemė per naktį apsidengė pirmu sniegu, lyg numirėlio drobule. Visa buvo aplinkui balta. O svarbiausia — sniegas apdengė visus tuos grudelius, kuriais mito Kanarka. Buvo pasilikusios šermukšnės; bet ji negalėjo lesti tų rugščių uogų. Varna — ši tupi, lesa šermukšnes ir giria.

—Ach, skanios uogos!

Pabadavusi dvejetą dienų, Kanarka nusiminė. Kas gi toliau bus? Taip galima ir iš bado mirti.

Tupi Kanarka ir dejuoja. O čia mato, — atbėgo į sodą tie patys mokyklos vaikai, kurie mėtė į Varną akmeniu, ištiesė ant žemės tinklelį, papylė skanių lininių sėklų ir nubėgo.

—Bet jie visai nepikti, tie vaikai, — nudžiugo Kanarka, žiurėdama į ištiestą tinklą. — Tetule, vaikai man lesalo atnešė.

—Geras lesalas, nėra ko sakyti, sumurmėjo Varna. — Tu ir nemanyk ten kišti nosį... Girdi. Kaip tiktai pradėsi lesti grudelius, taip ir pakliusi į tinklelį.

—O paskui kas bus?

— O paskui vėl į narvelį patupdys...

Susimąstė Kanarka: ir palesti norisi, ir į narvelį nesinori. Žinoma, ir šalta, ir alkana — o vis tiktai laisvėje gyventi kur kas geriau, ypatingai, kai nelyja.

Keletą dienų stiprinosi Kanarka; bet alkis ne teta: — pasigundė ji viliojamu dalyku ir pakliuvo į tinklelį.

—Gelbėkite, gelbėkite!—gailiai čirškė ji. — Niekuomet daugiau nebelesiu! Geriau iš bado mirti, negu vėl pakliuti į narvelį.

Kanarkai dabar atrodė, kad nėra nieko geriau pasaulyje, kaip varnos lizdas. Na, tiesa, žinoma, budavo ir šalta ir alkana, o vis tiktai visiška laisvė. Kur panorėjo, ten ir nulėkė... Ji dargi pravirko. Štai ateis vaikai ir patupdys ją vėl į narvelį. Jos laimei lėkė pro šalį Varna ir pamatė, kad blogai.

—Ach, tu paika! — murmėjo ji. — Jog aš tau sakiau, kad neliesk viliojamo dalyko.

—Tetule, neliesiu daugiau!

Varna atlėkė laiku. Vaikėzai jau bėgo, kad pasiimti grobį, bet Varna suspėjo suplėšyti ploną tinklelį ir Kanarka atsidurė vėl laisvėje. Vaikėzai ilgai vaikėsi prakeiktą Varną, mėtė į ją lazdas ir akmenis ir barė.

—Ach, kaip gera! — džiaugėsi Kanarka, atsidurusi vėl savo lizde.

—Taigi, gera. Žiurėk man! — murmėjo Varna.

Ėmė gyventi vėl Kanarka Varnos lizde ir nebesiskundė nei šalčiu, nei alkiu. Kartą Varna išlėkė grobio, apsinakvojo lauke, o grįžo namo, — gulį Kanarka lizde kojeles pastačiusi.

Palenkė Varna galvą, pažiurėjo ir tarė:

—Na, juk sakiau aš, kad tai ne paukštis...

Išvertė Arėjas Vitkauskas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

(Nata kaip "Linksma diena mums nušvito...")

Kas dieną traukiniai ateina, atadunda,
Kas dieną atplaukia laivai per baltą putą:
— šiaurinis vėjas Lietuvoj palaužė žalią rutą...
Iš viso ne madoj žalumai — raudonas rytas bunda.

Į mus gėlėtas pievas prilėkė daugybė raudonų šarančių,
Todėl nuo bokštų ir stiebų nuleidome trispalvę,
Ir kujui bei pjautuvui tarėm: "salve, salve!"
O iš mokyklos į bažnyčią išrūdom kryžių bei rožančių.

Pasenusius žodžius (pav. laisvė, nepriklausomybė) ištrinti [liepėm,
Ir "Lietuva didvyrių žemė" nutarėm nebeminėti.
Apkaišėm gėlėmis didvyrį naująjį — randonarmietį,
O Vytautą, Kęstutį ir kitus senius sukišom į palėpę.

Nusagstėm medalius nuo savanorių, partizanų,
Kam tų žibučių? Be reikalo jie tąsyk liejo kraują.
Dabar nauji dievai sukurs mums rojų naują
Ir iš dangaus, kaip Mozė, balandžius keptus atsiųs į namą.
Atėjo aukso dienos šėmutei ir žalmargei,
Matai, nesveikas baisiai valgis smetona ir jautiena —
Todėl karvučių nebepjausim, gersim mašinavotą pieną,
(Iš viso, valgysim dabar su saiku ir atsargiai.)

Nuo minkštų kėdžių ir krėslų aukštų nustumėm poną,
Ir pasodinom ten šiaip sau pilietį.
(Tarp musų kalbant, ir aš norėjau baisiai ten sėdėti,
Bet per vėlai susipratau pakeisti žalią į raudoną.)

Šiam sykiui tiek. Mat, esame užimti be galo:
Aš pats po mitingus lakstau sušilęs nuo pat ryto,
Žmona suknias raudonai rupinas dažyti,
Vaikai parapijos chore mokinas internacijonalo.

P. S. — Vaje, turiu skubiai bėgti į knygyną,
Ir nusipirkti paveikslą draugo S. bei rusišką žodyną.

Paleckinės respublikos pil'etis.

KAIRAS, Egyptas, rugs. 19 d. — Didžiulis britų laivynas veikia dviem kryptim. Vieni karo laivai apšaudė italų kariuomenę, kuri pasiekė Sidi Barani ir pakraščiais stengiasi artėti prie Egypto, o kiti bombardavo italų karo jėgas Dodekaneso salose. Salose italai laiko didžiulę kariuomenę, kurią planuoja panaudoti Egyptui nukariauti. Ši kariuomenė butų pasiųsta anglams kritišku momentu. Anglų karo laivai padarė italams nuostolių.

MEKSIKA, sostinė, rugs. 19 d. — Turima tikrų žinių, kad naujai išrinktas Meksikos prezidentas šiomis dienomis atvyks Amerikon. Jis aplankys Washingtoną ir tarsis su Amerikos valdžios nariais.

Camacho pareiškė, kad Meksika nori geruoju sugyventi su Suvienytomis Valstybėmis. Camacho nori pasinaudoti pasilikusiu trumpu laiku ir aplankyti Ameriką. Užėmęs prezidenturą mano, kad neturėsiąs laiko išvažiuoti.

LAI GYVUOJA "NAUJIENOS"
IR JŲ ŠTABAS!

BRUNO B. SNIEGOWSKI

HOUSE MOVER
AND RAISER

4849-57 SO. WINCHESTER AVE.

Tel. LAFayette 5075

CHICAGO, ILL.

Sudėjo "Naujienoms" Naujas Šviesas

STURM
Electrical
Manufacturing Co.

Stylistai ir Išdirbėjai

Fluorescent
šviesos įtaisymų

917 West 63rd Street

Sveikina "Naujienas" Naujai Įrengto Namo Atidarymo Proga.

28 Years of Fine Floor Coverings

Contractors—Designers—Jobbers

Stores—Offices—Homes—Institutions

• LINOLEUM
• ASPHALT TILE
• RUBBER TILE
• LINAWALL
• CARPETING

By Amstrong—Congoleum—Nairn—Sloan
Blabon—Mohawk—Gulistan

Free Estimates Anywhere

SENNER'S

2940 S. Wentworth VICtory 2894

3251 N. Ashland WELlington 6460

Linkėjimai
"Naujienoms"
Nuo

Louis Kanter & Son

Plasterer

4953 S. Winchester
Tel. REPublic 4864

Chicago Glass Co.
Inc.

4351-3 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
BOUlevard 1731

Glazing Contractors
Furniture Tops
Mirrors
Glass of all Kinds

"NAUJIENŲ"
AUTOMOBILIŲ
BLITZKRIEG
PIKNIKAS
LIBERTY GROVE

LAI GYVUOJA "NAUJIENOS"
DAR DAUG, DAUG METŲ!

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. VONDRAK

LANGAM UŽDANGALUS
PADAROM ant UŽSAKYMO

Firankom Lazdas . . . Mes Numieruojam ir Užkabinam Tavernoms, Namams ir Mokykloms Venetian Blinds.

1803 WEST 47th STREET
(Arti Wood Street)

Tel. LAFayette 4560

LAI GYVUOJA "NAUJIENOS"
SAVO NAUJAME NAME

BARTA & LEJCAR

HIGH GRADE QUALITY PAINTS
and WALL PAPER

Trys patogios krautuvės:

4163 SO. ARCHER AVENUE
Tel. LAFAYETTE 9500

1923 BLUE ISLAND AVE.
Tel. CANAL 4716

3354 West 26th Street
Tel. ROCKWELL 1740

Jerry Pecka Co.

Expert Workmanship
Tuck Pointing
Building Cleaning
Window Caulking
Mason Repairs

1426 W. 14th Place
Tel. CANal 7594

SVEIKINAME
"NAUJIENAS"
IR LINKIME
PASISEKIMO

Keistuto Savings and Loan Association

Jos. M. Mozeris, Sec.

3236 So. Halsted St.
Tel. Calumet 4118

Sveikinam
NAUJIENAS

JUOZAS IR PRUDENCIJA RACHUNAI

3137 S. Halsted St.
Auditorium Tavern

PASKUTINĖS DAUKANTO VALANDOS

Gyvų žmonių liudytojai apie paskutines istoriko Daukanto valandas. — Senosios Lietuvos mylėtojo palaikus priglaudė žavus žemaičių piliakalnis.—Didingas mokytojų paminklas. — Ką pasakoja apie S. Daukanto globėją kun. Vaišvilą.

Pagelto ir vasarojai, žvangą, čerška dalgiai, kirsdami paskutinį rudens derlių. Mat, dangus, kuris nepašykštėjo saulės, rasos, nepašykštėjo ir derliaus. Malonus jis savo giedrumu ir dabar keliautojui, nors žalias lapas jau puošiasi viena, kita auksine dėmele. Dar savaitė, diena, kita ir žemaičių gojai suliepsnos aukso ugnies varsomis, kaip Mozės nedegamasai krumas.

Kopiu į statų kalną, kurio viršunėje blizga kryžių miškas. Dabar ir mirusiųjų mieste viešpatauja gyvybė. Žalias, margas drugys skrenda ant balto, raudono žiedo, ilsis ant įkaitusio musų laukų granito, neužmiršdamas kartais pailsėti ir ant didžiojo tėvynainio kapo. Tikrai gyvybė ir čia plazda su kiekvienu žiedu, su kiekvienu saulėtu iš padangių padvelkimu. Tačiau kai čia stovi koja prie amžinosios poilsio vietos, ir kitos mintys greit išsiryškina ir verčia pamiršti žavųjį gamtos grožį, labiau susikaupti. Kai pamatai, jog ši amžinoji poilsio vieta yra ant stataus užsilikusio piliakalnio, kuris yra išlaikęs dar visus savo konturus ir net matyti pilies iškilioji vieta, tai net nustembi tuo palaimingu Daukanto likimu.

Žmogus, kuris taip mylėjo didžiąją Lietuvos praeitį, kuris jai atidavė viso savo gyvenimo gražiausias dienas, visus savo minties polėkius, ir pats susilaukė sau gražaus atpildo, savo kaulus sudėdamas piliakalnin. Tuo budu jo palaikai surado sau poilsį senajam bočių pastatytame panteone.

Pilis, kaip matyti, buvusi labai didelė, gražioje vietoje, arti prie Ventos upės prisiglaudusi. Nėra jokios abejonės, kad ir pats Papilės miestas, esąs kitoje upės pusėje, yra gavęs savo vardą nuo šios pilies. Daukantas palaidotas arti pilies kranto, šiaurinėje pusėje. Dabar, pačmus jo antkapį su užrašu į muziejų, visa kapo vieta užlieta cementu ir uždėtas ant akmens buvęs įrašas: "Attejwi! miniek saw, iog czionaj palaidotas Szymonas Daukontas pirmas isz tarp mokitu wiru raszitojas senowes wejkalu Lietuvos, žemajtijos ir kitu naudinku knigelu. Jis par sawa giwenima il wargo pelle be palaubos trusieje wienutinej žemajtiszkaj raszity delej naudos vientautiu. Gime 1793 m. Spalinio 28 d. Mire 1864 m. Lapkritjo 24 d. Isztark: Wieszpatie! duok iam atilsi amžina. Palajdois ant Jo kapa istejgiau su antraszu ta akmina Papiles Kleb. Wajszwilla".

Pokariniu metu čia buvęs pastatytas ir akmeninis medžio pavidalo stuobrys su išsprogusia kryžiaus ženklo šakele. Tačiau šių metų audros, išvirsdami kapinių medžiai šį kryžių sužalojo, nudauždami jo viršūnę. Kapas, kaip girdėti, gausiai lankomas ekskursijų bei pavienių žmonių. Ir dabar čia kadaroja vystą vainikai, padėti paskutiniosios vilniečių ekskursijos.

Pačiame Papilės miestelyje taip pat yra pastatytas paminklas, kuris savo aukščiu pralenkia net kai kuriuos namus. Čia Daukantas vienoje rankoje laiko atskleistą knygą, akimis žvelgia ir kita ranka rodo į savo numylėtąją žemę...

Paminklo priekiniame papėdės šone yra toks įrašas: "Simanas Daukantas 1793—1864. Tai tas mokytas vyras, kurs lietuvių tautos praeičiai aikštėn kelti, jų kalbai lobinti, tautinės dvasios ugnelei kurstyti ir didingai ateičiai siekti sunkiuoju caro jungo metu — žemaitiškai prirašė daugybę knygų, per visą savo amžių švietė, kėlė savo tautą. Kartų kartoms priminti — laisvosios Lietuvos švietėjai mokytojai šiuo paminklu pagerbė 1930 m."

Priešingame šone yra įrašyti šie psalmės žodžiai: "Aš kalbėjau mįsles iš senų laikų, ką mes girdėjome ir ką patyrėme ir ką musų tėvai mums pasakojo. 77 ps.".

Likusieji papėdės šonai papuošti simboliška knyga, iš kurios spinduliuoja šviesa visiems Lietuvos vaikams...

Paminklas aplinkui aptvertas gražia tvorele. Kampuose yra įtaisytos medinės vazos, kuriose žydi gėlės. Gaila tik, kad jos visos atrodo skurdžios, negyvos ir visai neatitinka savo paskirčiai...

Be to, Daukanto vardui įamžinti, Papilės miestelyje viena gatvė yra pavadinta jo vardu.

Ne taip seniai Papilės apylinkėse dar buvę gyvų žmonių, kurie Daukantą pažinoję asmeniškai. Vienas toks šimtametis senelis — Orvidas dar pernai miręs. Netoli esančiame Užpelkių kaime dar ir dabar tebegyvena senutė Liucija Lebrauskaitė-Andrijaitienė, kuri Daukantą senatvėje gerai pažinojusi. Štai ką ji pasakoja apie paskutines Daukanto gyvenimo valandas:

—Vėlybas ruduo. Aš su mamyte ir kitais šeimos nariais nuvykstu į bažnyčią išklausyti šv. Mišių. Dar Mišioms neįpusėjus, kuršas laikė kun. Juraševskis, įeina Daukanto globėjas kun. Vaišvila į bažnyčią ir sušunka:

—Bėkite, Daukantas miršta! Mišias galėsite ryt išklausyti!...

Bažnyčia tuojau ištuštėjo. Nuėję jau radome susirinkus geroką žmonių burį. Jau atskubėjęs ir kun. Vaišvila. Daukantas ramiai gulėjo savo kambarėlyje, apimtas mirties agonijos. Jis vienoje rankoje laikė uždegtą žvakę, kitoje — Kristaus Kančią. Prie pat jo klupojo feiceris Curauskas. Jis saugojo Simano rankose laikomus daiktus. Po to tuoj jis ir mirė. Lavonas buvo pašarvotas klebonijoje. Budynės tęsėsi tris paras. Palaidotas su tokiomis pat iškilmėmis, kaip buvo laidojami tuo metu kunigai bei dvarininkai.

Minėta senutė dar primena, kad ji maža nuėjus šventadienio rytą į bažnyčią, jau rasdavusi Daukantą šventoriuje, apsisiautusį, ilgu, dryžuotu apsiaustu ir bebarstantį vaikams riešutus.

Taip pat ji dar primena ir Daukanto globėjo kun. Vaišvilos likimą. Jis po Daukanto mirties iš Papilės buvęs iškeltas į vieną Telšių apskrities bažnytkaimį. Netoli Papilės Aglesių kaime turėjęs dvariuką. To dvaro pievos buvusios ypatingai drėgnos, pelkėtos. Vieną vasarą, užėjus dideliems karščiams, visos balos, durpynai išdžiuvę. Kun. Vaišvila sumanęs nenaudojamą žemę paversti derlinga dirva. Jis visus tuos sausus durpynus pakuręs. Pelkės degusios kelias dienas. Tačiau taip žemės pagerinti jam nepavykę, o priešingai — išdegusios dar didesnės duobės, prisipildžiusios vandens, kur dabar, Andriejaitienės pasakojimu, tebetelkšančios pelkės.

Po kun. Vaišvilos mirties tas dvaras atitekęs rusų valdžiai. Mat, tada pas rusus buvęs toks įstatymas, kad mėnesyje buvo nustatytos kelios dienos, kuriose, dvarininkui mirus, visą jo turtą paveldi ne giminės bei artimieji, bet rusų valdžia. Kaip tik tokią "nelaimingą" dieną miręs ir kun. Vaišvila.

Daukantas buvęs malonaus budo, kuklus, visiems buvo linkęs padėti, užtat žmonės jį mylėję. Gal but, neužmirš ir jaunoji karta to didžiojo lietuvio ir pasistengs kiekvienai progai pasitaikius pareikšti jam tinkamą pagarbą.

Aforizmai

Vargas jį daug ko išmokė, žmonių klastingumas jo jausmą užkietino, ir jis dabar nieko nebijo, pasitikėjo daugiau savimi negu kitais.

Jei tu į kiekvieną žmogų žiurėsi, kaip į brangenybių kasyklą, kuri tave gali padaryti turtingesnį, stipresnį ir geresnį tada negalėsi pasakyti, kad veltui tau dingo draugijoj praleistas laikas.

Nustok tik apie save manyti ir pagalvok apie kitus, ir apie jų gerovę, jausk reikalingumą jiems padėti — ir tu netrukus busi mylimas.

Kam gyvenime ieškoti vis ko nors ypatingo, vis rinktinių genijų, kad kiekvienas eilinis žmogus turi savyje kibirkštėlę, kurią reikia tik mokėti išlaikyti nuolat degančią, neužgestamą, ir ji bus verta pagarbos.

Bailios mintys, bailus svyravimai, moteriški verkšlenimai ir skundai, nepašalins vargo ir tavęs neišlaisvins. Bet tik pavergti visokią jėgą, niekuomet nesilenkti, pasirodyti galingu ir tvirtu, — štai laimėjimo užtikrinimas.

Gethė.

Ilgiausių Metų Naujienoms ir Sveikatos
Visam Štabui
Linkime

Mrs. JOSEPHINE ir CHAS. KRIŠČIUNAI
IR DUKTĖ CHRISTINA —
RADIO DAININININKĖ

4501 So. Ashland Avenue

LINKĖJIMAI
nuo
Boston Shoe Store
3435 S. Halsted St.
HARRY POTICHA, Sav.

ILGIAUSIŲ
METŲ
"NAUJIENOMS"
NAUJAI
ĮRENGTAME
PUIKIAME
NAME

NARVID'S BAKERY
M. R. Narvidas, Sav.
2424 W. 69th St.
Tel. Prospect 5705
ir
6558 S. Western Ave.
Tel. Hemlock 3193.

LINKIME
DIENRAŠČIUI
"NAUJIENOMS"
LAIMĖS IR
PASISEKIMO!

MILDA AUTO SALES
806 W. 31st St.

SVEIKINAME
"NAUJIENAS"
ĮRENGUSIAS SAU MODERNIŠKĄ
NAMĄ IR LINKIME JOMS
ILGIAUSIŲ METŲ!

Mutual Liquor Co.
NATHAN KANTER, Sav.
4707 South Halsted Street

"NAUJIENŲ"
AUTOMOBILIŲ
PIKNIKAS
LIBERTY GROVE
WILLOW SPRINGS, ILL.
SEKMADIENY,
Spalių-Oct. 6 d. 1940

Compliments and Greetings
to NAUJIENOS
from
Milda and Ramova THEATRES

LAI GYVUOJA "NAUJIENOS"
DAR DAUG METŲ
SAVO NAUJAI ĮRENGTAME NAME

WEXBERG'S Inc.

COMPLETE ASSORTMENT OF FINE QUALITY WINES AND LIQUORS

1908 SO. HALSTED ST.

Telefonas CANAL 4738

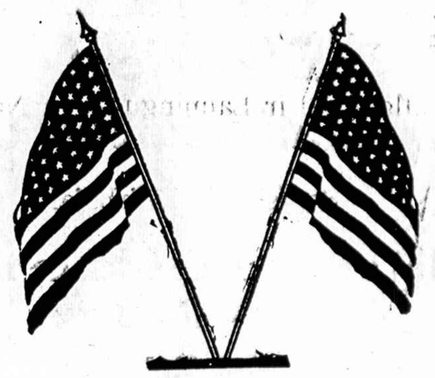

SVEIKINAME
LIETUVIŲ DIENRAŠTĮ
"NAUJIENAS"
Ir Linkime Daug Laimės ir Pasisekimo
SAVO NAUJAI ĮRENGTAME MODERNIŠKAME NAME

The Halsted Exchange National Bank
Member Federal Reserve System and Federal Deposit Insurance Corporation
HALSTED STREET at 19th PLACE

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Sveikinu Naujienas

GEORGE GERULIS,
savininkas
GEORGE'S MEAT MARKET
3527 So. Halsted St.

Lai Gyvuoja
"NAUJIENOS"
Ilgiausius
Metus!

PALACE GARAGE
Jonas Mikšis, Sav.
724-6 W. 19th St.
Phone Canal 2824

GYVUOKIT
"NAUJIENOS"
ILGIAUSIUS
METUS!

J. W. ZACHAREWICZ
903 West 33rd St.
Tel. Yards 5423

Sveikinam Naujienas
Julia ir Povilas GAILIUS
3204 S. Halsted St.

Ilgiausių ir Laimingų Metų Naujienoms
— Linki —
JOHN F. EUDEIKIS
4605-07 So. Hermitage Avenue
4447 So. Fairfield Avenue
Tel. YARDS 1741

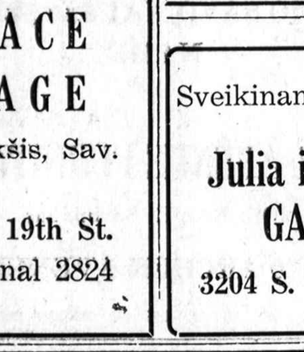

GYVUOKIT
"NAUJIENOS"
DAR DAUG METŲ
SAVO NAUJAI ĮRENGTAME NAMĖ
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 W. Roosevelt Road

Mirties Laivai

Žmonės po vandeniu

Prasidėjus karui tarp Vokietijos ir Anglijos, jis automatiškai persimetė ir į juras. Aišku, kad kitaip ir negali buti, nes Anglija yra jurų valstybė ir su ja kovoti tenka jurose. Mirties laivai — povandeniniai laivai jau siaučia Atlanto vandenyje, Šiaurės ir kitose jurose. Jau skaitėme ne vieną pranešimą, kad nemaža anglų laivų nuėjo į dugną. Tikrai vokiečių povandeniniai laivai anglams yra pats baisiausias ginklas. Ypač tą jiems teko pajusti per Didįjį karą, kai vokiečių povandeniniai laivai vykdė taip pat Anglijos blokadą ir skandino visus su maisto transportu į Angliją plaukiančius laivus, kur tik juos pačiupdavo.

O maisto problema karo metu yra sunki ne vien Vokietijai, bet ir Anglijai. Anglija pati maisto ne per daug pasigamina. Jos didžiuosius miestus, pramonės sritis taikos metu maitino Europos kontinentas ir užjurio kraštai. Taikos metu kas dien į Angliją šimtais laivų buvo gabenama tukstančiai tonų maisto ir žaliavų iš Kanados, Argentinos, Australijos, Nauj. Zelandijos, Danijos, Lenkijos, Pabaltijo kraštų ir kt. Kai per Did. karą tokius maisto transportus vokiečių povandeniniai laivai trukdė, Anglijoj truko maisto, buvo įvestos kortelės ir prie krautuvių stovėdavo ilgos uodegos.

Tiksliai nežinoma, kokio dydžio povandeninių laivų laivyną vokiečiai dabar turi ir kiek jie gali juo pakenkti anglų interesams. Bet atrodo, jog tas laivynas nėra mažas ir anglų karo laivynui teks gerokai pasidarbuoti begaudant tuos mirties laivus.

—o—

Daugeliui gali pasirodyti, jog povandeniniai laivai yra naujas ginklas. Iš tikrųjų gi jie egzistuoja jau daugiau negu trys šimtmečiai. Žinoma, tuomet jie buvo gana primityvus. Tačiau nors ir dabar tie laivai gerokai ištobulinti, bet vis delto jie nėra tokie, kad butų visai saugus nuo nelaimių.

Štai vos prieš keletą savaičių visą pasaulį sujaudino žinios apie trijų didelių povandeninių laivų žuvimą. Tuomet nuskendo JAV povandeninis laivas "Squalas", britų povandeninis laivas "Thetis" ir prancuzų povandeninis laivas "Phenix". Visuose juose žuvo viso apie 200 žmonių.

Ramiais, taikos laikais nuo 1922 m. iki šiolei visam pasaulyje nuskendo apie 70 povandeninių laivų, kuriuose žuvo 987 žmonės.

Povandeninio laivo "gimimo" pradžia skaitomi 1620 m., kai olandas Kornelijus van Drebel, tarnavęs pas Anglijos karalių Jokubą I, pastatė savotišką laivą, kuris gerokai nustebino visą to laiko Londono visuomenę. Kaip sakoma, tas laivas buvęs varomas dvylikos savotiškų sraigtų ir galėjęs pasinerėęs 4-5 metrų gilumoj Temzėj išbuti kelias valandas. Žinoma, tas laivas buvo daugiau pramoginis dalykas ir, gal but, niekas nepagalvojo, jog po vieno kito šimtmečio jis pasidarys baisus ginklas.

Per XVII ir XVIII-tą amžius buvo įvairių bandymų pastatyti geresnius povanden'nius laivus. Tačiau tiktai XVIII-to amžiaus pabaigoje pirmasis povandeninis laivas buvo panaudotas karo reikalams.

1780 m. amerikiečio Dovydo Bušnelio sukonstruotas povandeninis laivas "Turtle" mėgino paskandinti anglų karo laivą :'Eagle", kuris buvo įmetęs inkarą Niujorko uoste. "Turtle" mėgino pasinėręs pakišti po "Eagle" dugnu parako dėžę ir tuo budu laivą išsprogdinti. Tačiau prie tuometinės technikos ne pavyko parako uždegti ir nieko iš to bandymo neišėjo.

Daug geresnį povandeninio laivo projektą buvo pasiulęs Prancuzijos pirmajam konsului Napoleonui Bonapartui taip pat amerikietis Robertas Fultonas. 1800 m. jis padirbo povandeninį laivą, kurį netrukus išbandė Havro uoste. Štai kaip apie tuos Fultono laivus rašo vienas anų laikų Prancuzijos rašytojas: "1801 m. vasarą Fultonas atplaukė jo sukontruotu nuostabiu laivu į Brestą ir padarė su juo keletą įdomių bandymų. Kartą jis pasinėrė po vandeniu ligi 80 metrų gylio, išbuvo ten 20 minučių ir nuplaukęs gana ilgą kelią, iškilo paviršiun; paskui jis vėl pasinėrė po vandeniu ir atplaukė atgal į tą vietą, iš kurios buvo pirmą kartą pasinėręs. 1801 m. rugpiučio 17 d. jis išbuvo po vandeniu daugiau negu 4 valandas ir iškilo už penkių mylių nuo pasinėrimo vietos."

Toliau tame pačiame Breste Fultonas pakartojo savo bandymus su torpedomis, arba, kaip tuomet vadino, povandeninėmis pragaro mašinomis. Kiekviena torpeda buvo sudaryta iš varinės dėžutės, pripildytos 100 svarų parako, kurį buvo galima padegti šautuvo gaidelio pagalba.

Kažin kaip butų toliau išsirutuliojusi Europos istorija, jei Napoleonas butų tikrai susidomėjęs šiuo nepaprastu išradimu ir Fultoną parėmęs. Gal but, jis butų nugalėjęs Angliją, sužlugdęs jos laivyną ir t. t. Tačiau Napoleonas Fultoną palaikė šarlatanu ir jo išradimais nebesidomėjo.

—o—

Pirmą kartą povandeninis laivas savo reikšmę, kaip ginklas, įrodė 1864 m. vasario 17 d. naktį per Jungtinių Amerikos Valstybių pilietinį karą. Tuomet karo laivas "Housatonic" blokavo Čarlstono miestą. Tą laivą paskandino povandeninis laivas, kurio smailagalį buvo pririšta torpeda. Povandeninis laivas trenkė tuo

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

CHICAGO.—Jane Marie Doggett, 18 metų kurią nužudė Albert Adellizi dėl meiliškų dalykų.

Sveikinam NAUJIENAS
POVILAS BALČIUNAS ir MARY KOWARSKAS
Auditorium Restaurant
3131 S. Halsted St.

Sveikinam NAUJIENAS
AUBURN FANCY GOODS
3108 S. Halsted St.

Sveikinu "Naujienas" Su Linkėjimais
Joseph Liepa ir Žmona
KEAN AVE.,
Willow Springs, Ill.

LINKĖJIMAI
nuo
Ant. Zalatorius
827 W. 33rd St.

Linkime
"NAUJIENOMS"
Laimės ir
Pasisekimo
Savo
Puošniame
Name

P. ŠALTIMIERAS
RADIO PROGRAMŲ
leidėjas
6912 S. Western Ave.
Phone PROspect 4050

Ilgiausių Metų
Naujienoms Linki
Chas. Brazaitis
Two Step Tavern
634 W. 59th St.

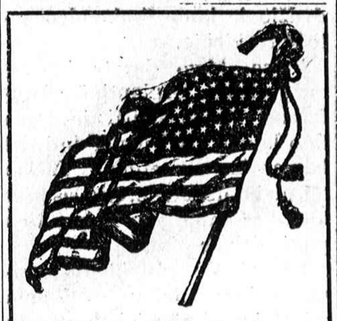

Linkiu
"NAUJIENOMS"
Ilgiausių
Metų!

F. G. LUCAS & CO.
REAL ESTATE
4108 Archer Ave.

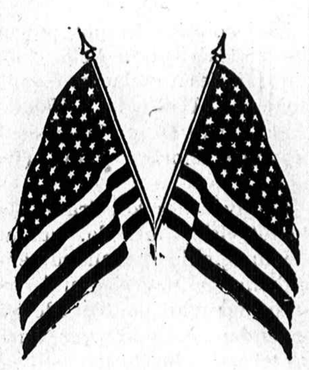

PASISEKIMO
IR ILGIAUSIŲ
METŲ
LINKIME
"NAUJIENOMS"

ARCHER AVENUE BIG STORE
4187-93 Archer Ave.

SVEIKINU
NAUJIENAS
George Narbut TAVERN
734 W. 35th St.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinimų.

LINKIME
"NAUJIENOMS"
ILGIAUSIŲ
METŲ!

SUDENT GROVE
PETER SUDENT,
Savininkas
6600 W. 111th St.
WORTH, ILL.

LAI
GYVUOJA
"NAUJIENOS"
ILGIAUSIUS
METUS

Paulina Russian-Turkish Baths
A. F. Czesna, Sav.
1657 W. 45th St.
Tel. VIRginia 9493

SVEIKINAME
"NAUJIENAS"
Ir Linkime
Pasisekimo
Naujai
Atremontuotame
Name

K. NORKUS
ECONOMY
MEAT MARKET
2033 So. Halsted St.
AND
EAGLE
RESTAURANT
1745 S. Halsted St.

Garsinkitės "N-nose"

LAI GYVUOJA
"NAUJIENOS"
ILGIAUSIUS
METUS!

B. SHUKIS

Generalis
Kontraktorius

4131 S. Francisco Av.
Tel. Lafayette 5824

Lai Gyvuoja
"NAUJIENOS"
Ilgiausius
Metus!

CONRAD
Fotografas

420 W. 63rd St.
Englewood 5883--5840

LAI GYVUOJA
"NAUJIENOS"
ILGIAUSIUS METUS
SAVO NAUJAI ĮRENGTAME
NAME!

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

4192 ARCHER AVENUE

STANLEY P. BALZEKAS

SVEIKINAME "NAUJIENAS"
IR LINKIME JOMS ILGIAUSIŲ METŲ SAVO NAUJAI ĮRENGTAME MODERNIŠKAME NAME

Balzekas MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
4030 Archer Aveneu
3451 Archer Avenue

smailagaliu į "Housatonic" šoną. Paskandino laivą, bet ir pats žuvo su 9 žmonių įgula.

"Housatonic" paskandinimas yra pasaulio istorijoj užregistruotas kaip pirmas nuo povandeninių laivų paskendęs karo laivas.

Po to XIX amž. pabaigoj ir XX-to pradžioj Anglijoj, Prancuzijoj ir Vokietijoj buvo daromi įvairiausi bandymai su povandeniniais laivais. Pažanga buvo lėta, bet tikra. Pagaliau jis buvo tiek ištobulintas, kad pasidarė pavojingas ginklas ir prasidėjo didžiulė jų statyba. Povandeninių laivų eskadros sudarė jau atskirus karo laivynų vienetus.

Iš lauko žiurint povandeniniai laivai nelabai per daug ko skiriasi nuo paprastų juros paviršiaus laivų. Visas jų skirtumas yra vidaus įrengimuose, kad jie sugebėtų kuomet nori pasinerti po vandeniu.

Normaliu laiku povandeninis laivas beveik visuomet esti juros paviršiuje, kaip ir kiti laivai. Jis pasineria tik norėdamas pasislėpti, kai reikia pulti kokį laivą arba kai jis esti persekiojamas.

Jo veikimo radiusas po vandeniu net ir didelio povandeninio laivo yra apribotas iki 200 km.

Tačiau povandeninis laivas juros dugne nejudėdamas gali išgulėti net iki trijų dienų ir po to vėl iškilti į paviršių. To laiko ilgis priklauso nuo laivo dydžio ir jame "sukondensuoto" oro kiekio.

Tiesa, buvo daryta bandymų įvairiose tarptautinėse konferencijose susitarti ir tokio tipo laivus visai panaikinti del humaniškų sumetimų. Tačiau tai nieko nepadėjo, nes šis ginklas yra labai naudingas tiek pulti, tiek ir gintis.

Kiek kuri valstybė turi povandeninių laivų, laikoma griežtoj paslapty. Vienas anglų laikraštis paskelbė, jog, jo žiniomis, septynios didžiosios pasaulio valstybės (JAV, Didž. Britanija, SSSR, Vokietija, Prancuzija, Italija ir Japonija) turinčios viso 447 povandeninius laivus, kurių didžioji dalis pastatyti po karo. Atrodo, kad visos tos valstybės povandeninių laivų turi žymiai daugiau. Kitos visos mažesnės valstybės kartu turi apie 100 povandeninių laivų.

Dabar didžiausią povandeninį laivą turi Prancuzija. Tai yra "Surcouf", 2880 tonų, o mažiausią Suomija, tai jos "Saukko" tiktai 99 tonų.

—O—

Moderniosios formos povandeninis laivas yra kelių žmonių minties padaras: anglo Roberto Uaithydo (Whitehead), airio Džono Holando ir prancuzo Moriso Labo (Labeuf).

Uaithydas, sukonstravęs lokomotyviška torpedą, sukurė idealų ginklą povandeninėms atakoms ir netiesioginiai, bet neišvengiamai padėjo plėtotis povandeniniams laivams, kurie tas torpedas turėtų paleisti.

Paskirai veikdami Holandas ir Labo daug nudirbo moderniojo povandeninio laivo konstrukcijai.

Povandeniniam laive yra keletas tankų, į kuriuos prileidžiama juros vandens iki atitinkamo aukščio, norint išlaikyti lygsvarą. Kai tankai esti pilni, povandeninis laivas arba grimsta arba kombinuotų elektros motorų ir horizantalių sraigtų yra varomas po vandeniu tam tikrame gylyje.

Tačiau laivas turi turėti 4 mazgų per valandą greitį, kad tie sraigtai galėtų pradėti veikti. Tačiau kai jau jie pradeda veikti, laivas gali horizontaliai plaukti po vandeniu bet kokiame gylyje iki tam tikros saugumo ribos.

Tą ribą turi kiekvienas laivas sau individualią, butent: tai yra toks gylis, kur laivo sienos dar gali atlaikyti vandens spaudimą.

Jei jis pasinertų giliau, rizikuotų, kad butų vandens spaudimo sugniužintas.

NAUJIENŲ-ACME Photo

CHICAGO. — Patricia Harriet Novak (po dešinei), kurią nušovė Dorothy Novak (po kairei).

LAI
GYVUOJA
"NAUJIENOS"
ILGIAUSIUS
METUS

DALEN'S DRUGS

Paul Dalen, R. Ph.

4187-93 Archer Ave.

LINKIME
"NAUJIENOMS"
ILGIAUSIŲ
METŲ
SAVO
IŠPUOŠTAME
NAME

GREEN VALLEY PRODUCTS

Wm. J. KAREIVA,
Savininkas

4644 So. Paulina St.
Tel. Yards 5350

Kai norima iškilti į vandens paviršių, tuomet povandeninį laivą iškelia tam tikri sraigtai. Laivui iškilus į paviršių, juros vanduo iš tankų yra išstumiamas suspausto oro, tokiu budu jis atgauna normalų savo svorį.

Suspaustas oras, reikalingas "išpusti" tankams ir kitiems reikalams yra laikomas tam tikruose plieniniuose buteliuose, kur spaudimas į vieną kvadratinį centimetrą siekia iki kelių šimtų kilogramų.

Juros paviršiuje povandeninis laivas yra vairuojamas ir plaukia kaip ir kiekvienas kitas paprastas laivas.

Nepaprastai svarbi povandeninio laivo dalis yra jo "akis" —periskopas, tai savotiškas veidrodžių ir linzių pagalba sukonstruotas optinis instrumentas.

Iš povandeninio laivo vidaus periskopą galima iškelti iki 10 metrų aukštį. Taigi, kai povandeninis laivas pasineria giliau kaip į 10 metrų, periskopas nieko nebegali padėti ir laivas turi plaukti "aklai". Garsų signalizacija po vandeniu tiktai iš dalies gali pakeisti matymo stoką.

Periskopas yra ne vien tik "akis", kai laivas plaukia pasinėręs, bet jis yra naudojamas ir kitiems reikalams, butent, kaip matymo aparatas torpedų vamzdžiams, kurie ir sudaro patį svarbiausią povandeninių laivų apginklavimą. Modernus vidutinio dydžio povandeninis laivas turi maždaug nuo 6 iki 8 tokių vamzdžių.

Povandeninio laivo greitis po vandeniu retai kuomet esti didesnis kaip 10 mazgų. Dažnai yra sunku apskaičiuoti per vienintelę periskopo akį plaukiančio laivo greitį ir kryptį.

Leisti iš povandeninio laivo torpedas, reikia ilgai praktikuotis.

Nežiurint palyginti mažo povandeninio laivo dydžio, jis turi palyginti didelį veikimo radiusą. Povandeninių laivų įgula turi buti geri specialistai ir geros dirbtuvės jų komplikuotai mašinerijai taisyti.

Tam tikslui yra reikalingi brangus depotiniai laivai, kadangi povandeniniai laivai negali buti patys savo apsirupiną laivai.

JUOKAI

Ramios atostogos

— Taip, taip, tokių tylių, ramių atostogų aš niekad nebuvau turėjęs, kaip šią vasarą.

— Tur but, kur pajuryje ar kur miškuose tamsta vasarojai.

— O ne — kaip tik niekur nebuvau išvažiavęs. Tik pačią pirmą dieną su žmona stipriai susibariau, ir ji per visą mėnesį nė žodžio su manim nebekalbėjo.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE".

Sveikinu ir Linkiu Ilgiausių Metų
NAUJIENOMS!

JOHN GAUBAS LIQUOR STORE
3529 So. Halsted St.

SVEIKINU "NAUJIENAS"
SU NAUJAI ĮRENGTU NAMU

JONAS SHESTOKAS

CLEARING SCHLITZ BEER DISTRIBUTERIS

5652-54 West 64th Place
Tel. PORtsmouth 8112.
CLEARING, ILL.

SVEIKINAME "NAUJIENAS"
IR LINKIME DAUG LAIMĖS IR PASISEKIMO SAVO NAUJAI ĮRENGTAME NAME

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
JOE. KAZIK, Savininkas
4140 ARCHER AVENUE

SVEIKINAM NAUJIENAS
ir Linkime Joms
ILGIAUSIŲ METŲ

STANLEY IR SOFIA WELIČKAI
4119 So. Ashland Avenue

Laidotuvių Direktoriai
Sveikinam "Naujienas" Pataisyto Namo Proga

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street — Phone YARds 0781

S. P. MAŽEIKA
3319 Lituanica Avenue — YARds 1138 / YARds 1139

LACHAWICZ IR SUNŲS
2314 West 23rd Place — Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street — Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue — Phone LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue — Phone YARds 4908

ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Avenue — Phone GROvehill 0142
1410 So. 49th Court, Cicero — Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 So. California Avenue — Phone LAFayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street — YARds 1419

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

LINKIME
"NAUJIENOMS"
ILGIAUSIŲ
METŲ!

GRANT WORKS
COAL YARD

16th St. ir 49th Ct.
CICERO

ILGIAUSIŲ METŲ
"NAUJIENOMS"
LINKI

Mrs. ir Sunus
Obelenas

701 W. 31st St.

Sveikinam
NAUJIENAS

Victor Bagdonas ir
Žmona

3212 S. Halsted St.
Victory 0066

LINKIME
"NAUJIENOMS"
ILGIAUSIŲ
METŲ!

BRIDGEPORT
HARDWARE
and
PAINT CORP.
J. S. RAMANČIONIS,
Vedėjas
3214 So. Halsted St.

Lai Žydi Naujienos Kaip Musų Gėlės
Linki
LOVEIKIS
KVIETKININKAS
3316 So. Halsted St. Tel. Yards 7308

LAI GYVUOJA "NAUJIENOS"
ILGIAUSIUS METUS!

DR. JOSEPH KELLA

6558 SOUTH WESTERN AVENUE

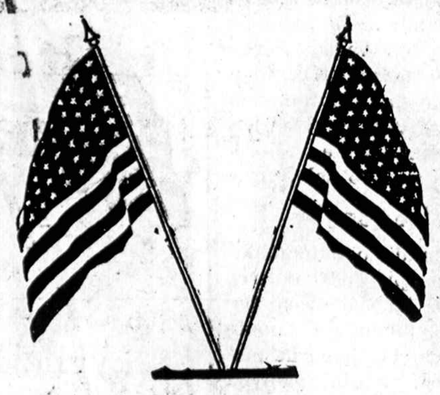

LAI GYVUOJA "NAUJIENOS"
Ilgiausius Metus
Savo Naujai Įrengtame
Moderniškame Name

SIMANO DAUKANTO
FEDERAL SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
Ben. J. Kazanauskas, Secr.
2202 WEST CERMAK ROAD

KANTRI

Buvo tylus vakaras. Mėnulis švietė. Mes ėjome pasivaikščioti. Vaikščiojant reikia ką nors kalbėti. Ką kalbėti, apie ką kalbėti, nežinojau, o jei ir žinojau, tai su viešnia, nesumaniau nuo ko čia pradėti. Bet juk vaikščiojant netylėsi. Pradėjau:

—Kodėl tamsta šį vakarą taip tyli; nei žodelio nepratari?

—Kad aš nežinau apie ką kalbėti,—teisinosi ji.

—Na, tai papasakok tamstė apie save. Kuomet atvažiavai į Ameriką? Ar seniai jau esi vedusi?

Jei tamstai butų žingeidu, galėčiau apie save papasakoti. Bet bijau, kad mano pasakojimas tamstai bus neįdomus. Na, o jei nori klausykis:

—Aš atvažiavau į Ameriką budama tik penkiolikos metų amžiaus. Pabuvusi kiek laiko, susipažinau su vaikinu ir apsivedžiau. Žinai, jauni greit apsiveda, nieko neplanuoja, apsiveda ir gana. Aš buvau maniusi, kad vedusių gyvenimas yra kur kas malonesnis, gražesnis ir laimingesnis negu nevedusių. Bet aš vedusi įpuoliau kaip musė į išrugas. Mano vyras pasidarė taip žiaurus, kad aš nebegalėjau daugiau pakęsti. Kentėjau dvejus metus. Pradėjau nebetekti sveikatos. Maniau, kad man greit bus galas. Jis dažnai bardavo mane. Tas barimas visai išvarė mane iš kantrybės. Vieną dieną aš jam griežtai pareiškiau:

"Aš taip kentėti daugiau nebegaliu! Mes turime skirtis. Jei tu sti manim dar ilgiau taip elgsies, tai mano dienos suskaitytos.

Jis man atrėžė:

"Jei tu nori nuo manęs skirtis, tai žinok, kad tau bus galas. Aš tave nudėsiu, o vėliau ir pats save!

Žinojau, kad jis yra didelis akyplėša. Ką tarė, tą ir butų padaręs. Aš nusigandau. Nežinojau ką daryti. Bet reikėjo ką nors daryti, nes taip ilgiau jau nebegalėjau gyventi. Pradėjau jam aiškinti:

"Ar negalima mums kaip nors susitarti. Gyvenkime taip kaip du draugai. Ar sutinki taip gyventi?

"Sutinku, tik su viena išlyga: tu prižiurėsi mano visus gyvulius ir berniuką. Aš už tai tau ir berniukui duosiu užlaikymą.

Nieko kito negalėjau daryti, kaip sutikti ir priimti jo reikalavimus. Dabar mes gyvename taip kaip du pažįstami. Jis eina darban, grįžta visuomet vėlai vakare. Kur jis buna, su kuo išeina, aš nieko nežinau. Jis manęs niekur nesiveda. Aš tik su berniuku draugauju. Jis yra geras berniukas, klauso manęs, taipgi klauso ir tėvo. Ir jau septyni metai kaip mudu taip gyvename. Aš jau užmiršau, kas yra meilė, kas yra bučkiai. Man šis pasaulis liko be prasmės. Jei berniuko nebutų, aš jau seniai bučiau išsikraustyti iš šio pasaulio.

* * *

Prabėgo daug laiko: pavasaris, vasara, ruduo, žiema. Viešnia vėl atvažiavo pas mus. Kaip susitikome ir pradėjome kalbėti, aš jos užklausiau:

—Na, kaip sekasi? Ar dar tebegyvenate su vyru kaip draugai?

—Taip. Kurgi pasidėsi šiais laikais. Kas duos duoną. Gyvenu ir kenčiu. Ką daugiau turiu daryti? Neseniai vėl ištiko mane nesmagumas. Sunkiai susirgo berniukas. Prašė manęs, kad jį nešiočiau. Paėmiau ant rankų, nešiojau. Jis jau sunkus, septynių metų. Benešiojant pajutau, kad man viduriuose kas nors truko. Ir kad jau pradės gelti viduriai ir kraujas bėgti. Maniau, kad mano visas kraujas išbėgs. O skausmai neišpasakyti.

Pašaukiau gydytoją. Jis apžiurėjo berniuką, o manė užmiršo pažiurėti. Antrą dieną vėl jį šaukiau:

—Daktare, greitai atvažiuok, nes aš pati labai sergu. Atvažiavo, apžiurėjo berniuką ir manė. Tarė:

—Patrukai; reikės ilgokai lovoj pagulėti.

O vyras ant manęs pyksta, kam sergu. Nėra kam gyvulių prižiurėti.

—Bet dar neviskas, — tęsė toliau viešnia. —Kai pasveikau iš patrukimo, tai tuoj prikibo kita liga. Ir reikėjo dar kelias savaites išgulėti lovoje.

Nežiurint kaip jai sekasi, o ji visuomet linksma ir moka džiaugtis gyvenimu.

—*Antukas*

Lapkričio 7, 1938.

Skelbimai Naujienose įrodo naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Nacių bombonešiai sugriovė Londono ligoninę.

JOS. F. BUDRIK

SVEIKINAME
Lietuvių Dienraštį
"NAUJIENAS"
IR LINKIME DIDŽIAUSIO PASISEKIMO
SAVO NAUJAI IŠPUOŠTAME
NAUJAME NAME

JOS. F. BUDRIK
FURNITURE HOUSE

3409-21 S. Halsted Street Tel. YARds 3088

LAI
GYVUOJA
"NAUJIENOS"
ILGIAUSIUS
METUS!

S. PETRAUSKAS
Bakery

1721 S. Union Ave.
Tel. CANal 7358

LINKIU
"NAUJIENOMS"
Ilgiausių Metų
Naujai
IŠPUOŠTAME
NAME

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS

7 S. Dearborn St.
Tel. Central 1824

LAI
GYVUOJA
"NAUJIENOS"
ILGIAUSIUS
METUS!

BEN. J.
KAZANAUSKAS

2202 W. Cermak Rd.

Garsinkitės "N-nose"

J. Lapaitis

AUTO ŽINIOS

Iš automobilio istorijos

Automobilį išrado ir padarė ne vienas kuris žmogus, bet ilga eilė žmonių. Šiandieninis automobilis yra pasėka ilgo galvojimo ir įtempto triuso daugelio inžinierių, mechanikų, kalvių ir kitokių amatininkų. Automobilių gamyba yra užimtos ne vien tik automobilių dirbtuvės, bet toje gamyboje dalyvauja nemažas skaičius kitų pramonių.

Benzino motoras yra vidaus degimo motoras. Žmogus negalėjo galvoti apie benzino motoro išradimą, kol jis nebuvo išmokęs panaudoti ugnies jėgą. Garinė mašina skiriasi nuo benzino motoro tuo atžvilgiu, kad garo mašinoje ugnis naudojama pavertimui vandens į garą, o benzino motore tiesioginis degimas (dujų eksplioziją cilinderyje) varo motorą.

Benzino motoras turi panašumo kanuolei. Skirtumas yra tas, kad kanuolėje eksplioduoja parakas ir kulipka išlekia į erdvę, o benzino motoro cilinderiuose eksploduoja benzino dujos. Motoro cilinderiai yra lyg eilė kanuolių vamzdžių. Kaip kanuolė šaudo kulipkas, taip motoras šaudo pistonus. Tik motoro pistonai neišlekia į erdvę, bet yra sujungti su ašim. Po kiekvienos eksplozijos pistonas grįžta atgal kitai eksplozijai ir tuo budu varomas motoras. Benzino motoro išradimo siulai veda mus į tą istorijos laikotarpį, kuomet buvo išrastas ir naudojamas parakas.

Mongolai kariautojai paraką jau mokėjo vartoti tryliktam amžiuje. Šaudydami iš savo primityviškų ir labai nevykusių kanuolių, mongolai nematė, kad prieš jų akis randasi raktas įėjimui į naują motorizacijos pasaulį. Jeigu jiems butų kas pasakęs, kad netolimoje ateityje bus padarytas vežimas, kuris savo greitumu toli pralenks jų arklius, ir kad ateities visa žmonija galės atsisėsti "ant ratų", jie iš tokio pasakymo butų smagiai pasijuokę.

Motoro išradimo pradžia

Kuomet parako vartojimas Europoje jau plačiai buvo praplitęs, atsirado žmonių, kurie pradėjo galvoti apie panaudojimą parako ne vien žmonių žudymui, bet atlikimui kitokių žmonėms naudingų darbų. 1680 metais Christian Huygens kanuolės pavyzdžiu padarė cilinderį ir jam pritaikė pistoną. Į cilinderį buvo įpiltas mažas kiekis parako ir padegtas per tam tyčia padarytą mažą skylutę. Šis bandymas Huygensui pavyko: parako eksplozija nustumė pistoną iš vieno cilinderio galo į kitą. Huygensui to pakako. Jis įrodė, kad jo sugalvota teorija gali buti panaudota praktikoje. Bet reikia pripažinti, kad Huygenso bandymas buvo pavojingas jo gyvybei. Parako eksplozija jo bandomąjį cilinderį galėjo perskelti ir jį užmušti.

Huygenso bandymai atidarė kelią vėlesniems motoro išradimams. Jo išradimas pasisekimo negalėjo turėti, nes jis kurui pavartojo paraką, kuris motorui yra perdaug galingas ir pavojingas. Parako eksplozijos jėga cilinderyje gali bet kada suskaldyti motorą. Be to, vartojamo parako rezervas yra sunku įtaisyti taip, kad jis neužsidegtų. Kiekvienas parakiniu motoru pasivažinėjimas veikiausia baigtųsi baisia katastrofa. Tas kliutis numatė vėlesnieji išradėjai ir todėl ėmėsi ieškoti šaugesnio kuro.

Vėlesnieji bandymai

Po Huygenso bandymų su paraku praėjo šimtas metų. Tuo tarpu anglas John Street sumanė vieton parako panaudoti terpentiną. Terpentinas jam išrodė saugesnis. Jis degi lėtai iki nepaverčiamas dujomis ir nesumaišomas su oru. Terpentino dujos motoro perplėšti negali.

Jono Streeto bandomasis motoras buvo labai gremėzdiškas. Šių dienų mechanikas į jį žiurėtų su pasigailėjimu. Vietoje karburetoriaus jis vartojo terpentinu sumirkytą kempinę, o vietoje "spark plug" — paprastą žvakę. Suprantamas daiktas, kad palaikyti lauke degančią žvakę nebuvo galima. Ji nuolat gesdavo. Nors Jono Streeto bandymai turėjo pasisekimo, bet dėl daugelio keblumų jo motoras negalėjo buti pritaikytas vežimui. Jo motorą kiek patobulinus, jis sėkmingai buvo pavartotas pumpavimui vandens iš kasyklų.

Apie tą patį laiką, kai J. Streetas darė bandymus su terpentino motoru, francuzas mechanikas, Le Bon, padarė taip pat vieno cilinderio motorą, kuriam kurą naudojo ne terpentiną, bet šviečiamasias dujas ir orą. Dujoms cilinderyje uždegti jis pritaikė elektros kibirkštis.

Nors Le Bono motoras veikė, bet pritaikyti jį vežimui taip pat nebuvo galima. Vežiotis dujų tanką motoro kurui reikėtų nepaprastai daug vietos. Be to, šis motoras buvo daugiau panašus kanuolei nei motorui. Vietoje pistono, Le Bonas savo motorui pritaikė apskritą kulipką. Iš to mes matome, kad žmogaus protas staigioms permainoms nepasiduoda: žmogus galvoja ir deda pastangas kanuolę pakeisti į motorą, o tuo tarpu kopijuoja kanuolę.

N. A. Otto bandymai

Čionai reikia pažymėti, kad kaip Streeto, taip Le Bono bandomieji motorai buvo dviejų smugių (two-stroke cycle). Pasekdamas kitų žmonių samprotavimą, 1876 metais vokietis N. A. Otto padarė keturių smugių motorą (four-stroke cycle). Šis principas turėjo didelį pasisekimą, nes bandymai įrodė, kad tas pats kuras duoda daugiau jėgos ir naudos, kuomet dujos kompresuojamos. Iš karto Otto naudojo šviečiamasias dujas, bet vėliau jo tipo motorams buvo pritaikintas benzinas bei gasolinas. Gasolinas jau seniai buvo išrastas ir gaminamas rinkai, bet žmonės nežinojo ką su juo daryti.

Šioje vietoje galėtume suminėti apie tuziną žmonių, kurie įvairiais budais padėjo automobilių gamybai. Kad nepadaryti šį straipsnį nuobodžiu, mes juos išleisime. Pakaks pasakius, kad automobilių gamyba pradėjo stotis ant kojų po N. A. Otto bandymų.

Amerikos automobilių dirbėjai

Žinios apie benzino motoro išradimą ir apie dirbimą "vežimų be arklių" skersai Atlanto vandenyną pradėjo pasiekti Ameriką. Sukilo ant kojų visokie mechanikai, išradėjai ir kiti amatininkai. Kiekvieno jų noras buvo pasidaryti "vežimą be arklių". George B. Seldon 1879 metais užpatentavo motorinį vežimą, bet dėl finansinių keblumų jis tikslo nepasiekė. Padarė motorą ir darbas sustojo. 1895 metais Seldono patentą nupirko Licensed Automobile Manufacturers bendrovė, ši bendrovė buvo jau sukėlusi didelę sumą pinigų, bet vėliau, besibyluodama su Fordu, bankrotavo. Bendrovė kaltino Fordą, kad jis panaudojo jos patentą. Tačiau Fordui pasisekė teismą įtikinti, kad jis savo automobiliams vartoja Otto tipo motorą ir tuo budu neliečia Seldono patentą. Kadangi visi automobiliai vartoja Otto išrastus motorus, todėl po dešimties metų kovos byla baigėsi Fordo naudai.

1893 metais Chicagos pasaulinėj parodoj buvo išstatytas Benzo išdirbystės automobilis. Musų akimis žiurint, tas motorinis vežimas buvo nepatogus ir gremėzdiškas. Bet anais laikais tas automobilis patraukė kiekvieno praeivio akį. Į mechanizmą linkę smalsuoliai apie jį buriais spietėsi ir ilgas valandas prie jo žiopsojo. Ne vienam jų niežėjo nagai kaip čia gavus išardyti ir patirti kas jį varo ir kaip varo. Kaip pirmieji motorų dirbėjai kopijavo kanuolę, taip pirmieji automobilių dirbėjai kopijavo arklio vežimą ir bandė jam pritaikinti motorą. Tatai gali kiekvienas įsitikinti pažvelgęs į pradinius automobilių modelius.

Gerą pasisekimą automobilių dirbime Amerikoje turėjo du broliai Charles ir Frank Duryea. Abu buvo gabūs mechanikai ir padarė keletą automobilių. Penktasis jų išdirbystės automobilis buvo keturių cilinderių ir turėjo oro pripustas gumo padangas. Važiuodami su juo apie dešimt mylių per valandą, juodu laimėjo automobilių lenktynes iš Chicagos į Waukeganą. Kiek vėliau porą savo išdirbystės automobilių juodu nusigabeno Anglijon. Tenai juodu taip pat laimėjo penkiasdešimt dviejų mylių automobilių lenktynes. Lenktynių tikslą iš Londono į Brightoną juodu pasiekė valandą anksčiau nei su jais lenktyniavęs išgarsėjęs francuzų išdirbystės automobilis.

Šios lenktynės įvyko į trumpą laiką po panaikinimo Anglijoj įstatymo, kuris drausdavo automobiliu važiuoti greičiau kaip keturias mylias per valandą. Įstatymas, be to, reikalavo, kad priekyje važiuojančio automobilio bėgtų raudoną skarelę iškėlęs žmogus ir pravestų automobiliui kelią. Tikros komedijos! Bet tuo laiku, kai pradėjo gatvėse atsirasti automobiliai, jie nebuvo sauguș, o ir pėstieji nemokėjo jų dabotis.

Automobilių "karaius"

Be brolių Duryea Amerikos dviračių ir automobilių gamyboje pradėjo veikti broliai Dodge, John N. Willy, Elwood Haynes, broliai Studebakeriai ir kiti. Vieni jų turėjo didesnį pasisekimą, kiti mažesnį, o šimtai jų bankrotavo. Amerikos automobilių dirbėjų tarpe visada žymią vietą užėmė Henry Fordas.

Nuo pat savo jaunų dienų Fordas buvo į mechanizmą linkęs vaikinas. Budamas keturiolikos metų amžiaus, jis išardė laikrodį, ištyrė kaip jis eina ir atgal sudėjo į daiktą. Laikrodžius ardyti mėgsta ir musų vaikai, bet retas jų tepajėgia išimtas dalis sudėti taip, kaip buvo. Po šito patyrimo su laikrodžiu, Fordas vėliau ėmė savo kaimynams taisyti sugedusius laikrodžius. Jo noras buvo dirbti laikrodžius dideliais skaičiais ir pigiai juos parduoti. Trims metams praėjus, prieš savo tėvo (ukininko) norą, jis pėsčias išėjo į Detroitą ir gavo darbą dirbtuvėj už mašinistą. Atliekamu nuo darbo laiku pagelbėdavo vienam laikrodininkui laikrodžius taisyti. Dar už poros metų Fordas gavo darbą kitoj dirbtuvėj prie mažų garinių mašinų dirbimo. Čia jis gavo daug naudingos praktikos ir nuolat galvojo apie gamybą didelėj kiekybėj. Vienu tarpu jis buvo įsigeidęs pradėti dirbti mažus, pigius ir kiekvienam ukininkui prieinamus garinius traktorius dirvoms arti. Tačiau šis jo troškimas neišsipildė. Priėmęs Detroit Edison kompanijos jam siulomą darbą, nuo darbo atliekamu laiku Fordas pradėjo dirbti automobilius. Neilgai trukus jis užsidėjo savo dirbtuvėlę ir nejučiomis tapo fabrikantu.

Rodos, 1893 metais Fordas padarė pirmą dviejų cilinderių automobilį. Jis nebuvo geresnis už kitų tuo laiku padarytus automobilius. Šiandien į jį pasiziurėję mes smagiai pasijuoktume. Apie pasažierų patogumus tuo laiku automobilių dirbėjai galvų nekvaršino. Didžiausias jų troškimas buvo, kad veiktų motoras. Savo pirmu automobiliu Fordas taip buvo susirupinęs, jog pabaigęs darbą jis neturėjo kantrybės laukti rytojaus dienos, kad galėtų jį išbandyti. Tą pačią lietingą naktį jis važiavo pirmu savo darbo automobiliu, o jo žmona bėgo greta automobilio ir laikė virš Fordo galvos lietsargį. Mašina veikė. Fordo džiaugsmui nebuvo galo.

Masinė gamyba

Abelna pradinio automobilio kaina buvo apie 3,000 dolerių. Automobilis iki šiai dienai butų pasilikęs turtingųjų žmonių pramogos dalyku, jeigu ne masinė gamyba. Masinė gamyba yra didelės kiekybės gamyba. Čia reikia milžiniškų dirbtuvių, automatiškų mašinų ir smulkiai padalinti darbą. Nebe reikalo Fordui ėmė dešimt metų suorganizuoti kompaniją ir sukelti užtektinai kapitalo masinei gamybai pradėti. Jo kompanijos vaisius buvo Fordo modelis T. Šiandien bet kuriai stambesnei automobilių dirbtuvei padaryti penkis tukstančius automobilių per dieną nėra naujiena. 1929 metais Fordas pagamino ir išpardavė du milijonu Fordo modelio A.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai praiomi pirkinių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

GYVUOKIT
"NAUJIENOS"
ILGIAUSIUS
METUS!

DR. J. MOCKUS
DENTISTAS

3401 So. Halsted St.

Sveikiname
"NAUJIENAS"
ir Linkime
Daug
Laimės ir
Pasisekimo

The Live Stock
National Bank
of Chicago

4150 S. Halsted St.

GYVUOKIT
"NAUJIENOS"
ILGIAUSIUS
METUS!

M. J. Kiras

3251 S. HALSTED ST.

Ilgiausių Metų
NAUJIENOMS
Linki

CHAS. AIDUKAS

3329 S. Lituanica Ave.
Lietuviška užeiga

Šiandien Pirmas Parodymas
NAUJO 1941 CHEVROLET

Eye It··Try It··And You'll Say It's
"FIRST BECAUSE IT'S FINEST!"

★ JAUDINANTIS NAUJAS DYDIS
Visose Svarbiose Dalyse

★ ŠAUNUS NAUJAS "ARISTOSTYLE" STYLIUS
Su Paslėptais Saugumo Laiptais Prie Kiekvienų Durų

★ DE LUXE KNEE ACTION VISUOSE MODELIUOSE
Su Balansuotais Resorais Priekyj ir Užpakalyj ir Pagerintu Shockproof Vairavimu

★ ORIGINALUS VACUUM POWER SHIFT
be ekstra išlaidų
Gamintas Taip Kaip Tik Chevrolet Jį Gamina

Jis yra DYDŽIO sensacija... STILIAUS sensacija... VAIRAVIMO ir VAŽIAVIMO sensacija ★ Didesnis visose svarbesnėse dalyse, viduj ir lauke... su 3" ilgesniu wheelbase ir 3-porų ruimingume visuose sedanų modeliuose ★ Su šauniu nauju "Aristostyle" stilium ir ilgesniais, didesniais, daug puikesniais Fisher Bodies kurie pravedė kelią naujų metų naujai madai ★ Su galingu 90-h. p. Valve-in-Head "Victory" Inžinu kuris aukština veikimą ir žemina išlaidas ★ Jis yra naujas žemų kainų vadas pagamintas vadų išdirbėjų... CHEVROLET... palaikytojas pirmos vietos motorinių karų pardavinėjimuose per 9 iš paskutiniųjų 10 metų!

Again CHEVROLET'S the LEADER

★ NAUJAS ILGESNIS WHEELBASE

★ ILGESNI, DIDESNI, PLATESNI FISHER

GAMYBOS STILIAI
Su No Draft Ventilacija

★ 90-H. P. VALVE-IN-HEAD INŽINAI

★ SAFE-T-SPECIAL HYDRAULIŠKI MINTUVAI
Su Daugeliu Kitų Žymių Savybių Patogumui, Saugumui ir Parankumui

EYE IT.. TRY IT.. BUY IT!

MATYKITE SAVO VIETINĮ CHEVROLET DYLERĮ

Garsinkitės "N-nose"